

JAARVERSLAG

2023

VOORWOORD

Beste lezer

Voor jou ligt het jaarverslag van de Vereniging Ons Tehuis 2023. 2023 was een dynamisch jaar waarin we, als organisatie, een aantal belangrijke wijzigingen doorvoerden.

Zo was er de reconversie van modules die van start ging in het begin van het jaar, de directeur Filip De Baets ging in de zomer op pensioen en sinds september zijn de bouwwerken voor de nieuwe leefgroepen van HDO gestart. Vereniging Ons Tehuis werd uitgedaagd om als sterk uitgebouwde organisatie te tonen dat ze toch flexibel kan inspelen op uitdagingen die de toekomst brengen.

Het jaarverslag is opgedeeld in drie delen:

- Deel 1 biedt de algemene voorstelling van VOT waarbij we ingaan op onze erkenning, beleid, personeel en het kwaliteitsbeleid.
- Deel 2 toont VOT in cijfers waarbij we inzoomen op de zelfevaluaties en kerncijfers van de diverse deelorganisaties.
- Deel 3 brengt de organisatie in beeld waarbij we jullie meenemen in onze realisaties van de kwaliteitsplanning van 2023 en een blik op de planning van 2024 werpen.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om uitdrukkelijk een aantal mensen te bedanken.

Een dikke merci aan alle medewerkers en vrijwilligers van de Vereniging Ons Tehuis voor hun bezieling en inzet. Zij vormen het belangrijkste kapitaal van de organisatie en vormen de basis voor onze kwalitatieve hulp- en dienstverlening. Enkel dankzij hen kunnen de vooropgestelde doelstellingen gerealiseerd worden en kunnen we bouwen aan een kwalitatieve hulp- en dienstverlening.

Een dikke merci aan iedereen die hun steentje bijdroegen om de werking van de Vereniging Ons Tehuis uit te bouwen tot wat ze nu is: raadsleden, aanmelders, samenwerkende diensten.

Een dikke merci aan de kinderen/jongeren en hun context om met ons samen te werken en vertrouwen te geven aan onze medewerkers en onze organisatie.

Ik wens je veel leesgenot.

Namens het personeel en de Raad van Bestuur van de Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen,

Sofie Ducatteeuw
Directeur

INHOUD

1	Vereniging Ons Tehuis	7
1.1	Voorstelling VOT	7
1.2	Organigram VOT	8
1.3	Personeel.....	9
1.4	Visie op kwaliteitsbeleid.....	10
2	VOT in cijfers	12
2.1	Algemeen	12
2.1.1	Bezetting en benutting	12
2.1.2	Zelfevaluaties	13
2.1.3	Groeiniveaus	13
2.1.4	Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OvBJ)	14
2.1.5	HCA	18
2.2	HDO.....	20
2.2.1	Voorstelling en organigram HDO	20
2.2.2	Instroom en schakelen.....	22
2.2.3	Crisis	23
	CONTEXTBEGELEIDING I.F.V. CONTEXTSYSTEEM	
2.2.4	Contextbegeleiding.....	25
2.2.5	Contextbegeleiding i.f.v. veiligheidsplanning	28
2.2.6	Zorggarantie	29
2.2.7	Contextbegeleiding i.f.v. positieve heroriëntering	30
	CONTEXTBEGELEIDING I.F.V. JONGERE	
2.2.8	Contextbegeleiding i.f.v. autonoom wonen (CBAW)	33
2.2.9	Kleinschalige wooneenheid (KWE)	36
2.2.10	Buddywerking	37
	VERBLIJF	
2.2.11	Verblijf	38
2.2.12	Besluit HDO en beleidssignalen	43
2.3	JEZ11	46
2.3.1	Voorstelling en organigram JEZ11	46
2.3.2	Instroom en schakelen.....	48
2.3.3	Veilig traject	48
2.3.4	Veilig verblijf	49
2.3.5	Besluit JEZ11 en beleidssignalen	58
2.4	DIVAM.....	59
2.4.1	Voorstelling en organigram DIVAM.....	59
2.4.2	Aanmeldingen	61
2.4.3	Herstelbemiddeling	62

2.4.4	Herstelgericht groepsoverleg.....	64
2.4.5	Leerproject	64
2.4.6	Gemeenschapsdienst.....	66
2.4.7	Positief project	67
2.4.8	Delictgerichte contextbegeleiding.....	69
2.4.9	Besluit DIVAM en beleidssignalen.....	70
2.5	TREKKER.....	71
2.5.1	Voorstelling en organigram TREKKER	71
2.5.2	Agression replacement training (ART)	73
2.5.3	Kortdurende ervaringsgericht trajecten (KET)	75
2.5.4	Rots & water	77
2.5.5	Meerdaags traject	78
2.5.6	Groeps- en teamdynamica	79
2.5.7	Besluit TREKKER en beleidssignalen.....	79
2.6	OSiO	80
2.6.1	Voorstelling OSiO en organigram.....	80
2.6.2	Aanbod aan ouders	82
2.6.3	Aanbod aan kinderen en jongeren.....	87
2.6.4	Aanbod aan ouder – kind.....	91
2.6.5	Aanbod aan professionals	92
2.6.6	Projecten	92
2.6.7	'In verwachting, wat nu?'	93
2.6.8	Kamp OSiO	93
2.6.9	Besluit OSiO en beleidssignalen	93
3	Organisatie in beeld	94
3.1	Kwaliteitsplanning 2023	94
3.2	(Verbeter-)projecten 2023 in de kijker.....	96
3.2.1	Leiderschap	96
3.2.2	Beleid en strategie	97
3.2.3	Personeelsbeleid.....	98
3.2.4	Middelen en samenwerking	100
3.2.5	Kernprocessen	103
3.2.6	Tevredenheid cliënten en verwijzers	106
3.2.7	Maatschappij.....	107
3.3	Kwaliteitsplanning 2024	108
3.4	VOT en AWL	110
3.5	VOT en 1G1P AanZet.....	111
3.6	Zorggarantie	112
3.7	Uitstroom GI en contextbegeleiding kortdurend intensief (CBKI).....	112
3.8	Krachtgericht kortdurende contextbegeleiding/ positieve heroriëntering	113
3.9	Reconversie	114

1 VERENIGING ONS TEHUIS

1.1 Voorstelling VOT

Vereniging Ons Tehuis

Overkoepelende organisatie:

Wat?

Welzijnsvereniging binnen
de sectoren Bijzondere Jeugdzorg en
Opvoedingsondersteuning

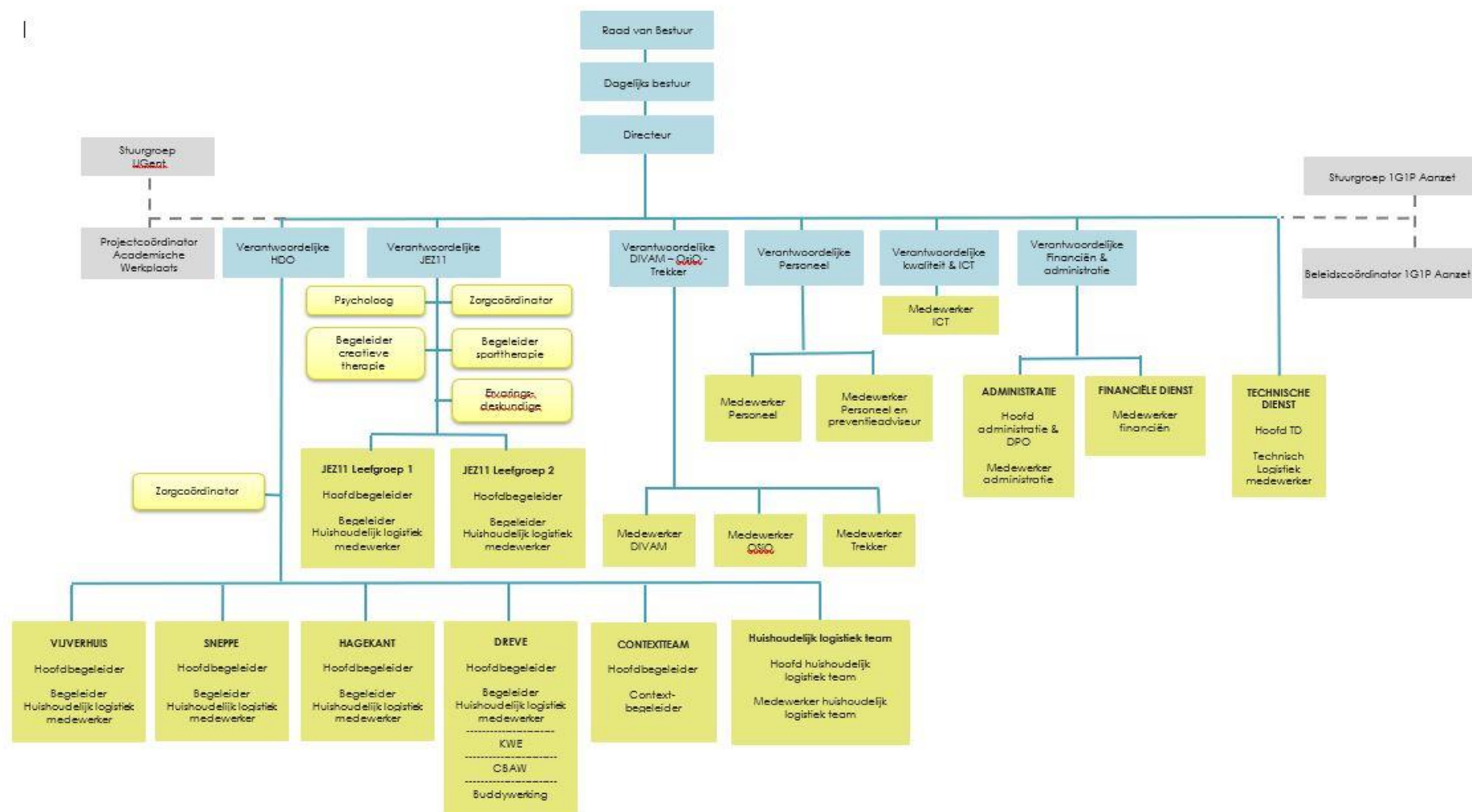
met als deelgenoten de openbare besturen
van Ieper, Kortrijk, Poperinge,
Waregem en Wervik

'We staan voor een **gedreven professionaliteit met een hart**.
Dit doen we door kwaliteitsgericht en cliëntgericht te handelen
en betrokkenheid te tonen.'

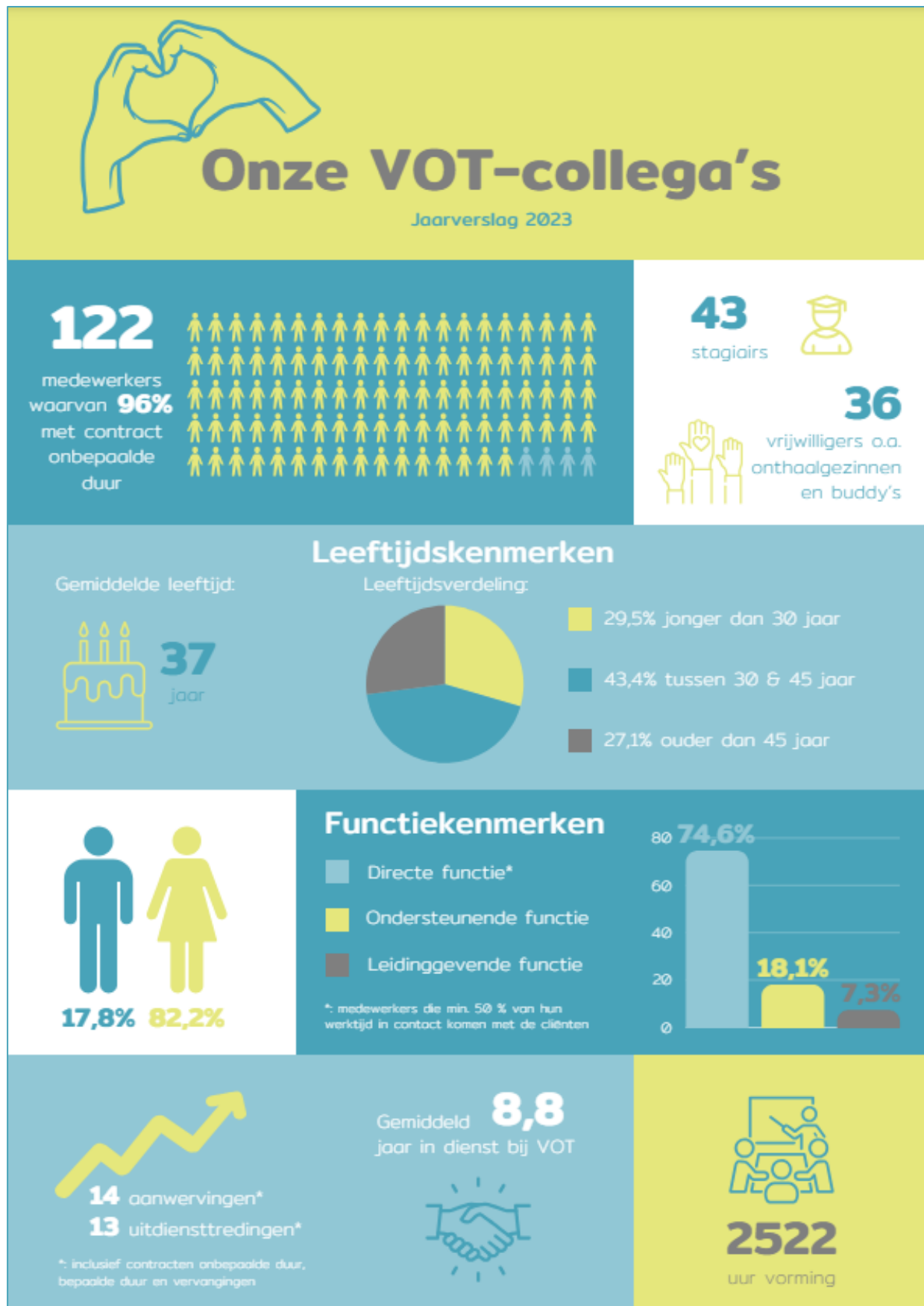
- **HDO:** Multifunctionele organisatie voor bijzondere jeugdzorg
- **JEZ11:** Veilig verblijf
- **DIVAM:** HCA - dienst
- **OSiO:** Opvoedingsondersteuning en weerbaarheid verhogen
- **TREKKER:** Agressie reduceren en ervaringsgericht
- **AWL:** Academische werkplaats leefklimaat
- **1G1P AanZet**

Adres: Poperingseweg 30,
8900 Ieper
Tel: 057 22 62 82
E-mail: administratie@votjeugdhulp.be
website: www.votjeugdhulp.be

1.2 Organigram VOT

1.3 Personeel

1.4 Visie op kwaliteitsbeleid

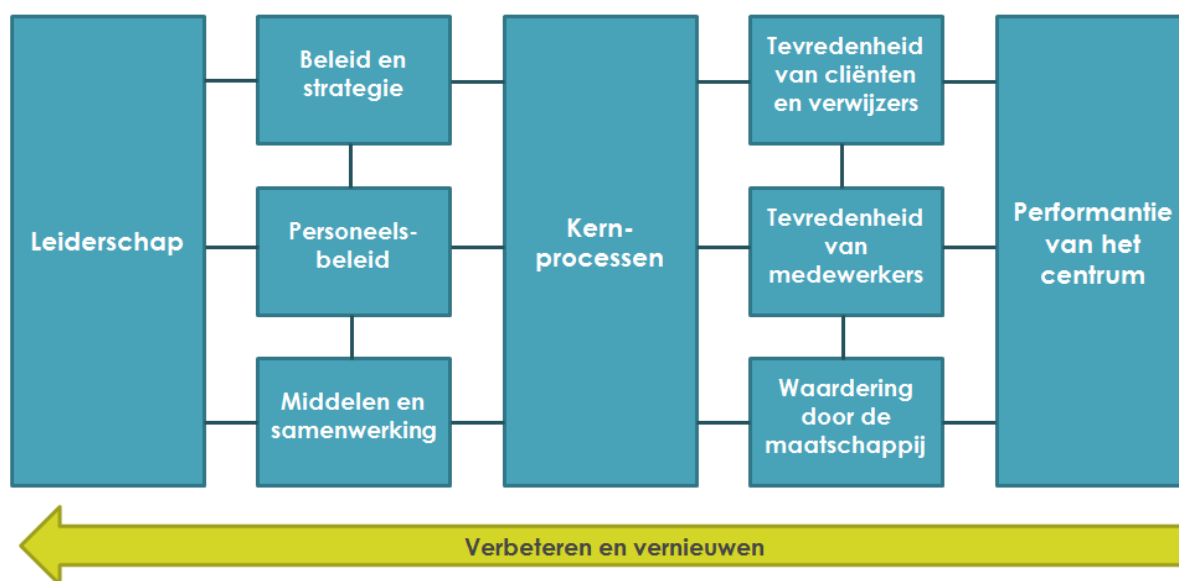
Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen is al jaren intensief bezig met het uitwerken van een kwaliteitsbeleid en -systeem dat ten volle geïntegreerd is in onze werking en gedragen wordt door alle medewerkers. In wat volgt omschrijven we hoe ons kwaliteitsbeleid wordt vormgegeven.

De organisatie staat voor een kwaliteitssysteem dat vertrekt vanuit een geïntegreerde visie.

Voor het **kwaliteitshandboek**, dat moet zorgen voor het beheersen en bewaken van de organisatie en de hulp- en dienstverlening, kiezen we voor een kwaliteitssysteem met een duidelijke structuur. Ons kwaliteitshandboek is opgebouwd uit een algemeen en operationeel handboek en handboek met alle verwante documenten.

Voor de **kwaliteitsplanning**, die zich richt op het verbeteren van de kwaliteit (de dynamische component), baseren we ons op de aandachtsgebieden van het EFQM-model (2013). Om het proces vorm te geven, gebruiken we de PDCA-cirkel van Deming.

De aandachtsgebieden van EFQM (2013)

Er wordt een volledig en participatief traject doorlopen om tot een geïntegreerde en gedragen kwaliteitsplanning te komen. In elk team wordt jaarlijks een lokale kwaliteitsstuurgroep (LKS) georganiseerd. Op beleidsniveau wordt zesmaandelijks een centrale kwaliteitsstuurgroep (CKS) georganiseerd.

Tijdens de LKS wordt de huidige werking onder de loep genomen door o.a. de resultaten van de tevredenheidsmetingen en/of andere bevragingen van cliënten, incidentenanalyses, ervaringen uit de eigen praktijk, ... te bespreken.

De verbeter suggesties die uit deze bespreking voortkomen, worden in een verbeteremmer verzameld. Na het toekennen van een prioriteit worden de weerhouden verbeterprojecten opgenomen in de kwaliteitsplanning op teamniveau. Overkoepelende verbeterprojecten worden meegenomen naar de CKS.

Tijdens de CKS wordt eenzelfde proces doorlopen, maar hierbij worden verbeterprojecten weerhouden op basis van de resultaten van de zelfevaluaties, dashboard indicatoren, verwachtingen van de overheid of tendensen op maatschappelijk vlak. De weerhouden verbeterprojecten komen in de kwaliteitsplanning op beleidsniveau en worden naar betrokken stakeholders gecommuniceerd. Aan elk verbeterproject wordt een proceseigenaar gekoppeld die een werkgroep samenstelt en een trekkende rol aanneemt binnen de realisatie van het verbeterdoel.

De verantwoordelijke kwaliteit en ICT bewaakt de voortgang van de verbeterprojecten aan de hand van de bespreking van priac's op structurele overlegmomenten of themavergaderingen. Op de zesmaandelijks CKS (juni/december) wordt de stand van zaken van de verschillende verbeterprojecten in de kwaliteitsplanning op beleidsniveau besproken en waar nodig bijgestuurd. Ook tussentijds kan een proceseigenaar aankloppen met vragen of onduidelijkheden.

2 VOT IN CIJFERS

2.1 Algemeen

2.1.1 Bezetting en benutting

Het Agentschap Opgroeien heeft VOT erkend als de inrichtende macht van een 'Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg' (OvBJ) en een HCA-dienst. Voor beide entiteiten beschouwen zij de bezetting en benutting als belangrijke kerncijfers van de organisatie.

Bezetting geeft het percentage weer van de invulling van de erkende modules. Hierbij staat 100% voor een continu ingevulde module. **Benutting** staat voor de effectieve ingebruikname van de module.

Bij verblijf betekent dit het effectief overnachten in de leefgroep en worden de overnachtingen in het gezin, een onthaalgezin of andere in mindering gebracht. Bij contextbegeleiding gaat benutting over het aantal uren begeleidingscontacten met de jongere en zijn netwerk.

Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OvBJ)

Het OvBJ omvat onze deelorganisaties HDO en JEZ11. Bijgevolg wordt de bezetting en benutting van de modules binnen onze deelorganisaties gezamenlijk berekend. De modules gelinkt aan 1G1P AanZet worden hier buiten beschouwing gelaten gezien dit een intersectoraal samenwerkingsverband is. Voor die cijfers verwijzen we naar hun jaarverslag.

Naam typemodule	Capaciteit	Bezetting	Benutting
Begeleiding in een kleinschalige wooneenheid	4	92,5%	98,0%
Begeleiding met een burgerinitiatief ter versterking van het netwerk	4	64,2%	50,5%
Contextbegeleiding breedsporig	10	90,7%	81,2%
Contextbegeleiding ifv veiligheidsplanning SofS	2	40,8%	27,9%
Contextbegeleiding ifv autonoom wonen	8	129,8%	175,7%
Contextbegeleiding ifv positieve heroriëntering	12	98,8%	138,8%
Contextbegeleiding kortdurend intensief	18	108,5%	120,4%
Contextbegeleiding laagintensief	63	97,9%	157,2%
Crisisbegeleiding (op verwijzing crisismeldpunt)	1	31,8%	9,1%
Delictgerichte contextbegeleiding	2	114,8%	91,8%
Veilig verblijf	12	97,6%	59%
GEWOGEN GEMIDDELDE cluster contextbegeleiding			130,0%
GEWOGEN GEMIDDELDE cluster verblijf (incl crisisverblijf)	44	99,2%	78,0%
GEWOGEN GEMIDDELDE		111,9%	

*De cijfers crisisbegeleiding en ondersteunende begeleiding worden niet opgenomen in dit overzicht, gezien de cijfers vanuit BINC niet overeenkomen met de werkelijke bezetting en benutting van deze modules. Deze modules waren namelijk voortdurend bezet.

Het **gewogen gemiddelde** houdt rekening met de totale capaciteit van de organisatie en is niet hetzelfde als het rekenkundig gemiddelde. De modules met een hoge capaciteit wegen zwaarder door in het gewogen gemiddelde. De crisisbegeleidingen worden extra geteld boven op de modules, waardoor het gewogen gemiddelde meer dan 100% bedraagt. De cijfers weergegeven in bovenstaande tabel zijn de gegevens uit het registratie-instrument van het Agentschap Jongerenwelzijn Begeleiding IN Cijfers (BINC).

DIVAM

Nieuw aangemelde dossiers in 2023: **153**

Bezetting

109,20%

2.1.2 Zelfevaluaties

Met zelfevaluaties willen we, als organisatie, zicht krijgen op waar we staan en hoe we het er op bepaalde domeinen vanaf brengen. De resultaten van zelfevaluaties zijn een belangrijke inputbron voor het definiëren van mogelijke verbetersuggesties.

Verbetersuggesties zijn niet altijd per definitie aandachtspunten waaraan de organisatie moet werken, maar kunnen ook sterktes zijn waar we bewust verder willen op inzetten. Verbetersuggesties kunnen leiden tot verbeterprojecten die na prioritering in de kwaliteitsplanning worden opgenomen.

Naast de groeivolumes kan je als organisatie zelf bijkomende onderwerpen bepalen waarop je een zelfevaluatie wil uitvoeren. In 2023 zijn volgende zelfevaluaties doorgegaan:

- Klachten- en incidentenanalyse (structureel)
- Metingen leefklimaat (structureel)
- Analyse van cliënttevredenheidsvragenlijsten (structureel)
- Dashboard indicatoren (structureel)
- Zelfevaluatie a.d.h.v. leidraad organisatiebeheersing voor lokale besturen (gelinkt aan de kwaliteitsplanning)
- Zelfevaluatie realisatie priac 'opvoeden en grenzen stellen' (gelinkt aan de kwaliteitsplanning)

2.1.3 Groeivolumes

Vanuit de overheid worden vijf aandachtsgebieden bepaald waarop we zelfevaluaties dienen uit te voeren. Binnen de VOT maakten we de keuze om deze op te splitsen in drie delen, met name kwaliteitszorg, kernprocessen en resultaatsgebieden.

Voor de centrale kwaliteitsstuurgroep in december krijgen alle verantwoordelijken en pedagogische beleidsmedewerkers de opdracht om de verschillende groeivolumes individueel in te schalen.

De resultaten worden gebundeld en verwerkt in functie van het kwaliteitsverslag. Eventuele onduidelijkheden en vragen worden op de CKS of andere overlegorganen met relevante betrokkenen besproken.

2.1.4 Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OvBJ)

2.1.4.1 Overzicht groeಿನiveaus OvBJ

Naam Inrichtende Macht : Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen
 Naam organisatie : HDO en JEZ11
 Erkenningsvorm : OvBJ

ZELFEVALUATIE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwaliteitszorg									
Organisatie en visie	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Betrokkenheid	2	2	2	3	5	5	5	5	5
Methodieken en instrumenten	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Verbetertraject	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Kernprocessen									
Onthaal van de gebruiker	-	3	3	3	3	3	4	4	4
Doelstellingen en handelingsplan	-	5	5	5	3	3	4	4	4
Afsluiting en nazorg	-	3	3	3	3	3	4	4	4
Pedagogisch profiel	-	3	3	3	3	3	4	4	4
Dossierbeheer	-	3	3	3	3	3	3	3	3
Gebruikersresultaten									
Klachtenbehandeling	-	-	4	4	4	4	4	4	4
Gebruikerstevredenheid	3	3	4	3	3	3	4	3	3
Effect van de hulpverlening	2	2	2	2	3	4	4	4	4
Medewerkersresultaten									
Personeelstevredenheid	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Indicatoren en kengetallen	-	-	4	4	4	4	4	4	4
Samenlevingsresultaten									
Waardering strategische partners	2	2	3	3	3	3	4	4	4
Maatschappelijke opdrachten/tendensen	5	5	5	5	5	5	5	5	5

2.1.4.2 Toelichting bij groeಿನiveaus OvBJ

Kwaliteitszorg

In 2023 vond er een wijziging in onze organisatiestructuur plaats. De kwaliteitscoördinator werd verantwoordelijke kwaliteit en ICT en kreeg er dus een beleidsdomein bij. Binnen ons **kwaliteitsbeleid** zijn we steeds op zoek naar verbeterprojecten om onze manier van werken efficiënter en effectiever te laten verlopen. Ook wensen we onze manier van werken zo maximaal mogelijk af te stemmen op onze cliënten. Door ons zo te organiseren, wensen we de tijd die naar administratieve opvolging gaat zoveel mogelijk te beperken en de tijd in functie van onze cliënten te maximaliseren.

Dit benadrukt het belang om te blijven investeren in onze elektronische administratiesystemen voor zowel cliënten als medewerkers, in te zetten op het ontwikkelen van een Sharepoint waarin ons kwaliteitshandboek op een overzichtelijke manier wordt geïntegreerd en het ontwikkelen van een toegankelijk en gebruiksvriendelijke website voor al onze stakeholders. Al deze ontwikkelingen zorgden voor de logische keuze om kwaliteitszorg en het opvolgen van de ontwikkelingen op vlak van ICT samen te brengen onder één verantwoordelijke.

Natuurlijk heeft elke keuze zijn gevolgen, waardoor we ons kwaliteitsbeleid en de cyclus om tot onze kwaliteitsplanning te komen, evalueerden en bijstuurden. Bij de start stelden we één belangrijk principe voorop. We boeten niet in op de kwaliteit die we leveren. Na een grondige analyse kwamen we tot volgende besluiten:

- De lokale kwaliteitsstuurgroepen (LKS) op teamniveau gaan jaarlijks door in plaats van zesmaandelijks. Tussentijds gebeurt er een evaluatie van de kwaliteitsplanning op een teamvergadering. Het verslag van dit evaluatiemoment wordt bezorgd aan de verantwoordelijke kwaliteit en ICT. De LKS-en van HDO en JEZ11 gaan door in het voorjaar, de LKS-en van de andere deelorganisaties/diensten worden in het najaar georganiseerd.
- We stellen inspraak en participatie voorop, waardoor elk team/dienst zijn eigen lokale kwaliteitsstuurgroep blijft behouden.
- Het pedagogisch overleg VOT en het managementteam verenigen zich om de zes maanden voor de centrale kwaliteitsstuurgroep waarbij ze de kwaliteitsplanning op beleidsniveau opmaken, evalueren en waar nodig bijsturen. Verder worden tijdens dit structurele moment de noden en behoeften van de organisatie in kaart gebracht. Afhankelijk van de noodzaak worden deze ofwel onmiddellijk opgenomen in de kwaliteitsplanning of meegenomen in onze verbeteremmer met verbeteruggesties.

Met deze keuzes fungeert niet enkel de verantwoordelijke kwaliteit en ICT als draaischijf voor het bewerkstelligen van een goed werkend kwaliteitsbeleid, maar wordt deze taak gedragen door alle verantwoordelijken, pedagogisch beleidsmedewerkers en hoofdbegeleiders. Verder krijgen ook alle medewerkers een belangrijke rol toebedeeld bij het tot stand komen van onze kwaliteitsplanning. Zo kunnen we stellen dat een goed werkend kwaliteitsbeleid niet zomaar iets is wat erbij komt, maar vervat zit in het DNA van de VOT. Dit heeft als gevolg dat we ons op het thema 'kwaliteitszorg' op hetzelfde groeಿನiveau blijven inschalen.

kernprocessen:

Op vlak van onze kernprocessen hebben we de afgelopen jaren heel wat werk verzet. Binnen de module positieve heroriëntering werd het **onthaal van de gebruiker** geactualiseerd. Op heden zetten we meer in op coaching. Zo komen we van bij de start tot een juiste doorverwijzing en informatieverschaffing, wat op zijn beurt een invloed heeft op het welslagen van een positieve heroriëntering.

In 2023 startten we de **priac 'handelingsplanning'** waarbinnen we ernaar streven om in de mate van het mogelijke samen met de kinderen, jongeren, hun netwerk en andere relevante betrokkenen (vb. consultants, ...) tot doelen en het handelingsplan te komen. Op die manier zetten we actief in op inspraak en participatie van de cliënten binnen het bepalen van hun hulpverleningstraject. Wat startte als een experimenteel proefproject begint zich gestaag uit te breiden over alle modules binnen HDO en JEZ11. Deze manier van werken brengt een aantal praktisch-organisatorische obstakels met zich mee, maar algemeen zijn zowel de jongeren, hun netwerk en wij zeer tevreden met deze evolutie. Ook in 2024 blijven we hier verder op inzetten.

Naar aanleiding van de zorginspectie jongvolwassenen werd onze **afsluit- en nazorgprocedure** nog eens onder de loep genomen en waar nodig bijgestuurd. Iedereen die werkt met jongvolwassenen werd hierbij betrokken. Toen de zorginspectie langskwam richtten ze zich tot de jongvolwassenwerking van HDO. Doch besloten wij zelf een inspectieronde in JEZ11 te laten doorgaan, zodat ook daar alle procedures terug op punt staan.

Ondertussen zijn we al een aantal jaren bezig met het herwerken van onze **pedagogische profielen van HDO**. Dit deden we aan de hand van een participatief proces met alle teams. Zo werkten alle teamleden samen om op volgende vragen een antwoord te formuleren:

- Wat betekent de missie en visie van de VOT concreet voor uw team/leefgroep?
- Waar doen we het voor? Hoe zouden jullie je doelgroep omschrijven?
- Waar staan jullie voor als team/leefgroep? Vanuit welke principes/theorieën geven jullie jullie leefgroep vorm?
- Hoe gaan jullie netwerkgericht aan de slag binnen jullie team/leefgroep?

De antwoorden op deze vragen resulteerden in een actueel pedagogisch concept per leefgroep die door alle teamleden wordt uitgedragen. Deze pedagogische concepten werden in de loop van 2023 aan de kinderen, jongeren en hun netwerk voorgelegd om samen met hun input voor te stellen op de algemene personeelsvergadering. Dit leverde heel wat mooie resultaten op die de impact van onze werking en onze inspanningen mooi in beeld bracht. Het **pedagogisch profiel van JEZ11** werd ter voorbereiding van de verhuis en uitbreiding op punt gezet. Binnen JEZ11 blijven ze dit pedagogisch profiel uitdragen.

Op vlak van **dossierbeheer** blijven we investeren in ons cliëntadministratiesysteem. Onze visie is om zo weinig mogelijk persoonsgegevens op het netwerk te bewaren en te integreren in ons elektronisch cliëntadministratiesysteem. Alles op één plaats is ons inziens overzichtelijker, kan leiden tot een tijdsbesparing op vlak van opvolging en onderlinge communicatie en is daarenboven GDPR-proof.

Gezien alle geleverde en aanhoudende inspanningen schalen we ons voor het thema 'kernprocessen' op hetzelfde groeiniveau in.

Resultaatsgebieden

Binnen de VOT zijn we steeds erg ambitieus bij het bepalen van de verbeterprojecten die we in één jaar wensen te realiseren. De praktijk dwingt ons echter om op bepaalde momenten keuzes te maken.

Zo beslisten we om volledig voor de priac 'ontwikkelen van een Sharepoint' te gaan, waardoor andere verbeterprojecten even on hold werden gezet. Concreet werd het herwerken van onze **gebruikerstevredenheidsvragenlijsten** on hold gezet. Dit enerzijds omwille van de tijd, maar anderzijds omdat we bij het afnemen van tevredenheidsvragenlijsten ook een digitale sprong willen maken en we dit willen linken aan onze Sharepoint. Volgens noodzaak werden wel een aantal vragenlijsten al onder de loep genomen. Vooraleer we deze in gebruik nemen, leggen we ze traditiegetrouw voor aan kinderen, jongeren en hun ouders om hun feedback te bevragen. Pas daarna worden ze definitief afgeklopt en opgenomen in ons kwaliteitshandboek.

Verder blijven we jaarlijks de **vragenlijsten leefklimaat** van alle kinderen en jongeren in verblijf, zowel in HDO als in JEZ11, afnemen. Dit plannen we jaarlijks in het najaar in. We streven ernaar om het proces van afname, verwerking, interpretatie en terugkoppeling naar zowel de begeleiders als naar de jongeren in een periode van 6 weken te doen. Uit ervaring merken we dat het een grote meerwaarde is om deze periode zo kort mogelijk te houden, gezien de jongeren op het moment van de terugkoppeling nog heel goed weten wat ze geantwoord hebben. Dit helpt om tot gerichte acties te komen.

In 2024 voeren we opnieuw een **medewerkersbevraging** uit. In de VOT blijven we investeren in personeelszorg. Het doel van deze bevraging is om zaken die leven vast te grijpen en hier concrete acties rond op te zetten. Dit alles in functie van het bewerkstelligen van een positief werkklimaat, wat zonder twijfel een weerslag heeft op het leefklimaat. We doen beroep op de externe organisatie 'The Moris Company' om ons hierbij te begeleiden. Eind 2023 voeren we al wat voorbereidend werk uit, zodat we begin 2024 kunnen overgaan tot de afname en verwerking van de personeelstevredenheidsvragenlijst.

Op alle andere thema's hebben we op heden geen wijzigingen te melden en blijven we vasthouden aan onze manier van werken. Algemeen kunnen we besluiten dat we ook voor deze thema's op hetzelfde groeiniveau blijven.

2.1.5 HCA

2.1.5.1 Overzicht groeiveaus HCA

Naam Inrichtende Macht : Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen
 Naam organisatie : DIVAM
 Erkenningsvorm : HCA

ZELFEVALUATIE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwaliteitszorg									
Organisatie en visie	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Betrokkenheid	2	2	3	3	5	5	5	5	5
Methodieken en instrumenten	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Verbetertraject	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Kernprocessen									
Onthaal van de gebruiker	-	3	4	3	4	4	4	4	4
Doelstellingen en handelingsplan	-	5	4	5	4	4	3	3	3
Afsluiting en nazorg	-	3	4	3	4	4	4	4	4
Pedagogisch profiel	-	3	NVT	3	3	3	3	3	3
Dossierbeheer	-	3	3	3	3	3	3	3	3
Gebruikersresultaten									
Klachtenbehandeling	-	-	4	4	4	4	4	4	4
Gebruikers-tevredenheid	3	3	4	3	3	3	4	3	3
Effect van de hulpverlening	2	2	3	2	3	3	4	4	4
Medewerkersresultaten									
Personeelstevredenheid	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Indicatoren en kengetallen	-	-	4	4	4	4	4	4	4
Samenlevingsresultaten									
Waardering strategische partners	2	2	2	3	3	3	4	4	4
Maatschappelijke opdrachten/tendensen	5	5	5	5	5	5	5	5	5

2.1.5.2 Toelichting bij groeiniveaus HCA

De redenering en uitleg bij het bepalen van de groeiniveaus op de thema's **kwaliteitszorg en de resultaatsgebieden** onder OvBJ geldt ook voor onze HCA-dienst, DIVAM. Deze thema's zijn eerder overkoepelend, waardoor we de inschaling overnemen.

Voor het thema kernprocessen kunnen we een aantal specifieke elementen aanhalen. In DIVAM introduceerden we een groeiplan om de criminogene factoren in kaart te brengen. Dit groeiplan wordt als werkinstrument gebruikt om samen met de jongeren doelgerichte keuzes te maken rond waar ze zullen op inzetten om herstel ten aanzien van zichzelf, hun omgeving, slachtoffer en de maatschappij te bewerkstelligen.

Op heden zitten we in een experimentele fase en wensen we dit afhankelijk van de ervaringen uit te breiden naar andere afhandelingsvormen. Wanneer die proces rond is, kan dit ervoor zorgen dat we voor het groeiniveau **doelstellingen en handelingsplan** stijgen, maar op heden schalen we ons nog op hetzelfde niveau in.

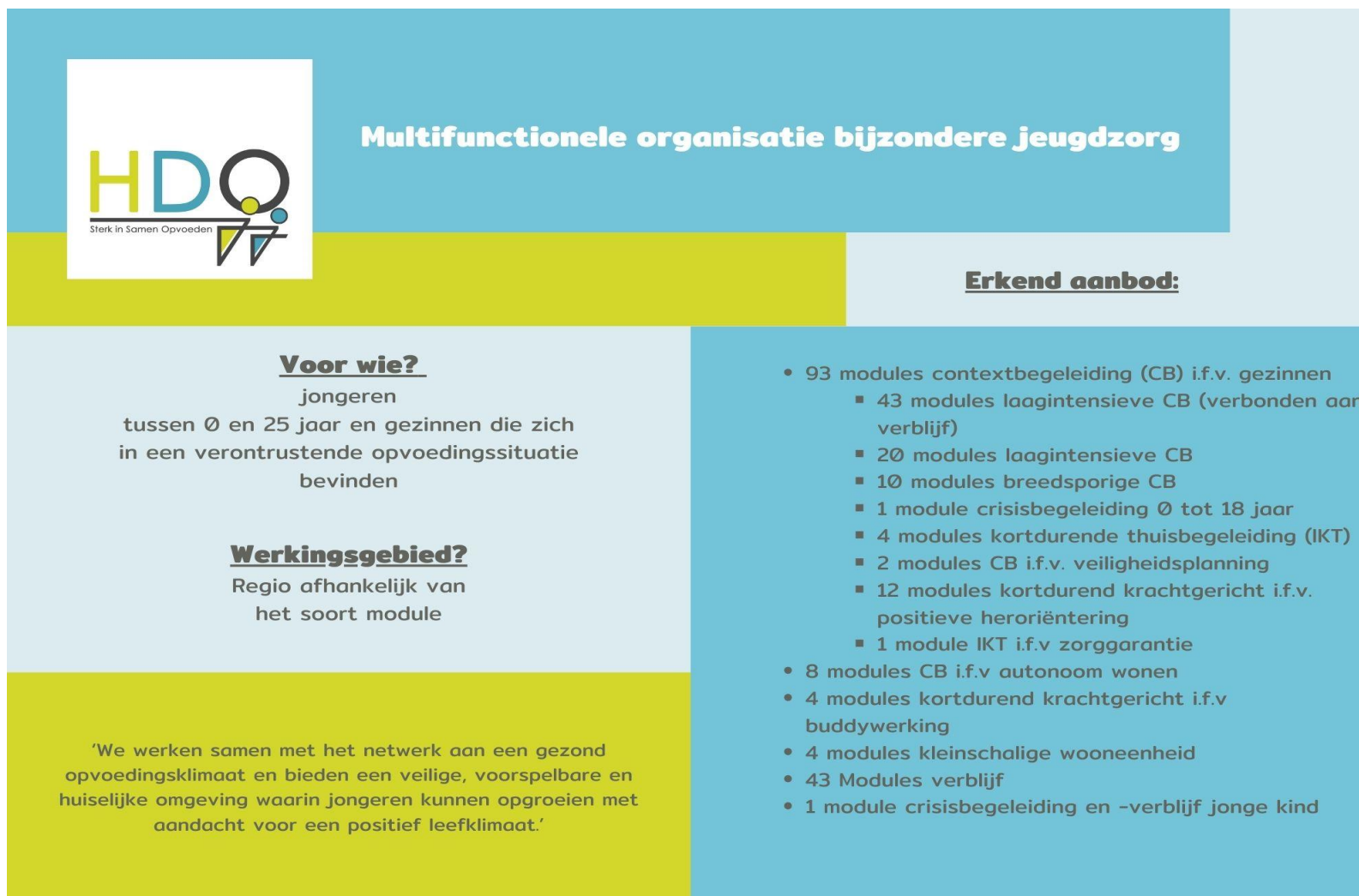
Ook zet men binnen DIVAM maximaal in op het ondersteunen van jongeren zodat ze zelf hun plan voorstellen aan relevante betrokkenen. Op die manier wordt ingezet op inspraak, participatie, empowerment en regie bij de jongeren. Een hele positieve evolutie waar we willen aan vasthouden.

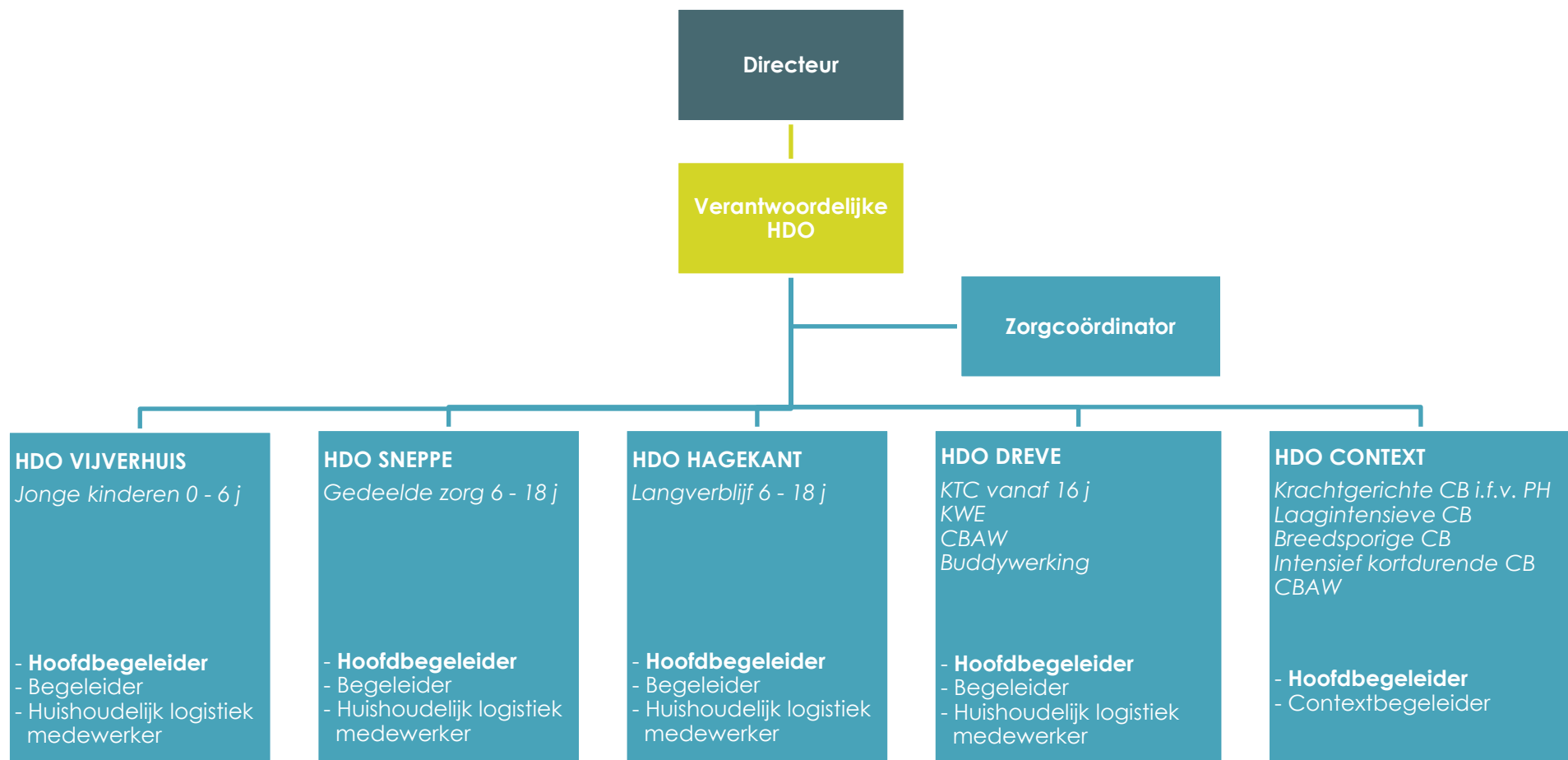
Op vlak van **pedagogisch profiel** startten we in 2023 de voorbereidingen om in 2024 enkele denkdagen te organiseren. Hierbij wensen we hun pedagogisch profiel te actualiseren. Dit proces is tevens een participatief proces met alle leden van het team. Samen wensen we antwoorden te vinden op de vragen: "Waar staan we voor?", "Waar doen we het voor?" en "Waar gaan we voor?". In eerste instantie wensen we deze vragen per afhandelingsvorm te beantwoorden om dan tot een aantal gemeenschappelijke delers te komen die de visie van DIVAM bepaalt.

Eens de visie volledig op punt staat, worden alle procedures en verwante documenten vanuit deze visie aangepast. Gezien dit traject nog niet af is, kunnen we onszelf vandaag nog niet op een hoger groeiniveau inschalen. Eens dit traject afgerond is, zal dit niet enkel een positieve invloed hebben op het groeiniveau pedagogisch profiel, maar ook op de andere thema's binnen de kernprocessen.

2.2 HDO

2.2.1 Voorstelling en organigram HDO

2.2.2 Instroom en schakelen

Figuur 1: Instroom HDO

	2019	2020	2021	2022	2023
CB (laagintensief, breedsporig en IKT)					
Externe opnames	19	21	26	20	24
Schakelen	3	6		4	1
CB-veiligheidsplanning					
Externe opnames					2
Schakelen					1
CB zorggarantie					
Externe opnames					1
PH					
Externe opnames	21	33	32	35	34*
CBAW					
Externe opnames	1	1	2	1	0
Schakelen	6	5	3	9	3
KWE					
Externe opnames	3	1	2	3	1
Schakelen	4		1		1
Buddy					
Extern	1	1	1	0	0
Intern	6	2	2	3	0
Verblijf					
Externe opnames	11	10	8	15	12
Schakelen	2	2	2	0	2
TOTAAL	77	82	79	90	81

*1 module PH is volzet door coaching

In 2023 zijn we, door reconversie van modules IKT, kunnen starten met contextbegeleidingen in het kader van Signs of Safety, momenteel erkend als contextbegeleiding veiligheidsplanning.

Daarnaast hebben we een structurele erkenning gekregen voor contextbegeleiding in functie van zorggarantie voor jonge kinderen en kwetsbare zwangere moeders.

Dit jaar hebben we ook volop ingezet op coachingsgesprekken als voortraject binnen de modules positieve heroriëntering (PH) met als resultaat dat er toch een aantal aanmeldingen niet geresulteerd hebben in opstart van een contextbegeleiding PH. Door de coaching kon het gezin verder zonder hulp of met hulp buiten de Bijzondere Jeugdbijstand. Deze coaching resulteerde wel in 1 module PH die doorheen het jaar constant volzet was.

Binnen de module CBAW is het opvallend dat er dit jaar geen externe opname mogelijk was. We zitten constant in overtal doordat er veel jongeren van de kamertraining (KTC) of kleinschalige wooneenheid (KWE) schakelen naar CBAW. We stellen vast dat het aantal van 8 CBAW modules eigenlijk onvoldoende is om tegemoet te kunnen komen aan de noden en hulpvragen die leven bij onze interne jongeren (10 jongeren KTC en 4 jongeren KWE) als bij externe aanmelders. We denken er dan ook aan om in de toekomst modules contextbegeleiding te reconverteren naar modules CBAW.

Binnen verblijf valt het op dat de jongeren die binnenstromen meestal een label Vist crisis of prior hebben. Dit heeft als gevolg dat deze jongeren een zware rugzak hebben en specifieke begeleidingsnoden. De job van begeleider is dan ook, door de verzwaring van de problematieken bij de doelgroep, zeker niet te onderschatten.

2.2.3 Crisis

Figuur 2: Crisismeldpunt verzekerd aanbod autonome crisisbegeleiding

Aantal	Aantal dagen 2019	Aantal dagen 2020	Aantal dagen 2021	Aantal dagen 2022	Aantal dagen 2023
Crisis 1	42	28	28	36	35
Crisis 2	35	28	30	28	30
Crisis 3	28	28	42	42	31
Crisis 4			28	42	43
Crisis 5			42	42	38
Crisis 6				42	29
Crisis 7					29

TOTAAL	84	84	170	232	235
---------------	-----------	-----------	------------	------------	------------

De stijgende lijn van het aantal crisisbegeleidingen zet zich verder. Door de soms verre verplaatsingen en de intensiteit van deze begeleiding zijn daar dit jaar heel veel werkuren (= contextcontacturen en verplaatsingstijd) naartoe gegaan.

Figuur 3: Realisatie doelstellingen bij einde verzekerd aanbod autonome crisisbegeleiding

Doelstellingen bereikt	2023	
Nee	0	0 %
Eerder niet	2	29 %
Grotendeels	2	29 %
Ja	3	43 %

TOTAAL	7	100 %
---------------	----------	--------------

In meer dan 70% van deze crisisbegeleidingen zijn de doelstellingen grotendeels of volledig behaald. De grote tijdsinvestering loont dus wel de moeite.

Figuur 4: Crisismeldpunt verzekerd aanbod crisisverblijf en –begeleiding (gekoppeld aan VH)

Aantal	Aantal dagen 2021	Aantal dagen 2022	Aantal dagen 2023
Crisis 1	7	77	207
Crisis 2	14	98	51
Crisis 3	49	103	23
Crisis 4	19	12	64
Crisis 5	18	74	4
Crisis 6	69		
Crisis 7	11		
Crisis 8	45		
Crisis 9	42		
TOTAAL	274	364	349

Het crisisbed in onze infantleefgroep is bijna het hele jaar door volzet. Van zodra een kind uitstroomt, volgt een nieuwe intake. Veel van deze kinderen die in crisis worden opgenomen, kunnen niet terug naar huis en hebben vervolghulp binnen pleegzorg of een voorziening OvBJ nodig. Doordat er steeds minder instroommogelijkheden zijn in een andere voorziening of binnen pleegzorg, blijven die kinderen soms lang hangen in het crisisbed of schakelen intern naar een vrije plaats in de leefgroep.

In de loop van 2023 rondde we 4 crisisverblijf en -begeleidingen af die gekoppeld zijn aan onze infantleefgroep. Van bij de opname was het duidelijk dat de crisisopname bij deze vier kindjes overbruggingshulp was, er was geen terugkeer naar huis mogelijk. Twee kinderen zijn regulier bij ons ingestroomd. Eén kindje is naar een andere voorziening georiënteerd en een ander kindje kon terug naar het eerste crisispleeggezin. De doelstellingen zijn 'grotendeels' bereikt omdat we minder de context konden betrekken dan gewenst.

Figuur 5: Crisismeldpunt mogelijks aanbod crisisverblijf

Aantal	Aantal dagen 2019	Aantal dagen 2020	Aantal dagen 2021	Aantal dagen 2022	Aantal dagen 2023
Crisis 1	9		14	61	3
Crisis 2	1		1	4	14
Crisis 3			1	15	18
Crisis 4			7		
TOTAAL	10	0	23	80	35

Er waren dit jaar heel veel vragen van het crisismeldpunt voor crisisverblijf mogelijks aanbod maar doordat de leefgroepen bijna constant volzet waren en onder druk stonden door agressie-incidenten, hebben we veel vragen moeten afwijzen. Net als vorig jaar hebben we 3 jongeren tijdelijk in crisis kunnen opvangen.

Figuur 6: Module kortdurend crisisverblijf

Aantal	Aantal dagen 2019	Aantal dagen 2020	Aantal dagen 2021	Aantal dagen 2022	Aantal dagen 2023
Crisis 1	14	14	4	14	14
Crisis 2	11	14	1	7	
Crisis 3	14			14	
Crisis 4	3			6	
Crisis 5	14				
Crisis 6	3				
TOTAAL	59	28	5	41	14

Omdat het thuis op een bepaald moment niet meer houdbaar was, verbleef een jongere van een gezin die we mobiel begeleidden, 14 dagen als time-out in een leefgroep. Gedurende die 14 dagen werd het netwerk van het gezin ingeschakeld en kon die jongere terug naar huis.

CONTEXTBEGELEIDING I.F.V. CONTEXTSYSTEEM

2.2.4 Contextbegeleiding

De cijfers binnen dit luik zijn deze van de dossiers contextbegeleiding laagintensief, breedsporig en intensief kortdurende contextbegeleiding (IKT).

Contextbegeleiding in functie van positieve heroriëntering (PH), zorggarantie en veiligheidsplanning wordt apart weergegeven.

2.2.4.1 Start begeleiding

Figuur 7: Evolutie aanmeldende instantie - contextbegeleiding

Aanmelder integrale jeugdhulp	2019	2020	2021	2022	2023
Gezin		1	1		3
Eerstelijnsdiensten (oa huisarts, OCMW, ziekenhuis, ...)	1				
Brede instap	4	2	3	5	5
Gespecialiseerde hulp (oa VAPH, CGG, ...)	1	2	1		1
Gemandateerde voorziening (OCJ en VK)	6	10	6	8	6
Jeugdrechtbank	7	6	13	7	8
1G1P		1	2		1
TOTAAL	19	22	26	20	24

Opvallend is dat er dit jaar meer rechtstreekse aanmeldingen door het gezin zelf waren. Benieuwd of dit een trend is die zich de komende jaren zal doorzetten.

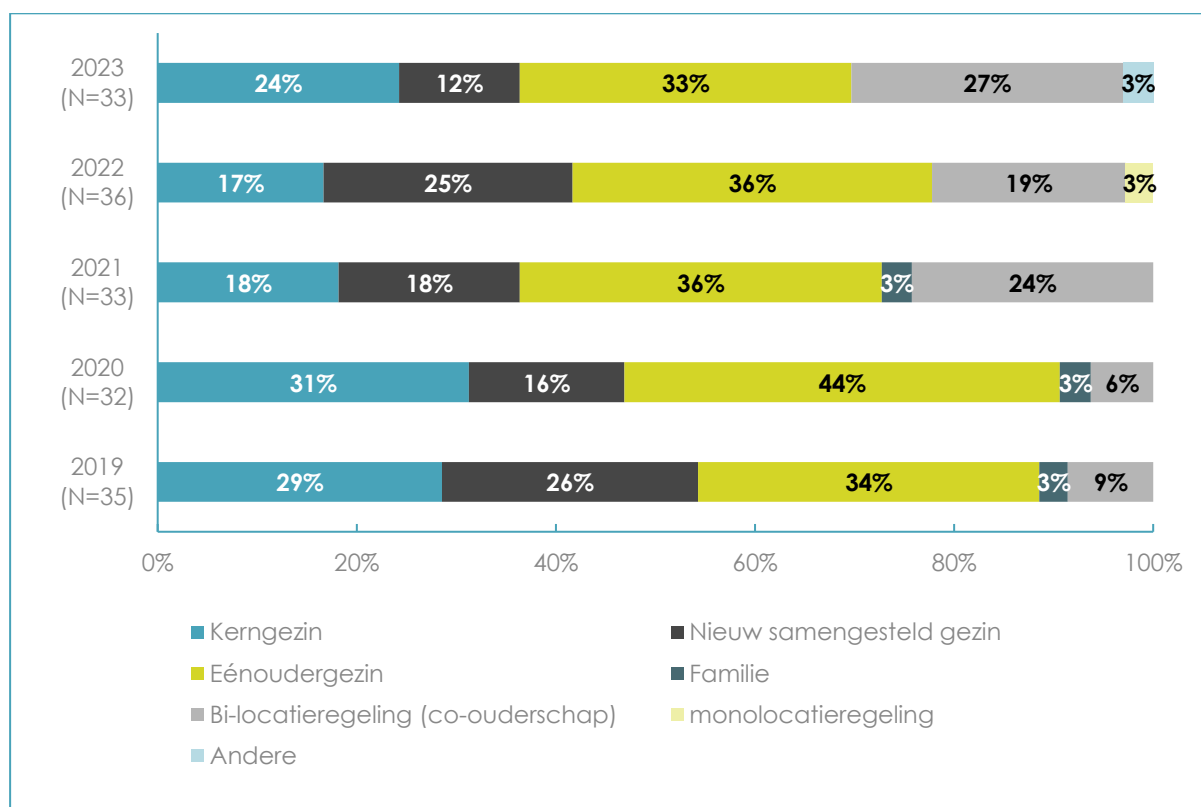
Figuur 8: Instroommodaliteit - contextbegeleiding

Aanmelder integrale jeugdhulp	2020	2021	2022	2023
Reguliere wachtlijst	18	20	11	18
Prior	2	5	9	4
Fase 3				1
Op naam van anders gezinslid geplaatst	2	1		
Andere: heropname binnen een jaar				1
TOTAAL	22	26	20	24

In vergelijking met vorig jaar hebben we in verhouding meer begeleidingen kunnen opstarten van onze reguliere wachtlijst, wat zeker een goede zaak is gezien de vele aanmeldingen en lange wachttijd.

2.2.4.2 Foto op 31/12

Figuur 9: Gezinsamenstelling (per gezin) – contextbegeleiding

Het aantal nieuw samengestelde gezinnen daalt verder terwijl het aantal gezinnen met een bi-locatieregeling stijgt.

We hebben dit jaar één contextbegeleiding in een pleeggezin laten doorgaan omdat er meer intensieve hulp nodig was dan wat pleegzorg kon bieden.

Aanwezige problematieken binnen contextbegeleiding

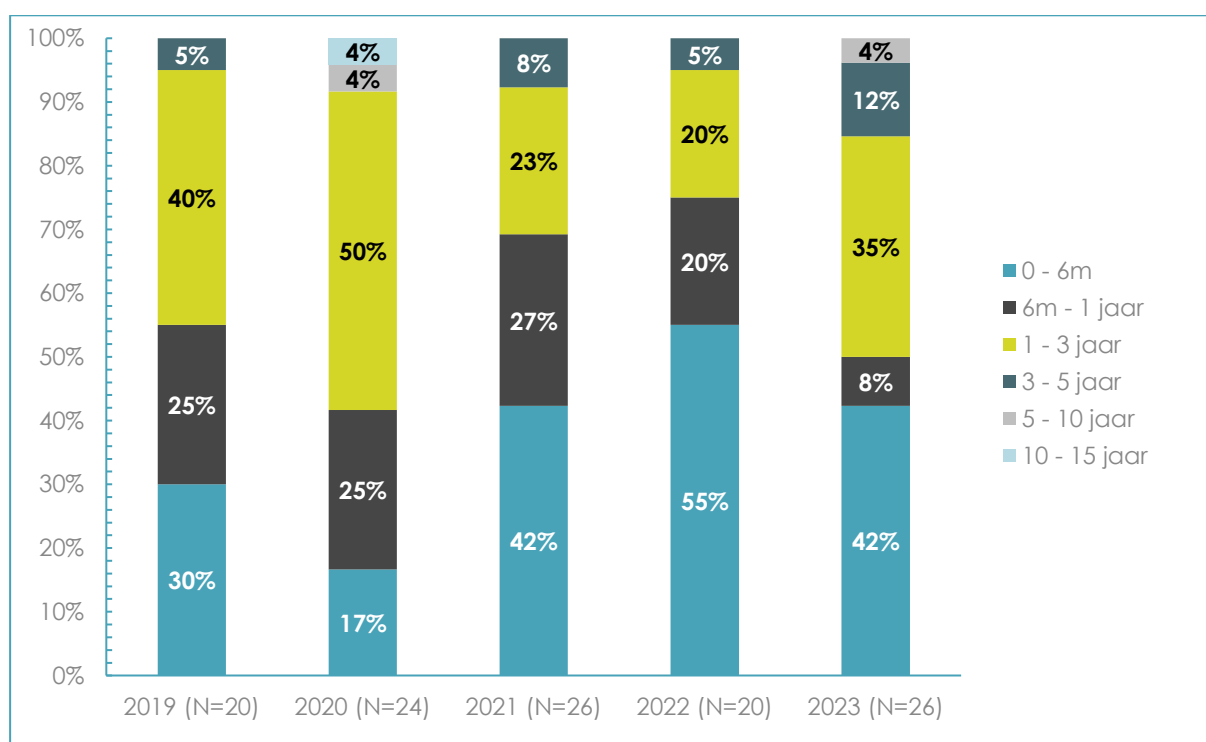
Van de 33 gezinnen bij wie er op 31/12 contextbegeleiding was, merken we dat er bij meer dan de helft van de jongeren problemen zijn op vlak van zelfbeeld en identiteit. Vaak kampen onze kinderen/jongeren met een laag zelfbeeld waardoor ze weinig zelfvertrouwen hebben. Opmerkelijk is ook dat er bijna bij de helft van de jongeren sprake is van een autistisch spectrum stoornis (ASS) en een aandachtsstoornis gekenmerkt door hyperactiviteit (ADHD). Deze kindproblematieken wegen ongetwijfeld sterk door op het samenleven in een gezin.

Wat de context van deze kinderen/jongeren betreft, zien we bij de meerderheid van de ouders een gebrek aan pedagogische vaardigheden, vooral op vlak van grenzen stellen en problemen oplossen. Ook bij meer dan de helft van de gezinnen kampen de ouders met een laag zelfbeeld en problemen op vlak van de identiteit.

Wat de opvoedingssituatie zo verontrustend maakt, zijn de veel voorkomende ruzies en conflicten in de thuissituatie. 70% van de kinderen/jongeren groeien op in een thuissituatie waar er constant spanningen zijn in de onderlinge relaties. Daarnaast zien we dat bijna de helft van de gezinnen financiële problemen hebben die het normaal gezinsfunctioneren verstoren.

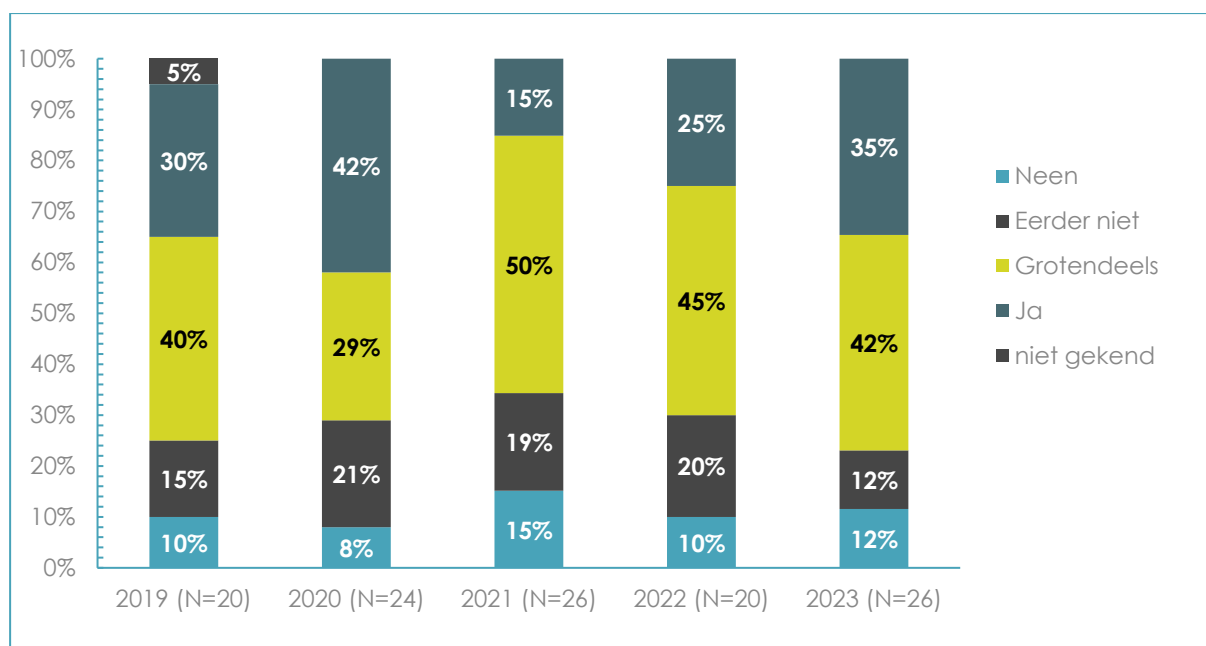
2.2.4.3 Einde begeleiding

Figuur 10: Evolutie begeleidingsduur – contextbegeleiding

De helft van de contextbegeleidingen sluiten binnen het jaar af. De kortdurende module IKT speelt hier natuurlijk een grote rol in. Ook zien we dat de begeleidingstijd van de reguliere contextbegeleidingen korter is dan vroeger. De meeste begeleidingen worden afgesloten tussen 1 en 3 jaar, wat een positieve evolutie is. Er wordt meer dan vroeger gezocht naar het inschakelen van ondersteunende netwerkfiguren en eerstelijns hulp zodat wij het gezin vlugger kunnen loslaten.

Figuur 11: Realisatie doelstellingen – contextbegeleiding

In 77% van de begeleidingen zijn de doelstellingen grotendeels of helemaal bereikt wat zeker een succes kan genoemd worden gezien de toch steeds zwaardere problematieken.

2.2.5 Contextbegeleiding i.f.v. veiligheidsplanning

Vorig jaar hebben we, na officiële goedkeuring, één module CBKI van de deelorganisatie JEZ11 ingezet voor een module veiligheidsplanning. In het najaar 2022 werd dan ook een contextbegeleiding in functie van veiligheidsplanning opgestart.

Om echter tegemoet te komen aan de grote vraag in de Westhoek, hebben we in 2023 binnen de reconversie twee modules IKT omgebouwd naar twee modules veiligheidsplanning (+ 1 module laagintensieve CB). Zo konden we toch tegemoetkomen aan de vragen van onze verwijzers en expertise in deze intensieve begeleidingsvorm opdoen.

De begeleiding die in 2022 opgestart was, werd in 2023 overgezet naar een officiële module veiligheidsplanning en daarnaast zijn er nog twee andere begeleidingen opgestart.

Er is binnen deze module een heel goede samenwerking met de partners van het OCJ/SDJ. Eén begeleiding werd aangemeld door SDJ, twee begeleidingen door het OCJ. Vanuit het VK was er nog geen hulpvraag die leidde tot een effectieve opstart.

Een goede samenwerking is binnen deze begeleidingsvorm heel belangrijk en bepaalt voor een stuk de uitkomst ervan. Vorig jaar hebben we heel veel geïnvesteerd in de uitbouw van dit partnerschap door deel te nemen aan de procestteams, leercasussen aan te bieden voor de officiële trainingen georganiseerd door het Goestingsteam, een roadmap uit te werken, ... Dit jaar mochten we daar de vruchten van plukken en kunnen we concluderen dat de samenwerking goed zit. We blijven het wel belangrijk vinden om de nodige tijd te investeren in de voorbereiding voor een effectieve opstart van een begeleiding en in een goede afstemming met onze partners. Bij al deze begeleidingen was de veiligheid van het kind in gevaar omwille van intrafamiliaal geweld en dreigde een uithuisplaatsing.

Eén dossier is positief afgesloten waarbij de kinderen bij mama, met ondersteuning van internaat, konden blijven wonen en dit met een werkend veiligheidsplan en een betrokken netwerk. De twee andere begeleidingen lopen nog.

Omdat we met onze twee modules niet alle vragen in de Westhoek kunnen beantwoorden, zullen we samen met onze collega voorzieningen, in 2024 een gezamenlijk dossier indienen voor uitbreiding van deze modules.

2.2.6 Zorggarantie

2.2.6.1 Inleiding

Nieuw is dat we sinds 01/01/2023 een structurele erkenning hebben gekregen voor 1 module contextbegeleiding IKT i.f.v. zorggarantie. Deze module kunnen we omzetten in ofwel 1 begeleiding van 6 maanden ofwel 2 begeleidingen van 3 maanden/jaar. Als tijdens zo'n begeleiding tijdelijk verblijf nodig blijkt te zijn, kan dit met rugzakfinanciering. Deze erkenning is goedgekeurd op basis van een dossier dat we samen met onze partners (De Loods – De Walhoeve – OOC De Wijzer – CKG Sint-Clara – CKG Don Bosco – CKG 't Kapoentje - CIG Nestel) hebben ingediend n.a.v. de rondzendbrief reconversie van 20/12/2021.

Vereniging Ons Tehuis wil vooral inzetten op een structureel mobiel aanbod zorggarantie voor jonge kinderen en kwetsbare zwangere moeders. Gezien het ontbreken van een CKG en CIG in onze regio, was de behoefte aan een mobiel aanbod gekoppeld aan een mogelijke verblijfsmodule zorggarantie prangend. Indien aangewezen willen we dit structureel mobiel aanbod combineren met een kortdurend, maar zolang als nodig, verblijfsaanbod (rugzakfinanciering) voor de zwangere moeder en/of ouder(s) met één of meerdere kinderen. Hiervoor hebben we op ons domein een contextappartement met meerdere kamers waar de moeder/ouder(s)/volledig gezin kunnen verblijven. Dit appartement beschikt over alle faciliteiten. De inzet van de verblijfsmodule gebeurt, gezien de beperkte middelen, via rugzakfinanciering.

De afspraak is dat we, na een gezamenlijk afstemmingsoverleg met het team 'zorggarantie jonge kind' van ACT, onderling bepalen wie deze begeleiding op zich neemt. Bij een vraag naar zorggarantie organiseert het team zorggarantie jonge kind van ACT een online overleg waarbij telkens 1 medewerker van bovengenoemde voorzieningen deelneemt. Op basis van locatie, aard van de problematiek en een al dan niet open module wordt beslist wie aan de zorgtafel zal aansluiten. Op de zorgtafel worden dan afspraken tot eventuele opstart van de begeleiding gemaakt.

Alle organisaties van dit samenwerkingsverband nemen ook deel aan de provinciale stuurgroep zorggarantie waarbij we reflecteren over de hupverleningstrajecten, de samenwerking en vraag en aanbod monitoren. De inzet van deze modules wordt niet geregistreerd in BINC. Om toch het overzicht van ingevulde en beschikbare modules te behouden, heeft het team zorggarantie jonge kind een instrument ontwikkeld waarbij elke voorziening de open en ingevulde module registreert. Dit wordt op de provinciale stuurgroep zorggarantie besproken.

De bedoeling is om in de toekomst intervisiegroepen te organiseren voor praktijkmedewerkers waarbij expertise wordt gedeeld in het begeleiden van gezinnen binnen zorggarantie. Ook leeft het idee om, in navolging van het JUMP-overleg voor jongvolwassenen, met alle partners een instroomoverleg voor het jonge kind te organiseren.

2.2.6.2 Start begeleiding

In het najaar werd een contextbegeleiding binnen zorggarantie opgestart waarbij tijdelijk verblijf in ons contextappartement nodig was. Het betrof een alleenstaande, dakloze mama met drie kleine kinderen. Bij aankomst had het gezin niets van gerief mee en was administratief niets in orde. Een verblijf in ons contextappartement was dan ook noodzakelijk. Het regelen van de verblijfsvergunning werd de eerste prioriteit in de begeleiding, alsook het in orde brengen van de mutualiteit, de paspoorten, toegang tot de voedselbank en kledijhulp via Sociaal Huis, ... De kinderen werden ingeschreven op scholen en voor de oudste was er een oriëntering naar buitengewoon onderwijs.

Ondertussen zochten we naar ondersteunende netwerkfiguren en een verblijfplaats voor langere termijn. Via de Evangelische Kerk vonden we een appartementje waar het gezin kon verblijven en schakelden we het sociaal huis in die het gezin administratief verder opvolgde. Eind 2023 werd er nagegaan of een thuisbegeleidingsdienst dichterbij de huidige verblijfplaats van dit gezin de begeleiding kon overnemen.

Uiteindelijk verbleef het gezin 3 maanden in het contextappartement in plaats van de vooropgestelde 1 maand bij opstart.

Figuur 12: Duur begeleiding – zorggarantie

	Aantal dagen 2023 / cliënt
Zorggarantie – mobiele begeleiding (structureel)	103
Zorggarantie – residentieel aanbod (rugzakfinanciering)	94

2.2.7 Contextbegeleiding i.f.v. positieve heroriëntering

2.2.7.1 Start begeleiding

Figuur 13: Evolutie anmeldende instantie – positieve heroriëntering

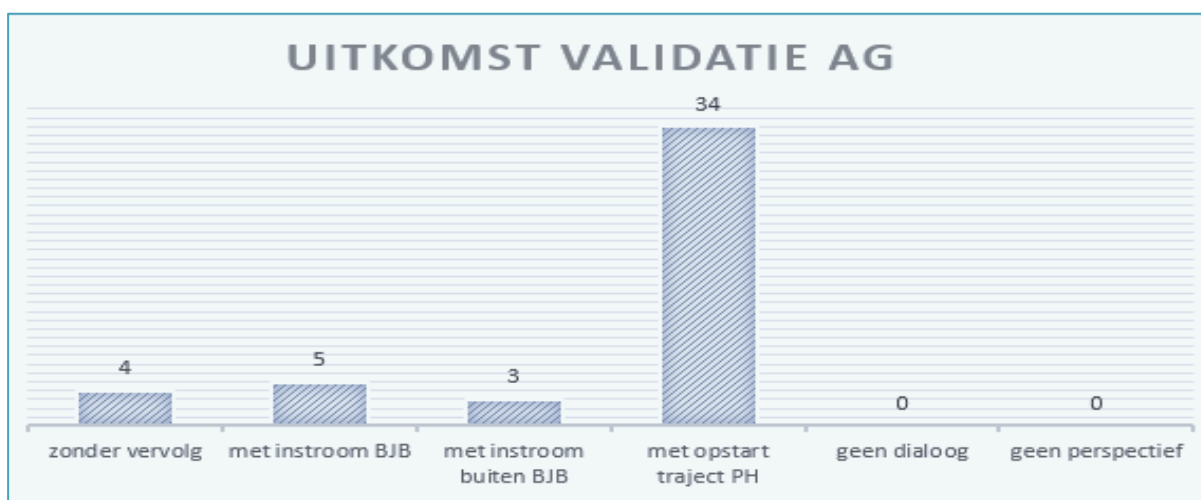
Aanmelder integrale jeugdhulp	2019	2020	2021	2022	2023
Gezin		1			3
Eerstelijnsdiensten (oa huisarts, sociaal huis, ziekenhuis,...)		1	4	4	2
Brede instap (CLB, CAW, school,...)	15	14	13	19	8
Gespecialiseerde hulp (oa VAPH, CGG, ...)	1	3	1	2	7
Gemandateerde voorziening (OCJ en VK)	5	5	4	3	9
Jeugdrechtbank		4	6	4	2
1G1P		5	2	2	3
Andere			2	1	
TOTAAL	21	33	32	35	34

Ook hier zien we meer rechtstreekse aanmeldingen door het gezin zelf in vergelijking met vroeger, wat zeker een goede zaak is. Voor het eerst deed ook een 1^e lijnspsycholoog van het ziekenhuis een PH-aanmelding.

Opvallend is dat er veel minder meldingen zijn van de 'brede instap' en meer van de gespecialiseerde hulp zoals het VAPH en de CGGZ. Deze diensten hebben ons gevonden, zijn tevreden over de samenwerking en mond-aan-mond reclame doet de rest.

Tot slot zien we meer meldingen van het OCJ. De 9 dossiers zijn allemaal doorverwezen door het OCJ, het VK heeft dit jaar geen melding gedaan. Ook willen we nog vermelden dat de 2 begeleidingen van de Jeugdrechtbank niet op vonnis zijn van de Jeugdrechter maar dat de ouders de hulp, voorgesteld door de sociale dienst, vrijwillig hebben aanvaard. Deze vrijwilligheid is een belangrijk criterium binnen PH-begeleidingen.

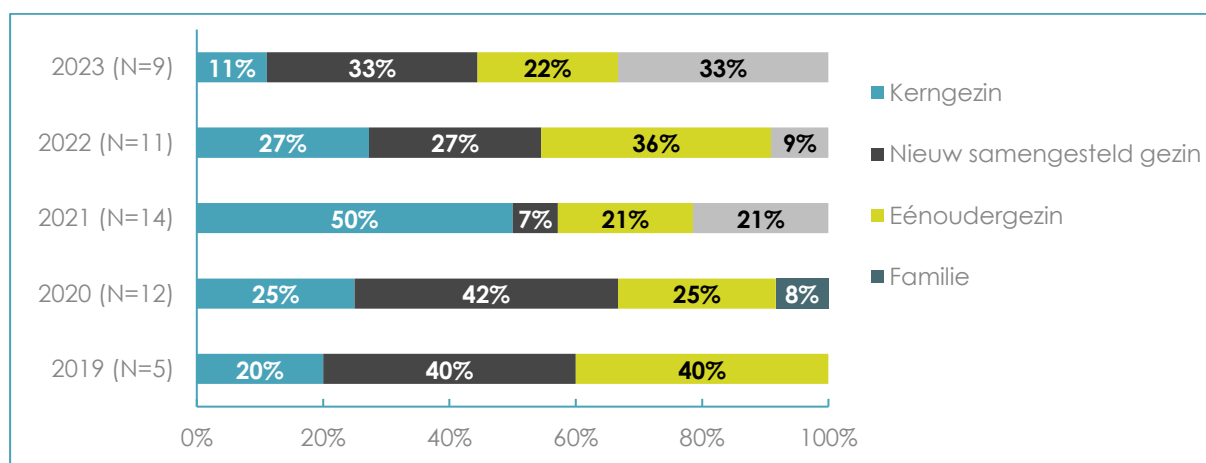
Figuur 14: Uitkomst validatie coaching PH

Doordat er in 2023 zeven voorbereidende coachingsgesprekken een positief gevolg kenden, d.w.z. niet hebben geleid tot opstart van een PH-begeleiding of instroom in de OvBJ, telt er nog één module PH als volgt mee. Dit betekent dat we bovenop de 34 opgestarte begeleidingen nog 3 begeleidingen mogen meetellen.

2.2.7.2 Foto 31/12

Figuur 15: Gezinsamenstelling (per gezin) – positieve heroriëntering

Op 31/12 waren er maar 9 van de 12 begeleidingen lopende. De reden hiervoor is dat er voor de kerstvakantie een aantal begeleidingen werden afgesloten en er pas na de vakantie nieuwe begeleidingen werden opgestart.

Aanwezige problematieken binnen positieve heroriëntering

Gezinnen worden voor een PH- begeleiding aangemeld omdat het samenleven niet meer lukt. De onderlinge relaties tussen de gezinsleden zijn vertroebeld, er is geen of gebrekkige communicatie en er zijn hoogoplopende conflicten. Soms is er ook sprake van intrafamiliaal geweld. In PH lukt het vrij goed om de veiligheid opnieuw te installeren omdat dit geweld geen ingebakken patronen zijn maar veeleer een uiting van machteloosheid bij de ouders.

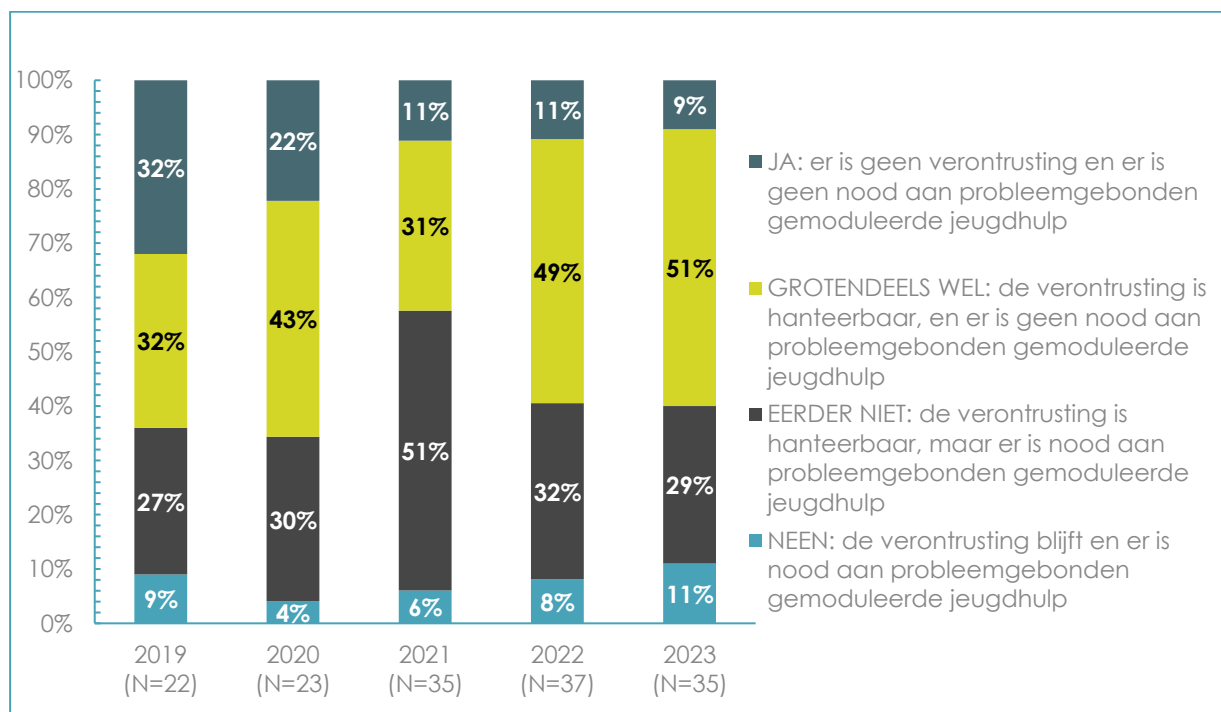
Wanneer we de kindproblematieken onder de loep nemen, zien we ook hier dat de meeste kinderen/ jongeren een negatief zelfbeeld hebben en kampen met vragen over hun identiteit. Ze voelen zich vaak somber en teneergeslagen. Daarenboven stellen veel van die jongeren agressief of oppositioneel gedrag, zowel thuis als op school. Dit gedrag is vaak een uiting van 'niet gezien worden'. Verontrustend is dat bijna de helft van de jongeren psychiatrische klachten hebben zoals suïcidale neigingen en automutilatie.

Bij de ouders valt het op dat er bijna geen enkele ouder beschikt over de nodige probleemoplossende vaardigheden. Ook op vlak van positieve betrokkenheid en bekrachtiging schieten ze vaak tekort. Ze zijn vaak nog zoekende naar hun ouderrol en voelen zich gefaald. Dit geeft een deuk op vlak van zelfbeeld en identiteit.

Vaak werken we dan ook samen met CGGZ, WINGG of psychiatrie voor psychische ondersteuning van deze jongeren en ouders.

2.2.7.3 Einde begeleiding

Figuur 16: Realisatie doelstellingen– positieve heroriëntering

Bij 89% van de begeleidingen is de verontrusting na 4 maanden weg of hanteerbaar. Bij 11% blijft de verontrusting en is er nood aan meer probleemgebonden hulp.

Dit zijn opmerkelijk positieve resultaten gezien de hoge mate van verontrusting bij deze sterk disfunctionerende gezinscontexten.

2.2.8 Contextbegeleiding i.f.v. autonoom wonen (CBAW)

2.2.8.1 Start begeleiding

We hebben dit jaar geen nieuwe externe begeleidingen kunnen opstarten door de overvolle caseload van interne doorstromingen.

2.2.8.2 Foto op 31/12

Figuur 17: Dagbesteding jongere - CBAW

	2019	2020	2021	2022	2023
Geen georganiseerde dagbesteding				1	2
Georganiseerde dagbesteding als alternatief voor school	1				
Voltijds onderwijs	1	1	1	3	
Deeltijds onderwijs of leercontract, POT		1			4
Werk	3	4	1	4	1
Werkzoekend	3	3	3	4	2
Andere			1	1	
TOTAAL	8	9	6	13	9

Uit de tabel zien we dat slechts 1 jongere werk heeft en 4 van de 9 jongeren geen zinvolle dagbesteding hebben.

Bij 2 jongeren helpt GTB hen bij hun zoektocht naar werk. De andere jongeren hebben een deeltijdse daginvulling.

OPLEIDINGSNIVEAU VAN DE JONGEREN PER 31/12

We merken dat de 2 jongeren die geen dagbesteding hebben hun diploma secundair onderwijs niet behaald hebben waardoor het voor hen moeilijk is om aan werk te geraken.

3 jongeren proberen alsnog hun diploma te behalen via volwassenonderwijs of middenjury. 1 jongere doet mee aan de toelatingsproeven voor de politieschool.

Figuur 18: Arbeidssituatie en inkomsten jongeren - CBAW

	2020	2021	2022	2023
Inkomen uit arbeid voltijds	4	1	3	
Inkomen uit arbeid deeltijds				1
Wisselende arbeidssituatie		1		1
Vervangingsinkomen				
<i>Leefloon</i>	3	2	5	1
<i>CBAW-geld</i>	1	1		1
<i>Ziekte- en invaliditeitsuitkering</i>		1	4	3
<i>Werkloosheidsuitkering</i>				1
Combinatie werk en uitkering	1		1	
Andere				1
Totaal	9	6	13	9

Opvallend is dat we dit jaar geen jongere meer hebben die voltijds gaat werken, één jongere werkt deeltijds en één jongere heeft wisselend werk. Het aantal jongeren met een FOD-uitkering blijft hoog.

Bij één jongere loopt het traject moeilijk. Hij is met niets in orde en is niet bereikbaar voor begeleiding van de schuldbemiddelaar.

Aanwezige problematieken binnen CBAW

Wanneer we kijken naar de problematieken waarmee deze jongvolwassenen kampen zien we ook hier bij de meerderheid van de jongeren een negatief zelfbeeld en gevoelens van somberheid. Onze jongvolwassenen vertonen opvallend meer angstig of neurotisch gedrag en psychosomatische klachten in vergelijking met andere jongeren die bij ons in begeleiding zijn.

Bij zes van de negen jongeren merken we een hechtingsproblematiek en psychiatrische klachten. Dit zijn verontrustende cijfers en tonen nogmaals aan dat de samenwerking met CGGZ, WINGG en psychiatrie cruciaal zijn voor een positief verloop en het realiseren van de doelstellingen.

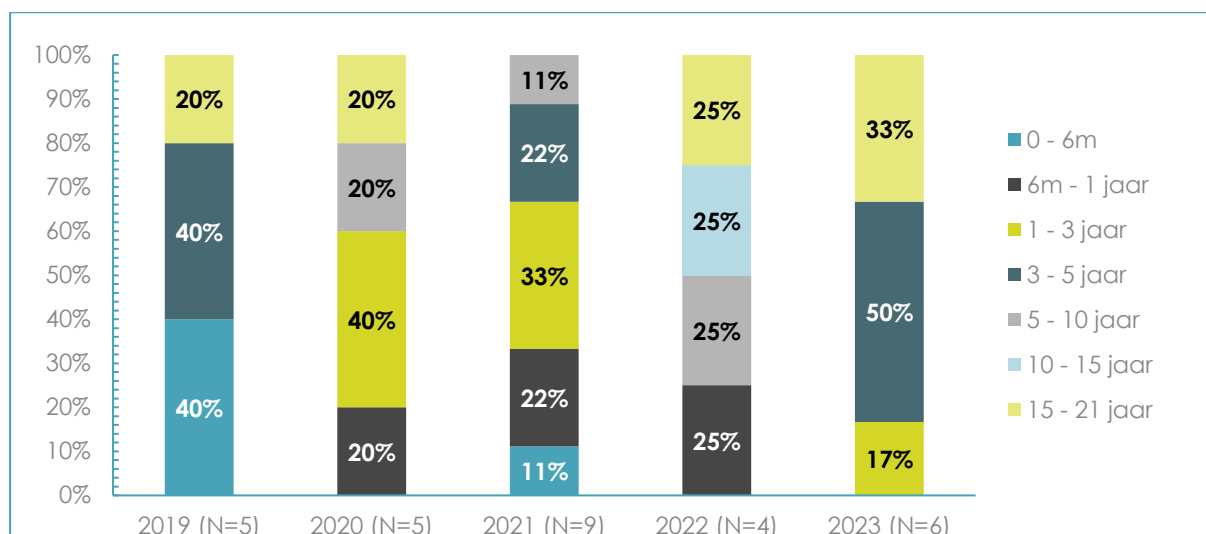
Op schools vlak is er bij meer dan de helft van de jongeren een gebrekkige motivatie en inzet, mede door de leerstoornissen waar deze jongeren mee kampen. Vijf van de negen jongeren geven daarenboven aan dat ze weinig of geen vrienden hebben op school en zich vaak eenzaam voelen.

Bij de context van deze jongvolwassenen merken we dat de pedagogische vaardigheden van de ouders op alle vlakken ontoereikend zijn en dat ze eerder een verwaarlozende opvoedingsstijl hanteren. Bij zeven van de negen jongeren zijn er thuis heel veel ruzies en conflicten.

We merken ook dat bij die gezinnen financiële problemen vaak een negatieve invloed hebben op het gezinsfunctioneren.

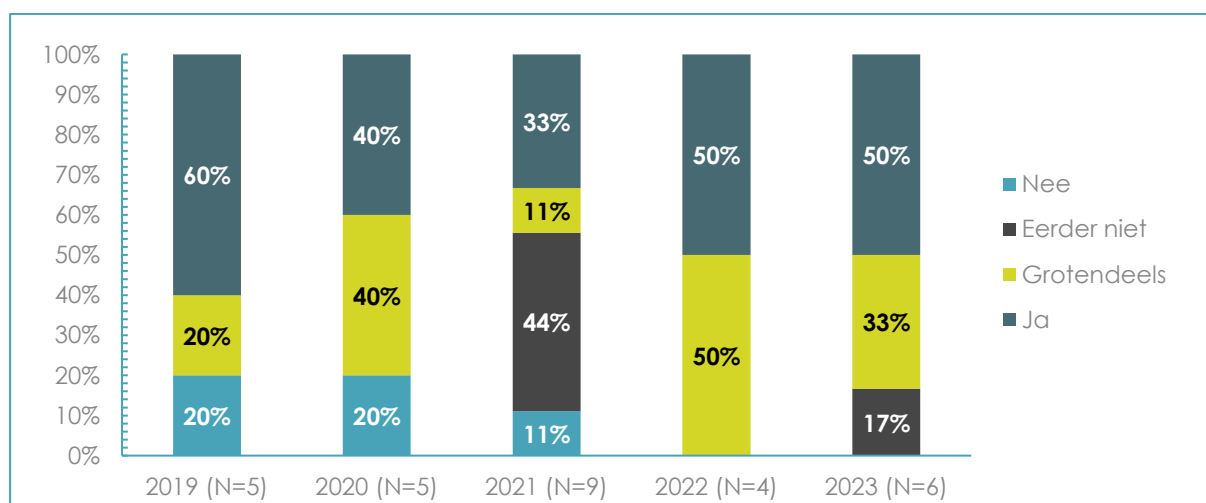
2.2.8.3 Einde begeleiding

Figuur 19: Evolutie begeleidingsduur - CBAW

Zes jongeren hebben de CBAW-begeleidingen gestopt waarvan twee jongeren na meer dan 15 jaar. Deze jongeren verbleven als kind in de voorziening en kunnen nu zonder onze hulp hun levenspad verderzetten.

Figuur 20: Realisatie doelstellingen bij einde - CBAW

Gerealiseerde doelstelling op verschillende levensdomeinen bij einde

Bij vijf van de zes jongeren werden de doelstellingen grotendeels of helemaal behaald. Bij één jongere eerder niet, deze jongere stond niet echt open voor begeleiding, noch van ons, noch van de schuldbemiddeling.

Bij de andere jongeren zien we een vooruitgang op alle levensdomeinen. Er is bij vijf jongeren ingezet op dagbesteding, wonen en emotionele zelfzorg. We zien ook dat bij veel jongeren het netwerk verstevigd is, dat ze meer in orde zijn met hun administratie en dat ze doelen voor hun toekomst voor ogen hebben.

Voor de meeste jongeren was het niet nodig om in te zetten op het domein van lichamelijke zelfzorg en rechten/plichten. Ze weten over het algemeen wel waar ze recht op hebben en met wat ze allemaal in orde moeten zijn.

2.2.9 Kleinschalige wooneenheid (KWE)

2.2.9.1 Start begeleiding

In totaal zijn er twee jongeren in de KWE ingestroomd, één via interne schakeling vanuit KTC en één via een externe aanmelding. Op het JUMP-overleg van de Westhoek werd immers een casus door het Overkophuis aangemeld en was duidelijk dat een begeleiding binnen KWE voor die jongere een goede optie was.

2.2.9.2 Foto op 31/12

Leeftijdsverdeling jongeren - KWE

Er verblijven enkel +18-jarigen in onze KWE, een tendens die zich verder blijft zetten. Eén jongere verblijft samen met zijn vriendin op de studio. Dus waren er drie modules ingenomen terwijl er vier jongeren in de KWE verbleven. Omwille van overtal in de CBAW-modules, hebben we één module KWE opengehouden.

Figuur 21: Dagbesteding jongeren - KWE

	2019	2020	2021	2022	2023
Voltijds onderwijs	1	1	4	1	
Deeltijds onderwijs of leercontract, POT				1	
Werk					1
Werkzoekend		2			2
Spijbelen	3				
TOTAAL	4	3	4	2	3

De jongeren die in de KWE verblijven, gaan niet meer naar school. Eén jongere heeft werk, twee jongeren zijn werkzoekend waarvan één jongere begeleid wordt door GTB.

OPLEIDINGSNIVEAU VAN DE JONGEREN PER 31/12

Alle drie de jongeren hebben hun secundair diploma niet behaald. Doordat onze jongeren vaak ongekwalficeerd uitstromen, is het voor hen niet gemakkelijk om werk te vinden.

Figuur 22: Inkomsten jongeren - KWE

	2020	2021	2022	2023
Inkomen uit arbeid voltijds				1
Vervangingsinkomen				
Leefloon	2	2		1
CBAW-geld		1	2	
Ziekte- en invaliditeitsuitkering		1		1
Combinatie vervangingsinkomen	1			
TOTAAL	3	4	2	3

Bij beide jongeren met uitkering wordt gezocht naar werk.

Aanwezige problematieken binnen KWE

In de KWE verblijven op dit moment vooral jongeren met internaliserende problemen, meer bepaald jongeren die een laag zelfbeeld hebben, veel piekeren, nood hebben aan therapie. Er zijn geen jongeren met externaliserende problemen zoals agressie of delinquent gedrag.

Het levensdomein emotioneel welzijn is een belangrijk item binnen de begeleiding waarbij we beroep doen op externe diensten zoals Crosslink en psychiatrie.

Algemeen zie je wel dat de jongeren een rugzak hebben. Vele jongeren hebben een hechtingstoornis en een ontwikkelingsachterstand. We hebben dan ook een vaste samenwerking met de dienst ondersteuningsplan (DOP) waarbij samen wordt gewerkt aan een toekomstplan op maat. Er wordt een professioneel en natuurlijk netwerk rond de jongere gezocht zodat ze de stap naar zelfstandigheid beter kunnen zetten. Ook het persoonsvolgend budget van het VAPH, om op langere termijn volwassen hulp te garanderen, wordt via DOP aangevraagd. Op vlak van lichamelijke gezondheid heeft één jongere een chronische aandoening omwille van een gebrekkige gezondheidszorg in het land van oorsprong (Afghanistan). Deze aandoening vraagt heel wat opvolging.

Jongeren die in de KWE instromen kunnen veelal niet terugvallen op ondersteunende netwerkfiguren in hun zoektocht op weg naar zelfstandigheid. De begeleiding probeert ouders zoveel mogelijk te betrekken maar dit is geen eenvoudige opdracht. Er is over het algemeen geen breuk, de afstand zorgt er zelfs voor dat de relatie terug beter gaat. Doordat jongeren beter ondersteund worden in hun persoonlijke ontwikkeling, zijn er ook minder spanningen in de relatie met hun ouders.

Algemeen kunnen we zeggen dat de KWE voor rust zorgt en ruimte creëert voor individuele ontwikkeling.

2.2.9.3 Einde begeleiding

Er werden dit jaar geen begeleidingen afgesloten vanuit de KWE en er was ook geen uitval of éézijdige stopzetting. Eén jongere schakelde vanuit de KWE naar CBAW.

2.2.10 Buddywerking

Officieel heet de module 'begeleiding met een burgerinitiatief ter versterking van het netwerk' maar binnen de VOT wordt de terminologie 'buddywerking' gehanteerd.

Er zijn in de loop van 2023 geen nieuwe buddytrajecten opgestart en ook geen enkele afgesloten. Eén traject is in 2021 gestart en drie trajecten in 2022.

Algemeen kunnen we zeggen dat het koppelen van een buddy aan deze vier jongvolwassenen succesvol is verlopen. Er is een goede match aangezien de jongeren vragende partij zijn om het traject verder te laten lopen en ook de buddy wil dit vrijwillig engagement verder blijven opnemen.

Er is één jongere die aangemeld werd vanuit de deelorganisatie JEZ11, de andere drie jongeren vanuit HDO. Deze jongeren worden door hun buddy ondersteund op hun weg naar zelfstandigheid en deze contacten verlopen positief. Het volledig traject wordt ondersteund door onze buddycoach die heel veel tijd en energie stopt in de zoektocht naar vrijwillige buddy's.

VERBLIJF

2.2.11 Verblif

2.2.11.1 Start begeleiding

Figuur 23: Aanmeldende instantie bij start begeleiding – verblijf

Aanmelder integrale jeugdhulp	2019	2020	2021	2022	2023
Gezin					
Eerstelijnsdiensten (oa huisarts, OCMW, ziekenhuis,...)					
Brede instap (CLB, CAW, school, ...)	1	1		2	
Gespecialiseerde hulp (oa VAPH, CGG, ...)					
Gemandateerde voorziening (OCJ en VK)	1	3		3	6
Jeugdrechtbank	8	5	9	10	5
1G1P					
Pleegzorg	1				
Andere (specifieer)		1			1
TOTAAL	11	10	9	15	12

Opvallend is dat er dit jaar een verdubbeling van het aantal aanmeldingen is vanuit het OCJ en een halvering vanuit de sociale dienst van de JRB.

Er waren geen instromen vanuit de brede instap. Eén jongere werd aangemeld door zijn voogd.

Figuur 24: Instroommodaliteiten – verblijf

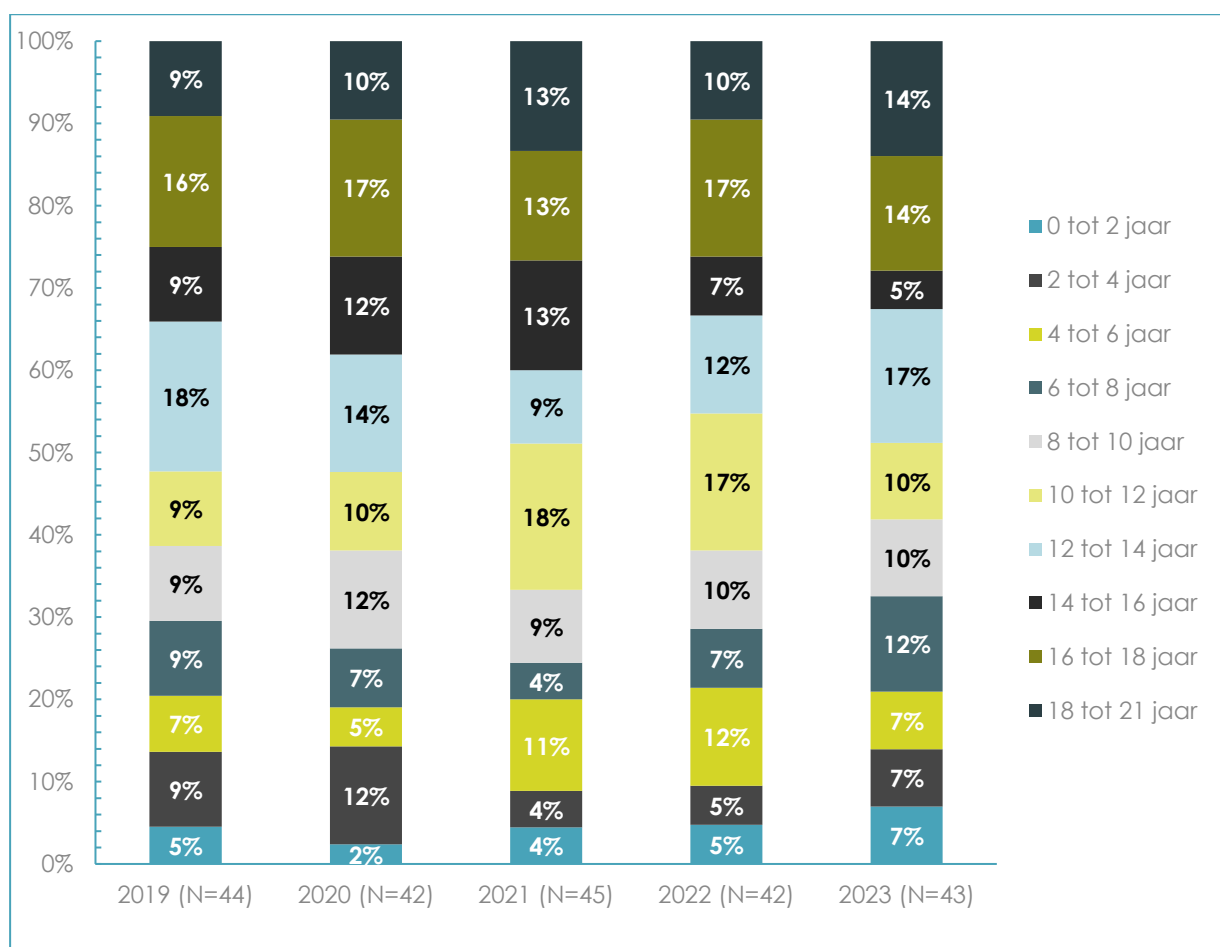
	2020	2021	2022	2023
Reguliere wachtlijst	7	2	1	
Prior	3	3	8	5
Fase 3		2		
Hoogdringendheid vanuit de JRB		2	2	
VIST Crisis			2	7
Andere			2	
TOTAAL	10	9	15	12

Het schrijnende is dat jongeren die geen label prior of Vist Crisis hebben, niet meer kunnen instromen in verblijf. Dit betekent ook een enorme verzwarende van de problematieken waarmee jongeren kampen op het moment van instroom.

Ondertussen blijven heel veel jongeren in een verontrustende opvoedingssituatie op de wachtlijst staan.

2.2.11.2 Foto op 31/12

Figuur 25: Leeftijdverdeling – verblijf

De helft van de jongeren die bij ons verblijven zijn + 12-jarigen, de helft zijn -12-jarigen.

Het merendeel van de jongeren hebben een leeftijd tussen 12 -14 jaar en tussen 16 – 21 jaar.

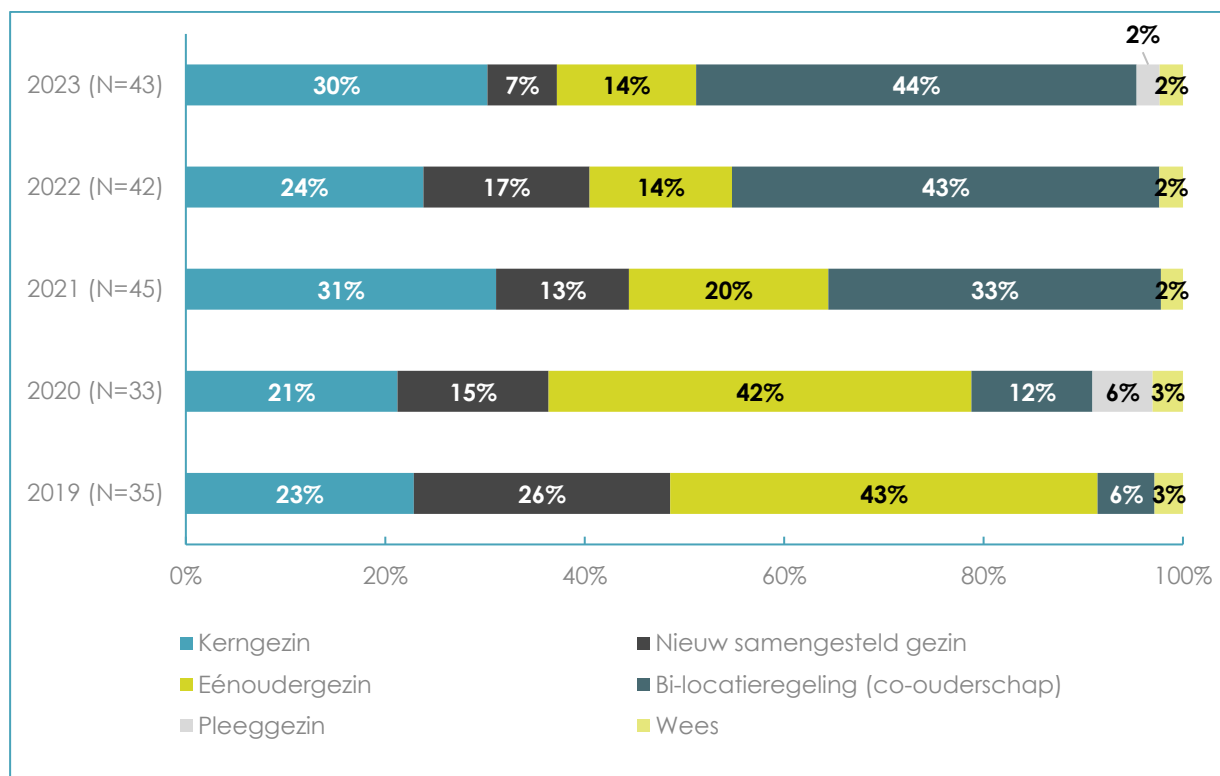
Figuur 26: Dagbesteding jongere – verblijf

	2019	2020	2021	2022	2023
Nog niet schoolgaand	3	3	2	2	5
Georganiseerde dagbesteding als alternatief voor school	1	9			2
Voltijds onderwijs	36	28	37	38	32
Deeltijds onderwijs of leercontract, POT	3	1	2		1
Werk			2	1	
Werkzoekend			1		2
Spijbelen		1			
Andere (specifieer)	1		1	1	1
TOTAAL	44	42	45	42	43

In vergelijking met vorig jaar zijn er in 2023 meer niet schoolgaande jongeren ingestroomd in verblijf. Dit komt omdat er meer baby's in onze infant leefgroep zijn opgenomen.

Drie van de 43 jongeren hebben geen daginvulling waarvan twee jongeren werkzoekend zijn. Eén jongere was langdurig geschorst omwille van gedrags- en emotionele problemen. Dit moeizaam schooltraject eindigde uiteindelijk in een definitieve uitsluiting. Voor die jongere was er op 31/12 een zoektocht naar een nieuwe school. De indicatie voor die jongere is veilig verblijf maar jammer genoeg is er voor hem nergens plaats.

Figuur 27: Gezinssamenstelling (per gezin) – verblijf

De trend naar meer bi-locatieregeling en minder nieuw samengestelde gezinnen zet zich binnen verblijf voort. De verhouding van het aantal kerngezinnen wijzigt echter jaar per jaar. Eén jongere heeft jammer genoeg geen enkel contact meer met zijn gezin van oorsprong.

Aanwezige problematieken binnen verblijf

Jongeren die bij ons in een leefgroep verblijven hebben veelal te kampen met een hechtingsproblematiek. Deze problematiek is vaak al aanwezig op het moment van de plaatsing. Binnen onze infant leefgroep wordt daarom bij de begeleiding van onze kinderen heel sterk ingezet op de Infant Mental Health (IMH) gedachte waarbij we veel aandacht besteden aan de hechting met hun ouders. Ouders zijn letterlijk heel vaak aanwezig in de leefgroep om hun kindje eten te geven, in bad of bed te stoppen, samen te spelen, ...

Maar ook in de andere leefgroepen worden ouders zoveel als mogelijk betrokken en hebben we aandacht voor de band met hun ouders en context. We willen absoluut vermijden dat de plaatsing van de jongere een breuk betekent in de band tussen ouders en kind. Voor jongeren die weinig of niet op verlof naar huis kunnen, organiseren we begeleide bezoeken zodat ouders betrokken kunnen blijven bij hun kind/jongere. Tweejaarlijks organiseren we een ouder-kind weekend, zodat deze ouders ook eens alle dagdagelijkse momenten met hun kind kunnen beleven. Dit is zowel voor de ouders als de contextbegeleiders een waardevolle tweedaagse.

Een tweede opvallende kenmerk bij de jongeren in verblijf is een laag zelfbeeld en identiteitsproblemen. Daar wordt aandacht aan besteed tijdens de individuele begeleidingsmomenten.

Kenmerkend voor de context van de jongeren is het feit dat de opvoedingsvaardigheden van de ouders ontoereikend zijn. Bij de helft van de ouders zien we dat ze over onvoldoende probleemoplossende vaardigheden beschikken. Ze neigen eerder naar een verwennende opvoedingsstijl. De contextbegeleider helpt hen dan ook tijdens de wekelijkse huisbezoeken om deze vaardigheden te versterken.

2.2.11.3 Bekeken over volledig jaar

Figuur 28: Aantal + soort time-out met terugkeer in module verblijf

Soort time out	2019	2020	2021	2022	2023
Time-out binnen HDO		2	1	1	3
Time-out tussen zelfde organisatietypes (OVBJ)		1			1
Time-out naar GI	2	3		3	3
Time-out naar psychiatrie	1	2	1	1	2
TOTAAL	3	8	2	5	9

De negen time-outs in 2023 gaan over twee jongeren. De ene jongere ging drie keer op time-out naar de gemeenschapsinstelling en werd twee keer intern opgevangen in een andere leefgroep. Deze jongere heeft een indicatie voor veilig verblijf maar er is jammer genoeg nergens plaats voor hem.

Een andere jongere ging intern op time-out in een andere leefgroep, één keer naar andere voorziening en één keer naar psychiatrie. Ook voor deze jongere is andere hulp meer aangewezen.

Hospitalisatie met overnachting - verblijf

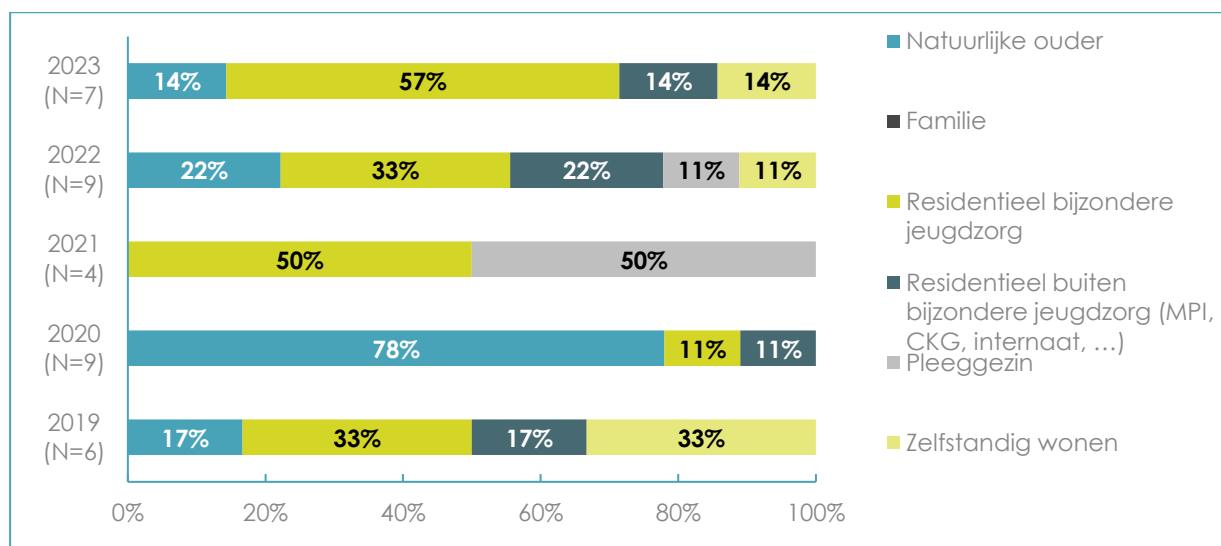
Eén jongere werd vorig jaar in het UZ Gent opgenomen omwille van acute leukemie en verbleef er tot april 2023. Hij kwam wel wekelijks op verlof van maandag tot dinsdag op voorwaarde dat zijn bloedwaarden dit toelieten.

Drie andere jongeren verbleven langdurig op de kinderpsychiatrie. Eén jongere is een tijdje in het ziekenhuis opgenomen geweest omwille van appendicitis, een andere jongere omwille van medische klachten.

Tot slot hebben twee jonge kinderen veel medische opvolging in het ziekenhuis nodig, één kindje op vlak van luchtwegen en één kindje moest een schedeloperatie ondergaan.

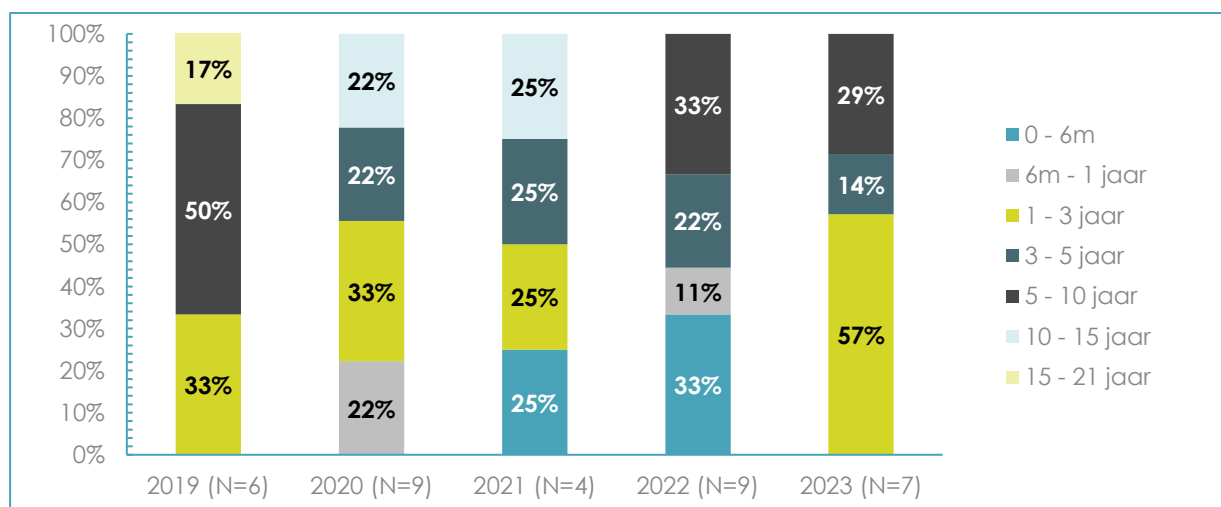
2.2.11.4 Einde begeleiding

Figuur 29: Evolutie verblijfplaats – verblijf

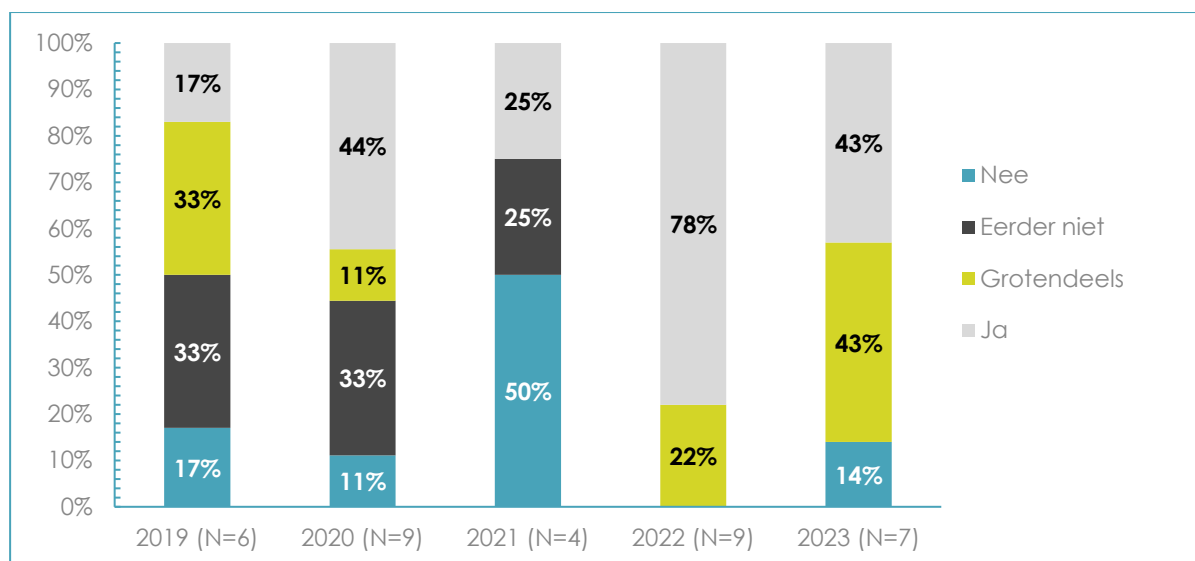
Vier jongeren konden overstappen naar een voorziening OvBJ dichterbij huis. Eén jongere schakelde naar een voorziening VAPH. Er is dit jaar slechts één jongere die kon terugkeren naar huis, een andere jongere is alleen gaan wonen.

Figuur 30: Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding - verblijf

Over het algemeen kunnen we zeggen dat we minder extreem lange of extreem korte begeleidingen hebben. Meer dan de helft van de jongeren verblijft hier tussen de 1 – 3 jaar.

Figuur 31: Realisatie doelstellingen - verblijf

Van de zeven jongeren die uitstroonden hebben we bij zes jongeren de doelstellingen helemaal of grotendeels bereikt. De jongeren konden doorstromen naar een voorziening dichtbij huis of een meer gespecialiseerde setting.

Bij één jongere hebben we de begeleiding éézijdig moeten stopzetten omwille van aanhoudende agressie en een niet begeleidbare opstelling. De jongere was toen 18 jaar.

Binnen het kamertrainingscentrum is de begeleiding bij twee jongeren afgesloten. Eén jongere is positief geëvolueerd op alle levensdomeinen. Zij is alleen gaan wonen en wenste geen verdere begeleiding meer omdat ze een voldoende groot netwerk had waarop ze kon terugvallen.

Bij de andere jongere was er een negatieve evolutie op bepaalde levensdomeinen, op andere domeinen was er stagnatie. Alleen op het vlak van netwerkuitbreiding was er een positieve evolutie. De begeleiding bij deze jongere werd op zijn 18e levensjaar éézijdig stopgezet door aanhoudende agressie en een niet begeleidbare opstelling. Er werden doorverwijzingen gedaan voor de nodige hulpverlening.

2.2.12 Besluit HDO en beleidssignalen

In 2023 hebben we binnen de modules van contextbegeleiding 60 nieuwe begeleidingen kunnen opstarten. De helft daarvan valt onder de module positieve heroriëntering. Dit is een kortdurende maar heel krachtgerichte begeleidingsvorm voor gezinnen waar er een hoge mate van verontrusting is en waarvan de doelrealisatie over het algemeen positief kan genoemd worden.

Binnen deze module hebben we dit jaar extra tijd geïnvesteerd in de voorbereidende coachingsgesprekken met als doel het gezin te helpen zonder dat instroom in de Bijzondere Jeugdbijstand (OvBJ) nodig is. Dit voortraject heeft zeker zijn vruchten afgeworpen in die zin dat er voor zeven gezinnen geen hulp binnen de OvBJ nodig was.

Nieuw dit jaar is de officiële erkenning van twee modules veiligheidsplanning. De voorbije twee jaren hebben het hele contextteam en de zorgcoördinatoren zich verdiept in het gedachtengoed van Signs of Safety, hebben we modules experimenteel hiervoor ingezet en twee begeleidingen als leercasus aangeboden voor de training georganiseerd door het Goestingsteam.

Ook hebben we een sterk partnerschap met onze verwijzers uitgebouwd met als resultaat een roadmap als handleiding. Bij de oproep tot reconversie hebben we dan ook niet getwijfeld om twee modules IKT om te bouwen. Omdat het aanbod van twee modules veiligheidsplanning voor de hele Westhoek ongetwijfeld niet volstaat, zullen we in 2024 met de collega voorzieningen een gezamenlijk dossier indienen voor uitbreiding van deze modules.

Het is overduidelijk dat we met de VOT steeds proberen in te spelen op de behoeftes en noden van de sector. Vorig jaar werd vanuit het Agentschap een oproep gedaan om te achterhalen welke voorzieningen iets kunnen betekenen in functie van zorggarantie voor het jonge kind. Samen met de collega voorzieningen van de Westhoek hebben we afspraken gemaakt en een gezamenlijk plan van aanpak ingediend. Dit werd goedgekeurd, wat voor HDO neerkomt op structurele middelen voor één intensieve contextbegeleiding van zes maanden of voor twee begeleidingen van drie maanden per jaar.

Indien ook verblijf nodig zou blijken, kan dit met rugzakfinanciering, zo kort mogelijk maar zo lang als nodig. We hebben afgesproken dat de jeugdhulpregisseurs voor elke vraag een afstemmingsoverleg met vertegenwoordigers van alle voorzieningen zouden organiseren waarbij dan onderling zal bepaald worden wie de casus op zich zal nemen. In het najaar van dit jaar zijn we gestart met een contextbegeleiding binnen zorggarantie waarbij ook tijdelijk verblijf in ons contextappartement nodig was.

Een trend die zich verderzet is het gebrek aan externe opnames binnen onze CBAW-modules. Het is al jaren zo dat we zelden of geen externe jongeren kunnen opnemen voor een traject binnen CBAW. De reden hiervoor is dat de meeste jongeren die binnen ons kamertrainingscentrum verblijven of co-houden in onze kleinschalige wooneenheid, schakelen naar CBAW. Omdat we veel belang hechten aan de zorgcontinuïteit, willen we voor deze jongeren zeker in overtal gaan. Dit betekent dat er dan geen ruimte is voor een externe opname. Zo blijven de jongeren op onze wachtlijst staan. Binnen het regionaal Jump-overleg is er zeker aandacht voor de jongeren op de wachtlijst en wordt er met alle partners bekeken wie welke hulp voor hen kan aanbieden. Toch willen we het aantal CBAW-modules in de toekomst uitbreiden zodat we kunnen inspelen op de vele externe vragen naar CBAW-begeleiding.

Voor onze jongvolwassenen verlopen de buddytrajecten positief. De vier opgestarte trajecten van het voorbije jaar, zijn dit jaar blijven doorlopen. Dit wijst op een goede match tussen jongere en buddy. Ook ervaart de jongere deze ondersteuning zeker als helpend aangezien ze vragende partij zijn om het traject verder te blijven zetten. Het vele zoek- en ondersteuningswerk van onze buddycoach loont. Doch blijft het een uitdaging om voldoende buddy's te blijven vinden.

Binnen verblijf valt het op dat er enkel jongeren kunnen instromen die een label vst crisis of prior hebben. Het is schrijnend hoeveel jongeren op de wachtlijst moeten blijven staan zonder verdere hulp. Jongeren die dan wel kunnen instromen, zijn vaak getraumatiseerd en hebben een hele zware rugzak. Dit maakt het samenleven in groep zeker niet eenvoudig en het vraagt heel veel competenties van onze begeleiders om dit te managen.

Verder zien we ook een enorme stijging van het aantal dossiers op onze wachtlijst voor de infant leefgroep (0 – 6j). Het verzekerd crisisbed in deze leefgroep is ook bijna constant bezet. Het valt op dat de crisisopname van deze kinderen meestal om overbruggingshulp gaat. Er is geen terugkeer naar huis mogelijk en de kinderen wachten op vervolghulp binnen pleegzorg of een voorziening OvBJ. Dit maakt dat de termijn van opname vaak lang is. De kinderen die wel kunnen instromen in het reguliere aanbod, zijn vaak baby's of peuters met nood aan medische opvolging.

Ook voor het mogelijk aanbod crisisverblijf was de druk dit jaar heel groot. Wekelijks kwam er een vraag vanuit het crisismeldpunt. Echter, omwille van 'volle' leefgroepen en vele agressie-incidenten, hebben we slechts drie jongeren tijdelijk in crisis kunnen opvangen.

Agressie was immers ook dit jaar, in de twee leefgroepen van 6 – 18 jaar, een niet te onderschatten probleem waarbij onze begeleiders heel sterk werden uitgedaagd. De agressie werd vooral gepleegd door jongeren die een indicatie hebben voor meer gespecialiseerde hulp (één jongen voor veilig verblijf en één jongen voor psychiatrie) maar niet kunnen doorstromen omwille van geen plaats. Van onze collega's van JEZ11 leerden we de meerwaarde van het opmaken van een signaleringsplan voor deze jongeren. Daarnaast hebben we onze procedure van 'nazorg' geüpdatet, waarbij de ondersteuning door leidinggevend en verantwoordelijke werden benadrukt. Dit neemt niet weg dat het schrijnend blijft dat deze jongeren niet kunnen rekenen op de gepaste hulp die ze nodig hebben. Een time-out naar een gemeenschapsinstelling of een collega voorziening is vaak het enige wat we kunnen doen om de begeleiders van de leefgroep tijdelijk te ontlasten en op adem te laten komen. Gelukkig konden we rekenen op sterke teams waarbij er veel aandacht was voor de zorg naar elkaar toe.

Het was opnieuw een jaar met vele uitdagingen, zowel op vlak van nieuwe begeleidingsvormen als op vlak van moeilijke begeleidingstrajecten van jongeren die een zware rugzak meedragen. Chapeau aan alle medewerkers die er steeds blijven voor gaan, die alles op alles zetten voor het goed begeleiden van onze gezinnen en het creëren van een positief leefklimaat voor onze jongeren.

2.3 JEZ11

2.3.1 Voorstelling en organigram JEZ11

2.3.2 Instroom en schakelen

Figuur 32: Instroom JEZ11 – CBKI en veilig verblijf

	2019	2020	2021	2022	2023
CBKI					
<i>Externe opname (specificeer)</i>					1
<i>Externe opname vanuit gemeenschapsinstelling</i>		3	1	1	
<i>Schakelen</i>	1	1	1	2	2
Veilig verblijf					
<i>Externe opname</i>		6	9	11	7
<i>Time-out</i>				1	2
<i>Schakelen</i>	2	3	1		1
TOTAAL	3	13	12	15	13

In 2023 startten acht meisjes op in JEZ11, veilig verblijf. Vanuit de eigen CBKI-module schakelde één jongere naar verblijf, de andere zeven jongeren betreffen een externe opname. Verder ging er voor twee jongeren een time-out door in JEZ11, respectievelijk twee weken en vijf dagen. Zoals dit ook het geval was in 2022, blijft de inzet op een time-out in JEZ11 uitzonderlijk. Een time-out kan namelijk enkel wanneer er een bed vrij is én de impact op het team en/of de aanwezige jongeren beperkt is. Gezien het uitzonderlijke karakter, worden de 'time-out jongeren' niet meegenomen in de verdere bespreking van de verblijfcijfers.

Voor drie jongeren werd ingezet op de CBKI-module. Er is sprake van één externe opname, hoewel deze jongere eveneens lange tijd in JEZ11 verbleef. Gezien er sprake was van een tussenperiode waarin er geen hulpverlening was én de jongere ondertussen meerderjarig was, wordt gesproken van een externe opname. Twee jongeren schakelden van veilig verblijf JEZ11 naar CBKI.

Meer info over de CBKI-module komt in het luik '4 organisatie in beeld – Uitstroom GI' aan bod.

2.3.3 Veilig traject

Op 4 juli 2023 werd in JEZ11 gestart met een veilig traject voor een meisje van 15 jaar. Een veilig traject bleek aan de orde gezien de jongere niet langer thuis verbleef (maar veel meer bij vriendje), niet naar school ging en er op het versterken van de relatie met mama moest ingezet worden.

Gezien een contextbegeleider halftijds tewerkgesteld wordt binnen een veilig traject kan er daadkrachtig gehandeld worden om informatie te verzamelen en te werken richting een onderbouwd én veilig hulpverleningstraject. Dit traject is erop gericht om te werken op vlak van een aantal urgente levensdomeinen zoals onderwijs, verblijfplaats en contact met context.

Bijkomend zorgt een flexibele agenda ervoor dat er op een adequate manier in contact kan gegaan worden met de jongere en context, krijg en geef je ook de ruimte om het tempo en de thema's van de jongere/context te volgen en gaandeweg vorderingen te maken. Verder kan opgemerkt worden dat de onvoorwaardelijke begeleidershouding noodzakelijk is binnen een veilig traject. Zo lopen zaken veelal niet zoals gepland, besproken of gehoopt, maar moet je in staat blijven om er te blijven staan als begeleider en te focussen op mogelijkheden in plaats van struikelblokken. Ook dit zorgt voor de nodige veiligheid.

Vanuit JEZ11 wensen wij, naast het bestaan van het verblijf, het aanbod van een veilig traject verder te omarmen. Wij zijn van mening dat, voor bepaalde jongeren, de inzet op relationele veiligheid voldoende krachtig is om een verblijf te vermijden, maar ook doelstellingen te behalen op verschillende levensdomeinen.

2.3.4 Veilig verblijf

2.3.4.1 Bezetting en benutting

Figuur 33: Bezettings- en benuttingsgraad – veilig verblijf

VEILIG VERBLIJF		%
Bezettingsgraad		97%
Benuttingsgraad		58%

Vanuit JEZ11 streven we naar een continue bezetting van ieder bed in JEZ11. We geloven hierbij sterk dat het vernieuwde instroomoverleg (zie verder), waarbij gestreefd wordt naar een vlotte instroom in veilig verblijf, werkt waardoor hulpverlening niet op zich laat wachten.

Wanneer een reguliere opstart niet onmiddellijk mogelijk is, gaan we ook in op time-out vragen. Zoals eerder toegelicht kan een time-out wanneer er een bed vrij is én de impact op het team en/of de aanwezige jongeren beperkt is. In 2023 werd tweemaal ingezet op een time-out.

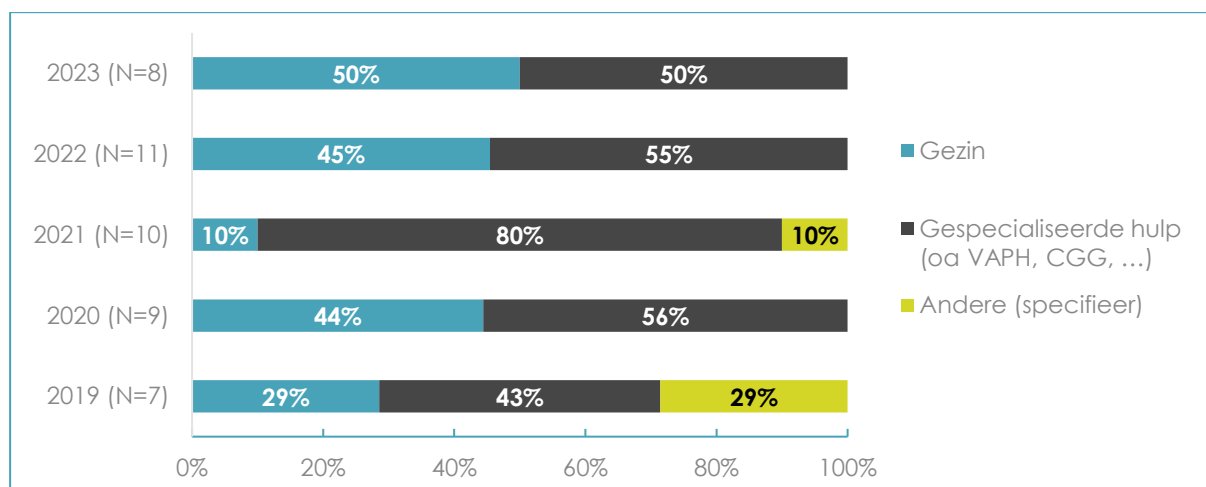
Hoewel er gestreefd wordt naar een continue bezetting van ieder bed, kan opgemerkt worden dat de benutting een pak lager ligt. JEZ11 doet een aanbod voor jongeren en hun context in een zeer verontrustende opvoedingssituatie. Vaak loopt het op diverse domeinen in hun leven helemaal fout en zijn problemen complex met elkaar verweven.

Zo blijft het weglopen bij de meerderheid van onze jongeren een probleem. Dit verklaart in belangrijke mate de benuttingscijfers. Verder kunnen we ook een verklaring terugvinden in de mate waarin er in 2023 ingezet werd op een time-out bij één van onze partners, zoals het psychiatrisch ziekenhuis Heilig Hart.

De complexiteit van de doelgroep leidt ons tot de vaststelling dat een stevig samenwerkingsverband met solide netwerkpartners noodzakelijk is en blijft. Dit is nodig als we de slaagkansen van het hulpverleningstraject van jongeren willen maximaliseren, maar ook de draagkracht binnen de voorziening/leefgroep haalbaar willen houden.

2.3.4.2 Start begeleiding

Figuur 34: Verblijfplaats voor start begeleiding – veilig verblijf

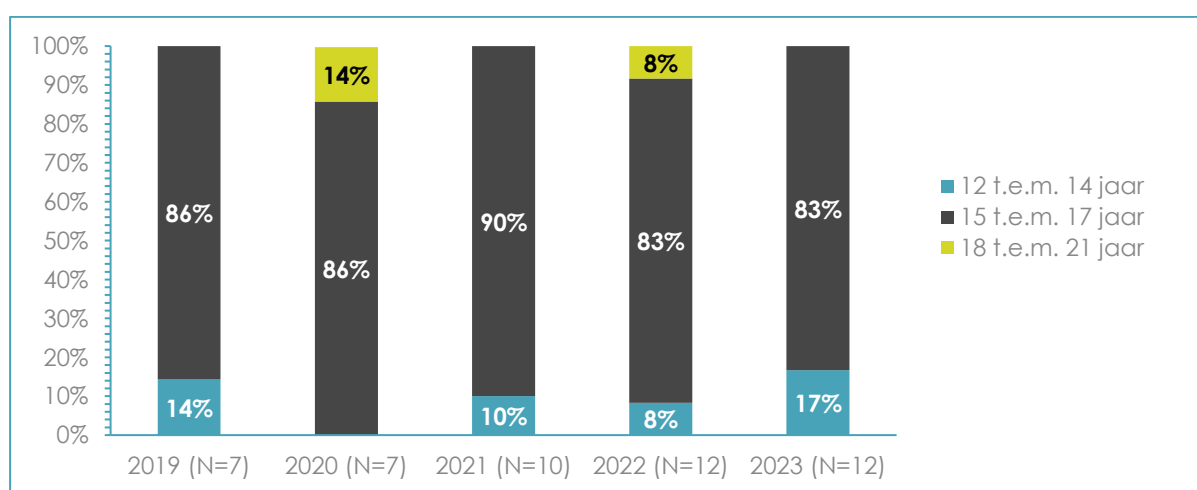

In 2023 kan een gelijkmatige verdeling opgemerkt worden op vlak van de verblijfplaats van jongeren voor oriëntatie naar JEZ11. De helft van de jongeren verbleef voor JEZ11 bij het gezin. De andere helft van de opgestarte jongeren stroomde in vanuit gespecialiseerde hulp, meer bepaald drie voorzieningen bijzondere jeugdzorg en één oriëntatie naar JEZ11 na gedwongen opname in een psychiatrische voorziening.

De hypothese uit 2022, wordt ook in 2023 verder bevestigd: de verblijfplaats voor start van de begeleiding in JEZ11 is niet langer hoofdzakelijk een gespecialiseerde voorziening, maar komt naast instroom uit het gezin te staan. In 2023 startte geen enkele jongere vanuit een gemeenschapsinstelling in JEZ11.

2.3.4.3 Foto op 31/12

Figuur 35: Leeftijdsverdeling – veilig verblijf

Net zoals voorgaande jaren is de meerderheid van de jongeren op 31/12/2023 tussen 15 en 17 jaar. Het aantal jongeren tussen 12 en 14 jaar is in 2023 ten opzichte van 2022 verdubbeld. In de praktijk kan opgemerkt worden dat de jongste leeftijdscategorie een andere aanpak vergt. Zo is het nodig om in belangrijke mate te werken rond weerbaarheid, grenzen aangeven en vrienden.

Figuur 36: Dagbesteding jongere – veilig verblijf

	2019	2020	2021	2022	2023
School nog niet opgestart			1	3	2
Georganiseerde dagbesteding als alternatief voor school	6	2	1	1	2
Voltijds onderwijs	1		3	4	4
Deeltijds onderwijs of leercontract, POT		2	4	2	4
Werkzoekend		1			
Hospitalisatie		1			
Spijbelen		1	1	2	
TOTAAL	7	7	10	12	12

Bij het inzoomen op onderwijs zien we dat de schoolloopbaan van onze jongeren over het algemeen gekenmerkt wordt door veel schoolwissels als gevolg van spijbelen, negatieve attitude, schoolweigering, gedragsmoeilijkheden, niet aanvaarden van de gezagsrelatie met de leerkrachten, ...

Bij aanmelding in JEZ11 zijn meisjes vaak wel ingeschreven in een school, maar is dit louter administratief. Het leven van deze meisjes is bij aanvang van een traject in JEZ11 zodanig verstoord dat naar school gaan een te grote verwachting inhoudt. Er moet tijd genomen worden om de noden van de jongere in kaart te brengen en samen te zoeken naar een haalbaar schooltraject. En ook wanneer school terug wordt opgestart, merken we dat het niet evident is voor de meisjes om dit vol te houden.

Sinds september 2022 werkt Vereniging Ons Tehuis, meer specifiek JEZ11, actief samen met Penta voor het vormgeven en ondersteunen van het onderwijsaanbod in JEZ11. Aanvankelijk startte het onderwijsaanbod met één voltijdse leerkracht. De alledaagse praktijk leerde ons dat één leerkracht onvoldoende kon inspelen op de uiteenlopende diversiteit die de doelgroep veilig verblijf kenmerkt.

Bijgevolg zijn er sinds september 2023 twee voltijdse leerkrachten werkzaam in JEZ11. Zij staan in voor het onderwijs, één van de belangrijkste pijlers waarop het schoolvervangend programma van JEZ11 steunt. Onderwijs vormt, naast vele andere levensdomeinen, in JEZ11 namelijk een prioriteit. In 2023 werd het onderwijs in verder verfijnd, wat ondertussen een gevestigde waarde is binnen de werking van JEZ11.

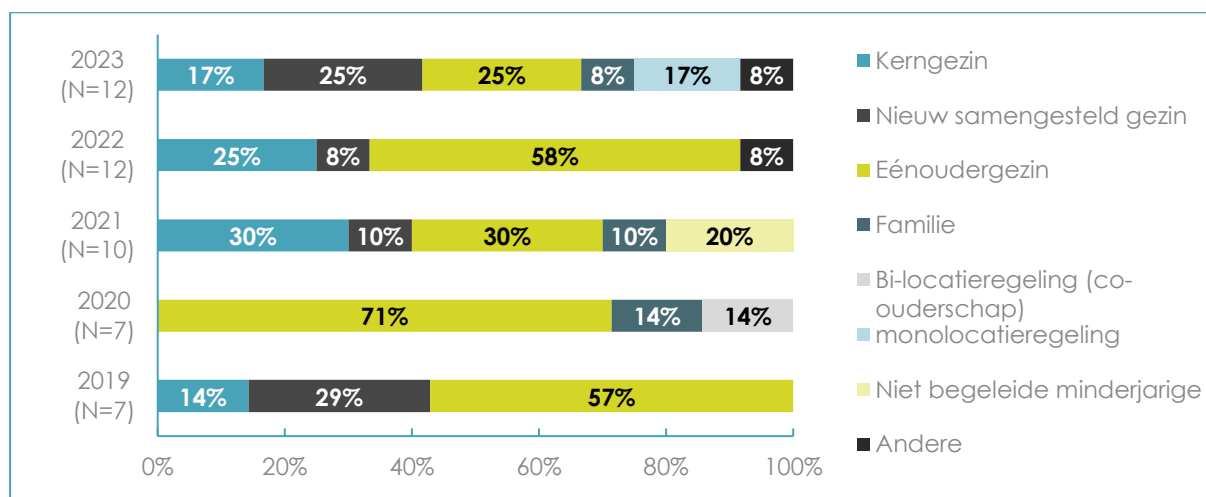
Penta speelt via maatwerk in op de noden en behoeften van elke jongere. Rekening houdend met de moeilijkheden en de mogelijkheden, wordt er voor elke jongere een haalbaar leerpakket opgesteld. Enerzijds is er sprake van een groepsaanbod, waarbij de jongeren in JEZ11 vanuit een eerder klassikaal aanbod onderwijs genieten. Anderzijds wordt er ingezet op onderwijs op maat waar mogelijk en nodig.

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Ontbijt	Extern: Sporttherapie Zwemmen Anthony Intern: Creatieve drama therapie Sabine	School Leerkracht	Werkatelier extern Anthony Werkatelier intern Begeleider	School Leerkracht	Extern: Wandeltherapie Sabine Intern: Spel atelier Begeleider
Middagmaal					
NM 14u – 15u 15u30 – 16u30	School Leerkracht	Extern: Moestuinatelier (mei – september) Moestuinmedewerker Extern: sporttherapie (oktober – april) Anthony Intern: Sporttherapie (mei – september) Anthony Intern: Sporttherapie (oktober – april) Begeleider	Groeps therapie (14u tot 15u) 1x/maand, intern Psycholoog en Sabine OF Equisense (14u – 17u30) 1x/maand, extern Sabine OF ontspanning	Extern: natuuratelier Sabine Intern: Muziekatelier Begeleider	School Leerkracht
Avond	Ontspanning	Was terug Ontspanning	Ontspanning	Bewonersvergadering (2-wekelijks) Ontspanning	Bib & boodschappen (voor avondmaal) Ontspanning

In 2023 was voor twee jongeren op 31 december school nog niet opgestart. Deze jongeren bevonden zich in de fase van 'schooloriëntatie' omwille van hun recente opstart in JEZ11 en volgden het schoolvervangend programma. Voor twee andere jongeren werd eveneens ingezet op het schoolvervangend programma van JEZ11, vanuit de insteek dat het extern schoollopen nog te hoge risico's inhield of de verwachtingen op vlak van school te hoog waren. Het hoogst behaalde opleidingsniveau van de vier niet schoolgaande jongeren is lager onderwijs.

Verder volgen, op 31 december 2023, vier jongeren voltijds onderwijs en vier jongeren deeltijds onderwijs. De jongeren die voltijds onderwijs volgen, doen dit in: eerste graad (A-stroom), TSO, BSO en BuSO.

Figuur 37: Gezinsamenstelling (per gezin) – veilig verblijf

Uit bovenstaande tabel kan afgeleid worden dat er een vrij gelijkmatige verdeling is over de verschillende vormen van gezinsamenstelling tijdens een verblijf in JEZ11. Bij één jongere was er gaandeweg geen natuurlijke context (meer) in beeld. Zo schrapte één van beide ouders de jongere op het oorspronkelijke domicilieadres, hadden beide ouders geen contact meer met haar, waarna ze uiteindelijk gedomicilieerd werd op VOT. Ook de mutualiteit werd door VOT opgevolgd en gedragen.

Aanwezige problematieken binnen verblijf

JEZ11 doet een aanbod voor jongeren en hun context in een zeer verontrustende opvoedingssituatie. Vaak loopt het op diverse domeinen in hun leven helemaal fout en zijn problemen complex met elkaar verweven. Als we de problematieken bekijken waarmee we geconfronteerd werden in 2023, dan kunnen we stellen dat de doelgroep die we omschrijven grotendeels correct is, maar er ook sprake is van een aantal opvallende zaken.

In vergelijking met 2022 kunnen er evenveel externaliserende problemen opgemerkt worden, met name: antisociaal of delinquent gedrag en agressief of oppositioneel gedrag. Wat een sterke toename kende, ten opzichte van vorig jaar, is de mate waarin er overbeweeglijk of hyperactief gedrag opgemerkt wordt bij de jongeren. Zo kon dit het afgelopen jaar bij drie jongeren opgemerkt worden. Bij één jongere was er voor de vastgestelde ADHD-problematiek psycho-educatie in teamverband nodig, wat ervoor zorgde dat het team met behulp van de gekregen handvatten verder aan de slag kon.

Onder de rubriek 'internaliserende problemen', kan er bij alle jongeren problemen met hun zelfbeeld en identiteit opgemerkt worden, wat een invloed kan hebben op hun ontwikkeling maar ook op keuzes die al dan niet gemaakt worden. We weten dat jongeren meer risicovol gedrag vertonen, problemen met hun identiteit kunnen deze natuurlijke ontwikkeling versterken en bijgevolg problematiseren. Ook andere internaliserende problemen, zoals somber gedrag of psychosomatische klachten, doen zich voor, maar in opmerkelijk mindere mate dan in 2022.

Bij de meerderheid van de jongeren is er opnieuw sprake van een hechtingsproblematiek (11 van de 12 jongeren), wat zijn weerslag kent op hun ontwikkeling, op de manier en/of mate van relatievorming, ... Daarnaast kan er ook bij meer dan de helft van de jongeren opgemerkt worden dat er sprake is van middelenmisbruik en/of verslaving. Het gaat hierbij om gebruik/misbruik van medicatie, alcohol, soft- en/of harddrugs. Bij één van deze jongeren is er sprake van een drugproblematiek die de manier en mate van reguliere hulpverlening in JEZ11 belemmert en in bepaalde gevallen overschaduwde. De drugproblematiek, in combinatie met een psychiatrische problematiek en de nood aan een beveiligde setting wordt ervaren als een hiaat in het huidige hulpverleningslandschap. De combinatie van de drie voorgenoemde problematieken wordt als uitdagend ervaren binnen JEZ11.

Weglopen, maar ook omgaan met risicovolle vrienden, blijft bij de meerderheid van de jongeren een probleem. In lijn met vorig jaar, is er bij ongeveer 1/3^e van de meisjes sprake van (een vermoeden van) uitbuiting en/of tienerprostitutie.

De complexiteit van de doelgroep leidt ons tot de vaststelling dat een stevig samenwerkingsverband met solide netwerkpartners noodzakelijk is en blijft, willen we de slaagkansen van het hulpverleningstraject van jongeren maximaliseren, maar ook de draagkracht binnen de voorziening/leefgroep haalbaar houden.

In de context van de jongeren zijn opvoedingsvaardigheden veelal ontoereikend, waarbij er ook in 2023 hoofdzakelijk sprake is van onvoldoende grenzen of toezicht op wat de jongere doet. Opnieuw kan opgemerkt worden dat opvoedingsfiguren er onvoldoende in slagen om de jongere positief te bekrachtigen en problemen constructief op te lossen. Nog meer dan vorig jaar vertonen opvoedingsfiguren onvoldoende probleemoplossende vaardigheden. Het merendeel van de opvoedingsfiguren houdt er dan ook een verwaarlozende opvoedingsstijl op na, waarbij er sprake is van (te) veel afstand en loslaten. Verder kan er bij een aantal contexten ook een toegeevende houding opgemerkt worden, waarbij er te veel losgelaten wordt en problematieken bijgevolg de vrije loop kennen.

Binnen de context zijn er vaak ruzies en conflicten en wordt agressie soms gebruikt om deze op te lossen. In het stellen van seksueel grensoverschrijdend gedrag, zien we een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar. Voor 1/3^e van de jongeren is er sprake van seksueel misbruik, veelal plaatsgevonden in de dichte context. Dit laatste vereist zowel voorzichtigheid als daadkracht in opvolging, wat de begeleiding op een spanningsveld kan plaatsen. Verder kunnen er bij quasi alle opvoedingsfiguren financiële problemen opgemerkt worden, alsook een minder aangepaste huisvesting.

Net zoals dit het geval is bij de jongeren kan er ook bij de opvoedingsfiguren antisociaal of delinquent gedrag opgemerkt worden, evenals problemen met hun zelfbeeld en identiteit. Verder vertoont het merendeel van de context somber gedrag en psychosomatische klachten. Eveneens in lijn met de meisjes hebben ook de opvoedingsfiguren te kampen met middelenmisbruik en/of verslaving.

2.3.4.4 Bekeken over volledig jaar

Figuur 38: Aantal + soort time-out met terugkeer in veilig verblijf over volledig jaar

Soort time-out	2019	2020	2021	2022	2023
Time-out naar gemeenschapsinstelling	12	2	6	1	1
Time-out naar psychiatrie	19	11	9	30	30
Crisisbox spoedafdeling J. Ypermanziekenhuis	1		1		
TOTAAL	32	13	16	31	31

Daar waar 2020 en 2021 rustige jaren waren op vlak van de inzet op time-outs, zien we vanaf 2022 een exponentiële toename van het aantal time-outs. Ingezoomd op de plaats waar de time-outs plaatsvinden, kan er sinds 2022 een verdriedubbeling van het aantal time-outs naar psychiatrie opgemerkt worden.

Hoewel we sterk inzetten op de relatie met de jongeren en samen op zoek gaan naar oplossingen, blijkt de inzet op een time-out naar psychiatrie noodzakelijk. Deze laatste is nodig wanneer de ontwikkeling en/of het traject van de meisjes in JEZ11 zodanig vastlopen of blokkeren en de hulpverlening van JEZ11 onvoldoende toereikend is om de situatie te deblokkeren.

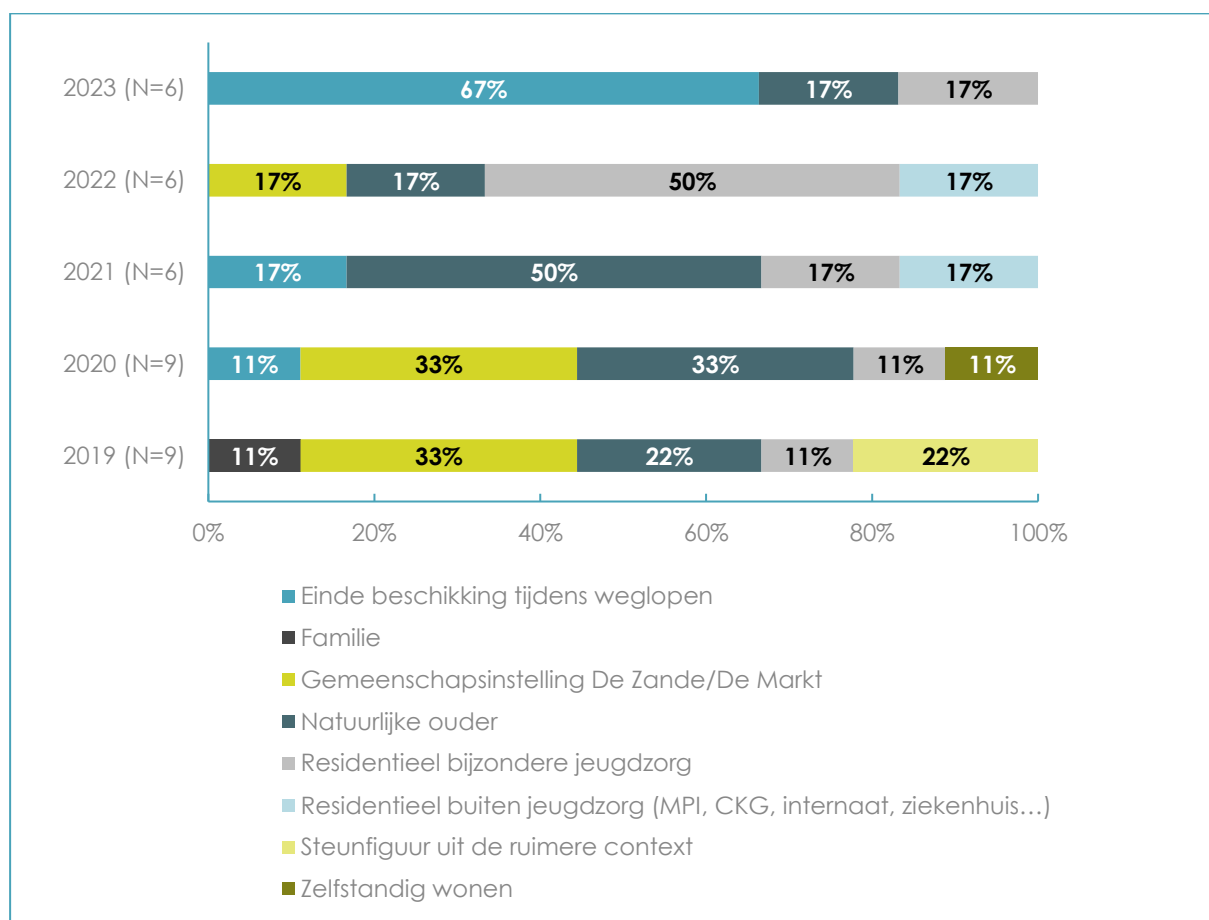
De jongere die in 2022 zorgde voor een significante stijging van het aantal time-outs naar psychiatrie, blijft ook in 2023 (tot en met april) verantwoordelijk voor een groot deel van de time-outs. Zo werd er in 2023 voor 27 nachten beroep gedaan op de samenwerking met het psychiatrisch ziekenhuis, waarvan de eerder aangehaalde jongere 21 nachten overnachtte in het Heilig Hart leper. Gelet op de vele (crisis)opnames die er ook in 2022 plaatsvonden voor de eerder aangehaalde jongere, werd de samenwerking voor deze jongere in 2023 uitgebreid naar een langdurige time-out van 17 dagen. De overige vier nachten betroffen "reguliere" crisisopnames.

De overige time-outs betroffen eveneens crisisopnames in het Heilig Hart, maar verdelen zich over drie andere jongeren. Verder werd in 2023 ook beroep gedaan op een verblijf in het psychiatrisch ziekenhuis te Pittem (op vraag van de jongere), één overnachting in AZ Delta en één overnachting in De Korbeel.

In lijn met vorig jaar zijn de gemeenschapsinstellingen niet langer een frequente partner voor wat betreft het organiseren van een time-out. Opnieuw werd er slechts éénmaal beroep gedaan op een time-out in één van de gemeenschapsinstellingen. Onze rode draad blijft hetzelfde: vanuit JEZ11 geven we prioriteit aan relationele continuïteit en willen we er, zo lang als mogelijk en wanneer de veerkracht van begeleiding het toelaat, blijven staan voor alle jongeren in JEZ11.

2.3.4.5 Einde begeleiding

Figuur 39: Evolutie verblijfplaats – veilig verblijf

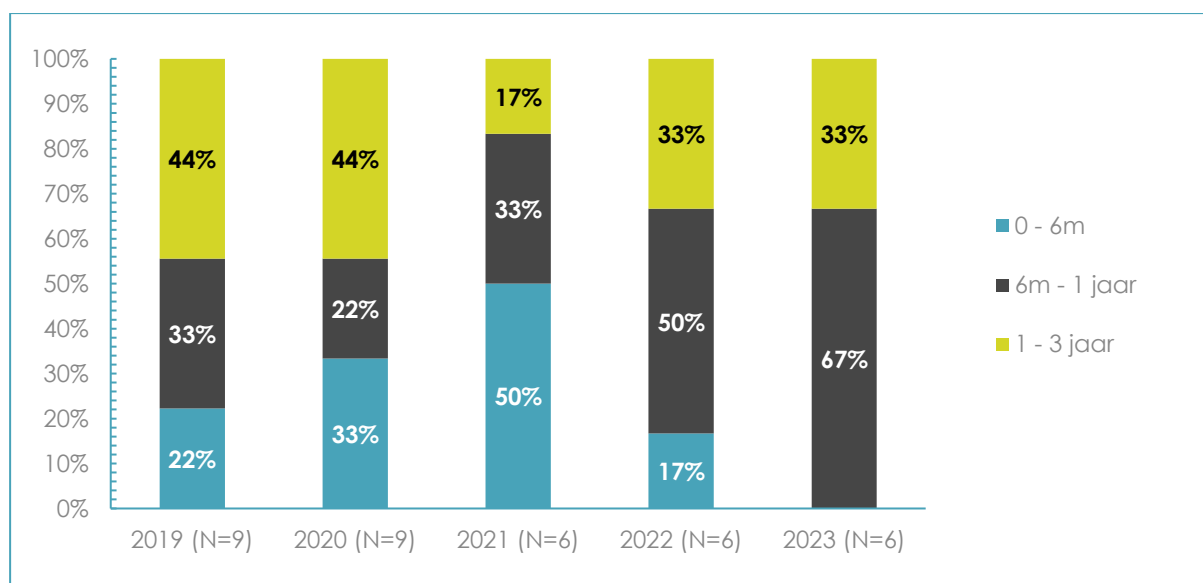

In 2023 rondten zes jongeren hun verblijf in JEZ11 af, waarbij de schrijvende vaststelling kan gemaakt worden dat er voor vier jongeren sprake was van een 'einde beschikking tijdens het weglopen'. Dit betekent concreet dat vier jongeren 18 jaar werden tijdens het weglopen en daarna aangaven niet langer hulpverlening te wensen van JEZ11.

Hoewel er sprake is van een sterk aanklappende houding bij de begeleiding, alsook een nauwe samenwerking met politie en parket, kon er geen kentering verwezenlijkt worden die ervoor zorgde dat de meisjes zich alsnog lieten helpen voor hun 18de verjaardag in JEZ11.

Eén jongere stroomde uit richting de natuurlijke ouder en één jongere maakte de overstap naar een andere residentiële voorziening in de jeugdhulp.

Figuur 40: Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding – veilig verblijf

Vier van de 6 jongeren kenden in 2023 een verblijf tussen zes maand en één jaar. Dit ligt in de lijn van de verwachtingen, gezien de verwachte verblijfsduur ca. 1 jaar bedraagt. De richtlijn omschrijft dat een verblijf in JEZ11 negen maand, éénmaal verlengbaar met nogmaals negen maand kan duren. Echter moet hierbij aangevuld worden dat deze vier jongeren, dezelfde jongeren zijn waarbij hun beschikking eindigde tijdens het weglopen.

Voor twee jongeren was er, bij einde verblijf, sprake van een traject langer dan één jaar. Eén van deze jongere kende, naast haar verblijf, een weglopperperiode van negen maand wanneer het verblijf éézijdig stopgezet werd. Op het moment van de stopzetting was de jongere nog niet aangetroffen, maar kozen we ervoor haar bedje veilig verblijf niet nodeloos langer bezet te houden.

Figuur 41: Wachtijd tot opstart vervolg(hulp)

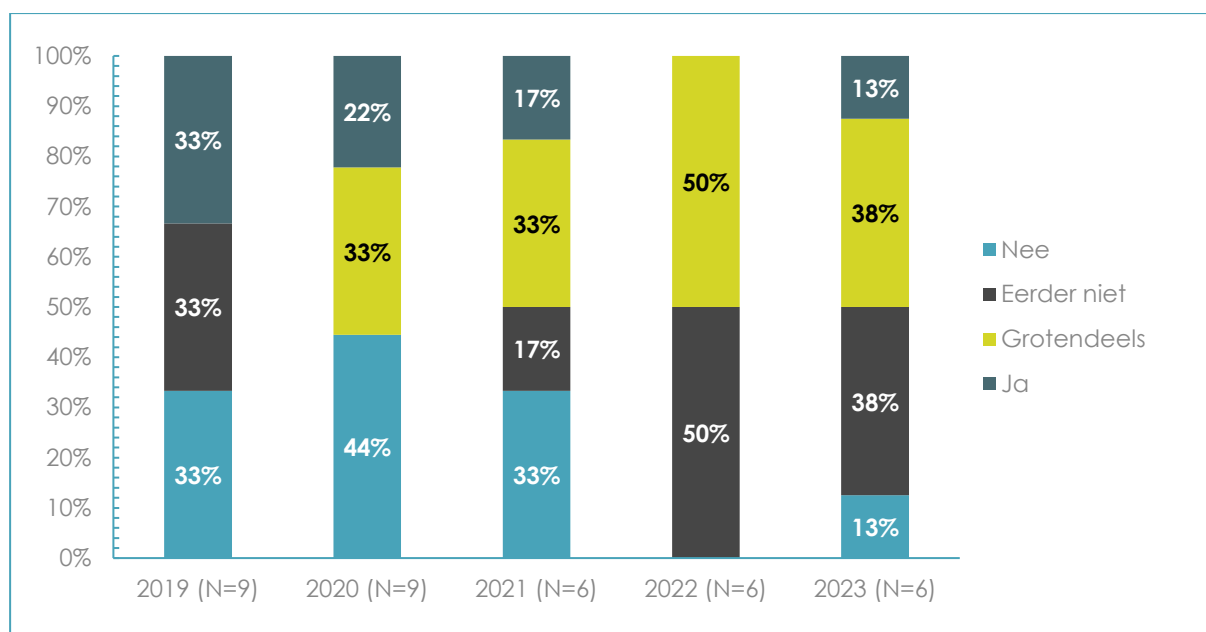
	aantal dagen 2023
Jongere 1	107
Jongere 2	364
Jongere 3	98

Voor een vierde van de jongeren was het in 2023 wachten op vervolghulp, hoewel de begeleiding in JEZ11 beëindigd kon worden. Voor één jongere ging het hierbij om bijna een jaar wachten in 2023, en zal deze periode ook verder doorlopen in 2024.

Vanuit JEZ11 streven wij naar een vlotte doorstroom naar gepaste hulpverlening, indien een verblijf in de context niet haalbaar is. Wanneer een jongere langer dan nodig in een beveiligde setting moet verblijven, zijn wij van mening dat dit nefast is voor de jongere op verschillende levensdomeinen.

Hoewel er in JEZ11 in sterke mate gewerkt wordt rond huiselijkheid, blijft de beveiligde setting aanwezig en kan zij bij jongeren 'klaar voor uitstroom' gezien worden als een hindernis. Wij wensen er werk van te (blijven) maken om een doorstroom vlot(ter) te realiseren.

Figuur 42: Realisatie doelstellingen bij einde begeleiding JEZ11

Zoals eerder vermeld, rondten zes jongeren hun verblijf in JEZ11 af, waarbij de vaststelling kon gemaakt worden dat er bij vier jongeren sprake was van een 'einde beschikking tijdens weglopen'. Voor een aantal van deze jongeren konden er toch doelstellingen bereikt worden, gezien ze voor het weglopen een (langer) verblijf kenden.

Bij het inzoomen op de vooropgestelde doelstellingen zien we dat, in tegenstelling tot 2022, de meerderheid vooruitgang boekte op gebied van 'dagbesteding' en 'toekomstperspectief'. Verder zetten vier van de zes jongeren stappen op vlak van 'wonen'. Zo werd er voor twee weggelopen jongeren ingezet op CBAW, werd er voor een derde jongere een terugkeer naar papa verwezenlijkt en kon een vierde jongere instromen in een reguliere voorziening bijzondere jeugdzorg.

Ook de doelstellingen met betrekking tot vrijetijdsbesteding, netwerk, budgettering en emotionele/psychische zelfzorg konden bij een derde van de uitgestroomde jongeren positief ingeschaald worden. Wat in diezelfde lijn opvallend is, is dat voor de helft van de jongeren een status quo opgemerkt kan worden op vlak van de levensdomeinen rechten en plichten, wonen, vrijetijdsbesteding, budgettering en emotionele/psychische zelfzorg. Voor twee jongeren werden de levensdomeinen budget en administratie ingeschaald als positief, gezien er voor deze jongeren bewindvoering lopende was of is opgestart gedurende het verblijf.

Voor één jongere kan er een terugval opgemerkt worden voor wat betreft lichamelijke zelfzorg. Dit heeft betrekking op de eerder beschreven jongere die negen maanden was weggelopen en waarvoor werd overgegaan tot een éézijdige stopzetting van de hulpverlening. Het vermoeden heerst dat deze jongere zich in zeer destructieve milieus bevond, wat gezien kan worden als een aanslag op haar lichamelijke zelfzorg.

Gezien vier van de zes jongeren waren weggelopen bij einde beschikking, is het helaas logisch dat niet alle domeinen positief ingeschaald kunnen worden. Toch kan eveneens opgemerkt worden dat er alsnog geprobeerd werd om hulpverlening te verwezenlijken en een impact te hebben op een aantal levensdomeinen.

2.3.5 Besluit JEZ11 en beleidssignalen

Dit jaarverslag verleent inzicht in het derde, effectief werkzame jaar van JEZ11 als veilig verblijf. Het biedt ons inzichten over de doelgroep, maar ook over de aanwezige problematiek(en) bij jongeren en hun context. Het biedt ons verder ook inzichten over de struikelblokken waarmee we te kampen kregen en hoe we hier als leefgroep(en) mee omgegaan zijn. Het zet ook onze sterktes in de kijker, sterktes waar we in de toekomst graag verder mee aan de slag gaan.

Ook in 2023 raken onze CBKI-modules (2) niet ingevuld vanuit de richtlijn 'gedeeld traject en/of uitstroom De Zande'. Meer en meer wordt CBKI wel ingezet na veilig verblijf. In 2023 betrof het hierbij het ondersteunen van de 'eigen' jongeren uit veilig verblijf JEZ11, maar staan wij ook open voor het inzetten van onze CBKI-modules voor collega-voorzieningen veilig verblijf.

De hypothese uit 2022 wordt ook in 2023 verder bevestigd: de verblijfplaats voor start van de begeleiding in JEZ11 is niet langer hoofdzakelijk gespecialiseerde voorzieningen maar komt volwaardig naast instroom uit het gezin te staan. De instroom uit de gemeenschapsinstelling is in 2023 uitgedoofd, alsook de overstap van JEZ11 naar De Zande. De komende jaren zullen moeten uitwijzen of dit effect blijft aanhouden, waarbij het vermoeden heerst dat dezelfde trend zich zal verderzetten.

Opnieuw wensen wij te beklemtonen dat de instroom van bepaalde jongeren een sterke invloed kan hebben op de werking en de manier waarop de hulpverlening (verder) vorm krijgt. Zo blijft de aanwezigheid van één jongere ertoe leiden dat de inzet op time-outs zeer frequent ingezet wordt, in vergelijking met voorgaande jaren. Ook de aanwezigheid van een jongere met een stevige drugproblematiek (in combinatie met een psychiatrisch component en de nood aan een beveiligde omgeving) zet de reguliere werking onder spanning.

De complexiteit van de doelgroep blijft ons tot de vaststelling leiden dat een stevig samenwerkingsverband met solide netwerkpartners noodzakelijk is en blijft, willen we de slaagkansen van het hulpverleningstraject van jongeren maximaliseren, maar ook de draagkracht binnen de voorziening/leefgroep haalbaar houden. Wij hopen dat er vanuit dergelijke samenwerkingspartners mogelijkheden worden gecreëerd om niet alleen relationele continuïteit te creëren binnen de huidige werking, maar ook perspectieven in de toekomst te creëren. Verder kan opgemerkt worden dat meer en meer diensten waarmee samengewerkt wordt, (zullen) hervormen omwille van personele en financiële redenen. Dit zorgt er gaandeweg voor dat er minder beroep kan gedaan worden op gedeelde zorg, hoewel dit noodzakelijk is binnen de ruime jeugdzorg.

Op vlak van onderwijs in JEZ11 leerden we dat één leerkracht onvoldoende kon inspelen op de uiteenlopende diversiteit die de doelgroep veilig verblijf kenmerkt. Penta wenste op dit hiaat in te spelen, waarna er, sinds september 2023, twee voltijdse leerkrachten werkzaam zijn in JEZ11. Samen staan zij in voor het onderwijs, één van de belangrijkste pijlers waarop het schoolvervangend programma van JEZ11 steunt. Onderwijs vormt, naast vele andere levensdomeinen, in JEZ11 namelijk een prioriteit. In 2023 werd het onderwijs in JEZ11 verder verrijkt, wat ondertussen een gevestigde waarde is binnen de werking van JEZ11.

Nieuw in het jaarverslag 2023 is het in kaart brengen van het aantal jongeren die wachten op vervolghulp, hoewel de begeleiding in JEZ11 beëindigd kon worden. We wensen dit te signaleren, gezien het naar onze mening te frequent voorkomt en we wensen te streven naar een vlotte doorstroom van onze jongeren naar gepaste hulpverlening, indien aangewezen.

2.4 DIVAM

2.4.1 Voorstelling en organigram DIVAM

Dienst herstelgerichte en constructieve afhandelingen

Erkend aanbod:

- Herstelbemiddeling
- Leerproject
- Gemeenschapdienst
- Herstelgericht groepsoverleg
- Positief project
- 2 modules delictgerichte contextbegeleiding

Voor wie?

jongeren
tussen 12 en 23 jaar
die een delict pleegden

Werkinggebied?

Gerechtelijk arrondissement West-Vlaanderen afdelingen
Ieper en Veurne

'Onze dienst biedt een pad naar **herstel en groei**,
waarin conflicten worden omgezet in **kansen**.'

Adres: Poperingseweg 30,
8900 Ieper
Tel: 057 22 62 89
E-mail: DIVAM@votjeugdhulp.be
website: www.votjeugdhulp.be

2.4.2 Aanmeldingen

Figuur 43: Aantal aanmeldingen per werkvorm – laatste 10 jaar

	Herstel- bemiddeling	HERGO	Leerproject	Gemeen- schapsdienst	Positief Project	TOTAAL
2013	88	0	21	0		109
2014	112	1	22	2		137
2015	93	0	22	8		123
2016	87	0	20	5		112
2017	100	0	21	9		130
2018	115	0	15	11		141
2019	67	0	19	9	1	96
2020	67	0	21	5	2	95
2021	59	0	51	12	6	128
2022	75	0	31	13	6	125
2023	95	0	44	7	7	153
TOTAAL	958	1	287	81	22	

Het voorbije jaar werden in totaal 153 dossiers aangemeld. Dit betekent dat jaar na jaar onze instroom blijft stijgen.

De stijging trekt zich voornamelijk door op niveau van herstelbemiddeling en leerproject. Verklaringen hiervoor blijven net zoals vorig jaar een vlot verwijsbeleid op zowel parket- als jeugdrechtbank niveau, alsook de efficiënte samenwerking met de referentieconsulenten binnen de sociale dienst jeugdrechtbank.

Een negatief effect van de stijging in dossiers afgelopen jaren is dat we op heden met een wachtlijst moeten werken in functie van de effectieve opstart van dossiers. Op vandaag is dit voornamelijk op niveau van leerproject.

Figuur 44: Aantal aanmeldingen per kwartaal

	Leerproject	Gemeen- schapsdienst	Positief Project	Herstel- bemiddeling	Hergo
Q1	8	2	1	17	0
Totaal na Q1	8	2	1	17	0
Q2	14	3	1	17	0
Totaal na Q2	22	5	2	34	0
Q3	7	0	2	22	0
Totaal na Q3	29	5	4	56	0
Q4	15	2	3	39	0
Totaal na Q4	44	7	7	95	0

Sinds vorig jaar worden ook het aantal aanmeldingen per kwartaal gemonitord. Dit zorgt ervoor dat we inzicht hebben in de verdeling van ons totaal aantal dossiers op jaarbasis. Net zoals in 2022 zien we hier bij alle werkvormen een vrij evenredige verdeling.

Figuur 45: Aantal aangemelde jongeren per arrondissement per afhandeling

Arrondissement	Herstelbemiddeling	Hergo	Leerproject				Gemeenschapsdienst	Positief Project	TOTAAL
			10u	20u	40u	Andere			
Ieper	52	0	8	15	3	0	3	5	86
Veurne	43	0	2	13	1	2	4	2	67
TOTAAL	95	0	10	28	4	2	7	7	153

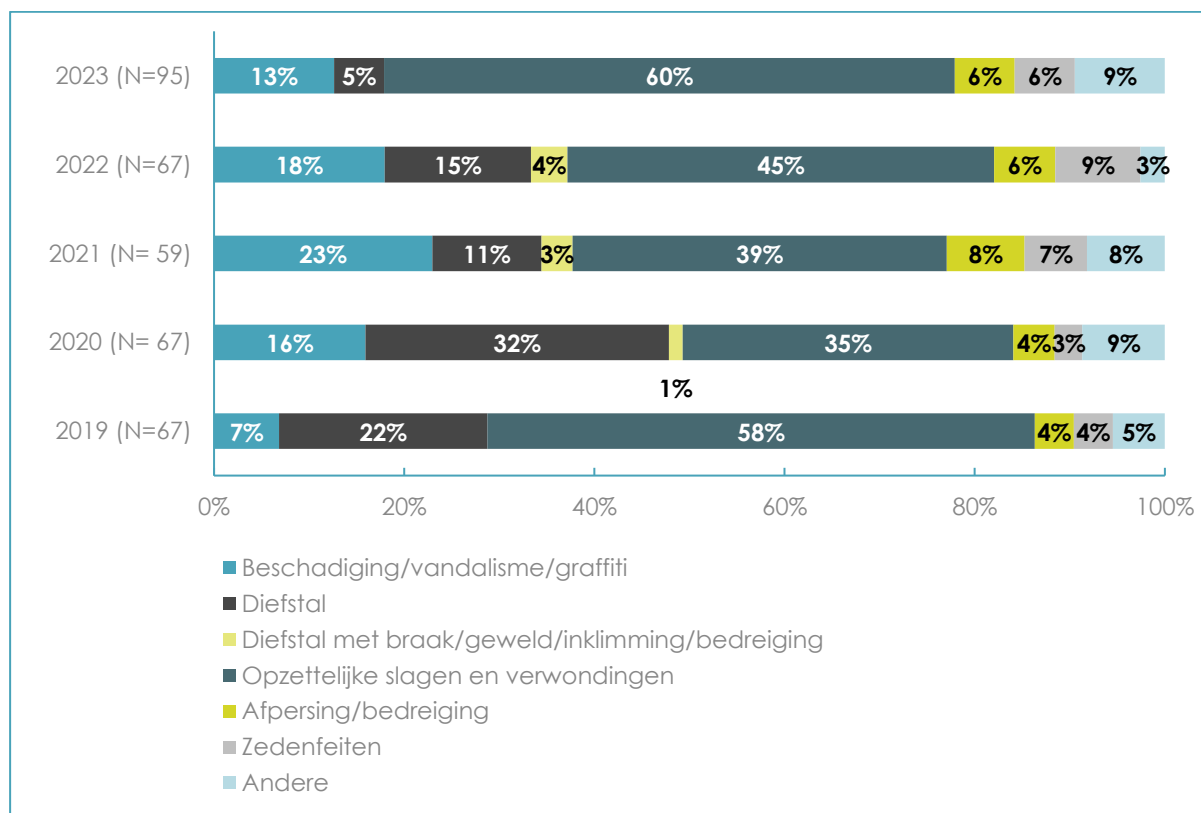
Bovenstaande tabel geeft een duidelijk beeld weer betreffende de verdeling van de verschillende afhandelingsmodaliteiten per arrondissement.

Wat betreft de verdeling Ieper-Veurne kunnen we vaststellen dat het grootste aandeel van de aanmeldingen vanuit de afdeling Ieper komt. In functie van de verschillende werkvormen zien we dat dit ten opzichte van elkaar een vrij gelijkmatige verdeling kent.

Enkel en alleen bij leerproject 10u en positief project zien we beduidend meer aanmeldingen bij Ieper dan bij Veurne. Deze aanmeldingen zijn uitsluitend op parketniveau en kunnen mogelijks worden verklaard door beleid per Parket.

2.4.3 Herstelbemiddeling

Figuur 46: Evolutie aard van de feiten in aangemelde dossiers - herstelbemiddeling

Wat betreft de feiten werd net zoals vorig jaar in een zeer groot aantal gevallen een aanbod herstelbemiddeling gedaan in dossiers met feiten van opzettelijke slagen en verwondingen. In tweede instantie betreft het vaak een aanbod naar aanleiding van feiten van beschadiging/vandalisme/graffiti.

Tot slot wordt de afhandelingsvorm herstelbemiddeling in een aantal dossiers ook bij zedenfeiten uitgesproken. Gezien het extra belang van herstelbemiddeling bij dergelijke feiten (gezien dader en slachtoffer elkaar vaak kennen) willen we als dienst blijvend inzetten op sensibilisering. Dit zowel naar de partijen, alsook naar de verwijzers.

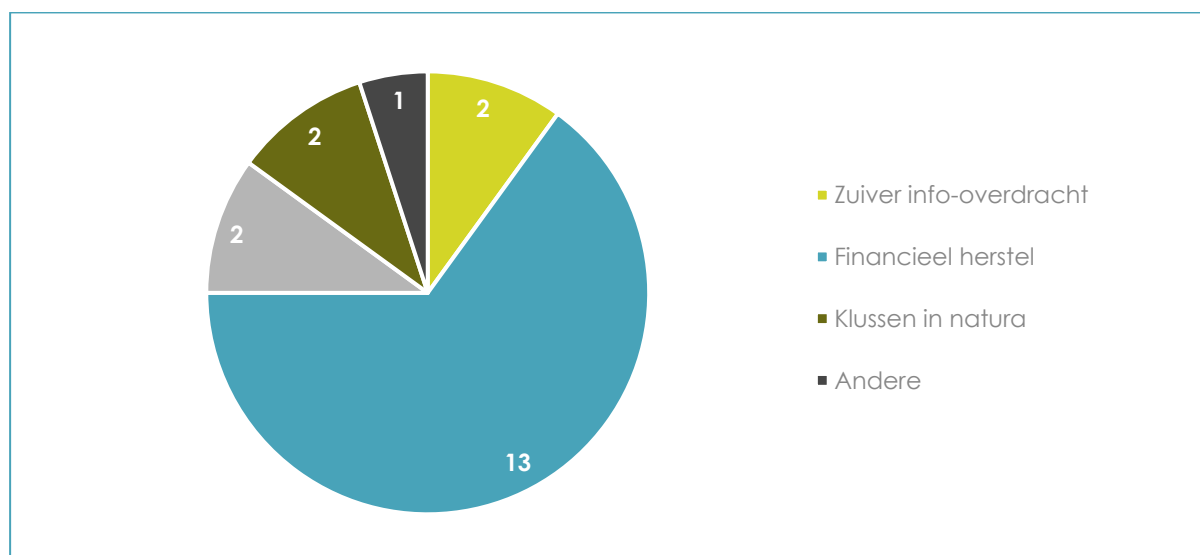
De categorie 'andere' verwijst naar dossiers waar het registratiesysteem van de Vlaamse Overheid geen specifieke misdrijfcategorieën voorziet.

Figuur 47: Evolutie volledig doorlopen herstelbemiddelingen

Volledig doorlopen bemiddeling	2019	2020	2021	2022	2023
Beëindigd met akkoord	13	17	19	29	16
Beëindigd met gedeeltelijk akkoord	3	0	0	0	0
Beëindigd zonder akkoord	8	14	5	13	7
TOTAAL	24	31	24	42	23

Wat betreft het aantal volledig doorlopen dossiers toont bovenstaande tabel aan dat er in 16 dossiers een beëindiging met akkoord kon worden bekomen. In zeven dossiers was er sprake van een beëindiging zonder akkoord. In totaal werden in 2023 al 23 dossiers volledig doorlopen.

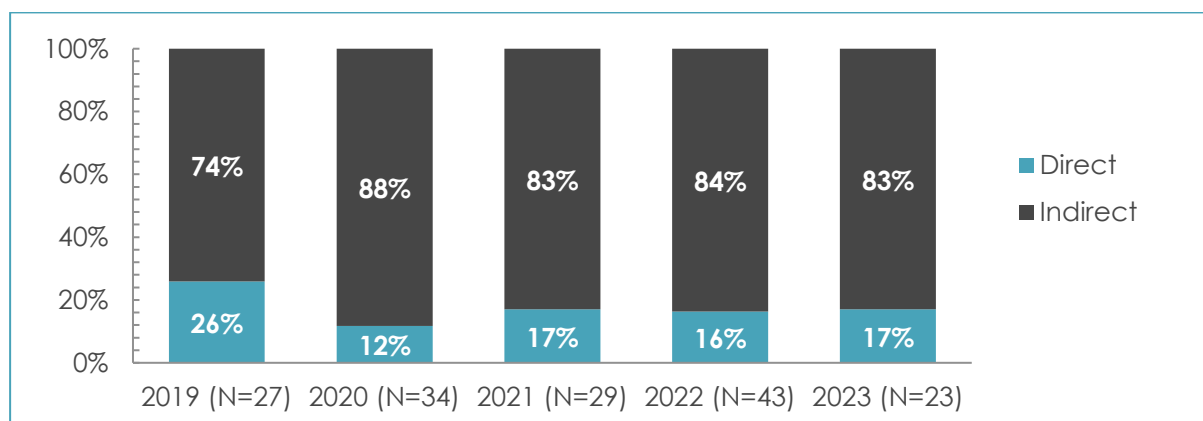
Figuur 48: Aard van herstel in volledig doorlopen en afgesloten dossiers 2023

In de dossiers waarbij er sprake is van beëindiging met akkoord kan worden vastgesteld dat er in het merendeel van de gevallen sprake is van financieel herstel.

In twee dossiers was er sprake van klussen in natura. Een voorbeeld hiervan was een jongere die in het kader van vrijwilligerswerk aan de slag ging als 'kookvrijwilliger' tijdens een jongerenkamp.

Figuur 49: Evolutie percentage directe/indirecte bemiddeling in afgesloten dossiers

Partijen krijgen in het kader van een bemiddelingsdossier de keuze om op een directe of indirecte manier met elkaar in contact te treden.

Traditioneel zien we hierbij dat partijen voornamelijk de keuze maken om op een indirecte manier aan herstelbemiddeling te doen. Hierbij kiezen ze ervoor om niet direct met elkaar te communiceren, maar via de neutrale bemiddelaar. Partijen zien elkaar dan niet tijdens de afhandeling van het dossier.

Daarnaast opteert een klein aantal partijen ervoor om op een directe wijze te bemiddelen. De neutrale bemiddelaar krijgt dan als taak om dader, slachtoffer en hun respectievelijke contexten op een neutrale plaats samen te brengen zodat ze rechtstreeks met elkaar in gesprek kunnen gaan.

2.4.4 Herstelgericht groepsoverleg

In 2023 kreeg DIVAM geen enkele doorverwijzing HERGO. Het laatste dossier dateert van 2014. We geloven nog steeds in de kracht van deze methodiek en de manier waarop deze afhandelingsvorm kan bijdragen aan herstel naar aanleiding van een delict, maar tegelijk zien we de laatste jaren ook enkele moeilijkheden: de plaats van het aanbod binnen het gerechtelijk systeem, de keuze tussen herstelbemiddeling of HERGO, ...

2.4.5 Leerproject

Figuur 50: Aangemelde dossiers per arrondissement - leerproject

Aanmelder	10u	20u	40u	45u
Arrondissement Ieper	8	15	3	0
<i>Parquet</i>	8	3		
<i>Jeugdrechtbank</i>	0	12	3	0
Arrondissement Veurne	2	13	1	2
<i>Parquet</i>	2	3		
<i>Jeugdrechtbank</i>	0	10	1	2
TOTAAL	10	28	4	2

Het voorbije jaar werden 44 dossiers leerproject aangemeld bij DIVAM. Bovenstaande tabel geeft een overzicht weer van volgende parameters:

- **Het aantal dossiers per arrondissement:** afdeling Ieper en Veurne

Concreet werden 26 leerprojecten aangemeld vanuit de afdeling Ieper. Wat betreft afdeling Veurne waren dit er 18.

- **Het aantal dossiers per gerechtelijk niveau:** niveau parket en jeugdrechtbank

Wat betreft afdeling Ieper is er sprake van 11 dossiers op parketniveau en 15 op niveau van de jeugdrechtbank. Voor de afdeling Veurne werden vijf dossiers op niveau van het parket en 13 dossiers vanuit de jeugdrechtbank aangemeld.

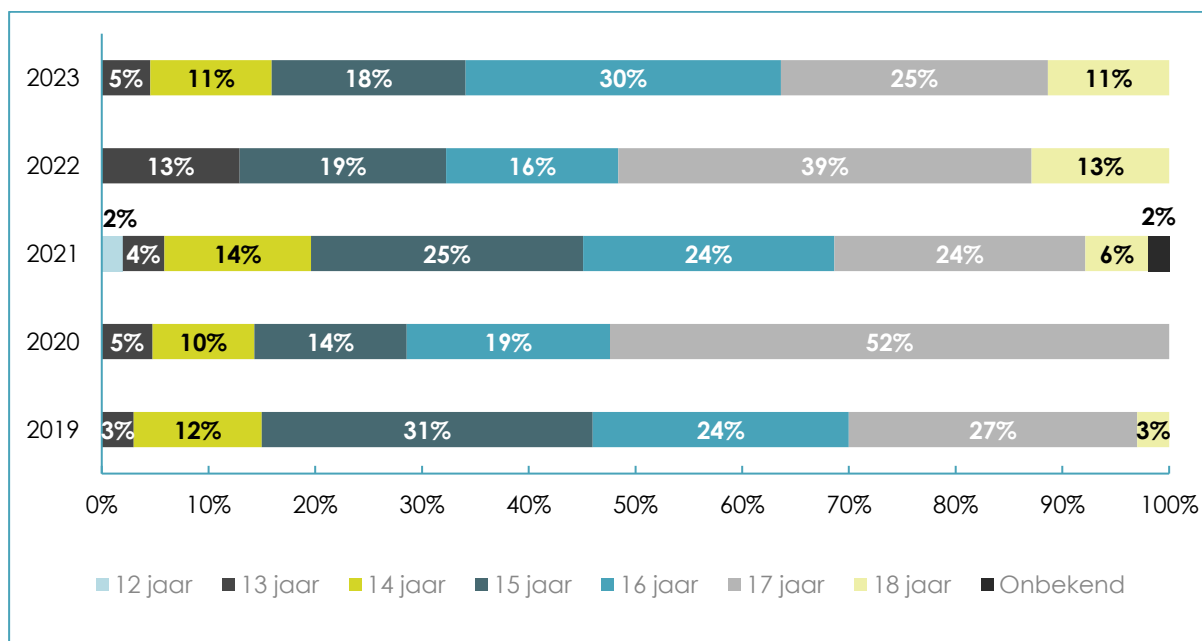
- **Het aantal dossiers per soort leerproject:** 10, 20, 40 en 45 uur

We zien voornamelijk een groot aantal dossiers van 20 uur.

Vooral voor slagen en verwondingen krijgen onze jongeren een leerproject opgelegd. Dit bijna steeds in combinatie met drugsfeiten.

Daarnaast worden jongeren ook steeds vaker aangemeld als gevolg van zedenfeiten. Heel vaak gaat dit om sexting en gaan we aan de slag met ons leerproject 'online weerbaarheid'. Hierbij ligt de focus op het (h)erkennen van grenzen, wat kan wel/niet op sociale media, (online) imago en zelfbeeld, ... Het belangrijkste hierbij is dat we inzetten op educatie en jongeren inzicht verschaffen in hun mogelijkheden als ze slachtoffer worden van bijvoorbeeld naaktfoto's die worden verspreid. Zeker aangezien we hierbij vaak een dunne grens kunnen opmerken tussen dader- en slachtofferschap.

Figuur 51: Evolutie leeftijd bij plegen feiten – leerproject

In 2023 waren jongeren op het moment van de gepleegde feiten tussen de 12 en de 18 jaar. Hierbij kan in het bijzonder een grote vertegenwoordiging van 16- en 17-jarigen worden vastgesteld. Iets wat we ook twee jaar terug konden vaststellen.

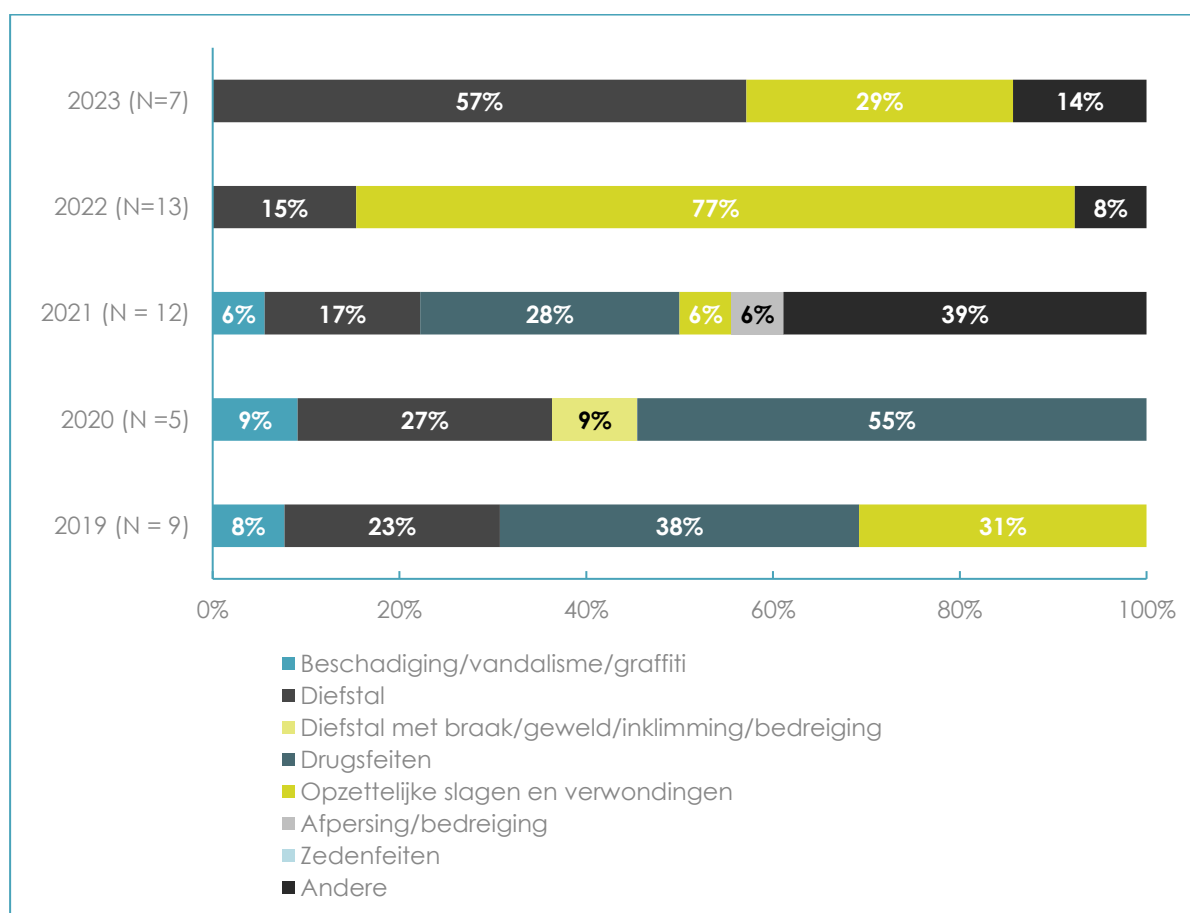
Daarnaast zien we opnieuw een aandeel 13, 14 en 15-jarigen. De instroom van dossiers op parketniveau zou een mogelijke verklaring kunnen zijn. Door in een vroeg stadium kort op de bal te spelen, hoopt men dat er geen verdere uitbouw van de criminele carrière plaatsvindt.

Verder zien we in die leeftijdscategorie ook vaak jongeren aangemeld naar aanleiding van feiten van sexting. Een fenomeen dat aan het begin van het secundair onderwijs steeds vaker voorkomt.

Tot slot merken we opnieuw een zeer hoge vertegenwoordiging van het aantal jongens ten opzichte van het aantal meisjes.

2.4.6 Gemeenschapsdienst

Figuur 52: Evolutie aard van de feiten – gemeenschapsdienst

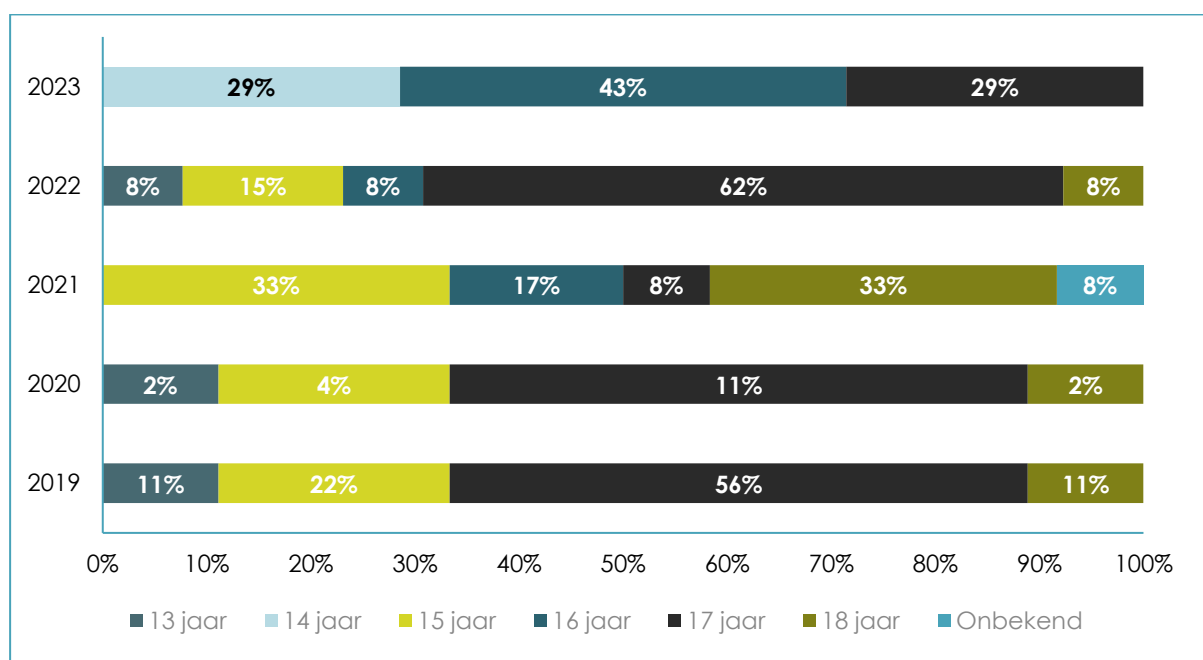

Het voorbije jaar werd gemeenschapsdienst voornamelijk opgelegd naar aanleiding van feiten van diefstal. In tweede instantie gebeurde dit in twee dossiers naar aanleiding van slagen en verwondingen.

Onze jongeren gingen afgelopen jaar in verschillende werkplaatsen aan de slag. Eén van die plaatsen is bijvoorbeeld De Ijzertoren in Diksmuide. De jongere stond tijdens zijn gemeenschapsdienst in voor het onderhoud van de gebouwen en de omgeving. Daarnaast werd ook aan de slag gegaan in woonzorgcentra.

We proberen hierbij steeds af te stemmen op de interesses en talenten van onze jongeren. Zo kwamen – in geval van de woonzorgcentra – jongeren terecht in een job achter (vb. onderhoud/keuken) of voor de schermen (vb. animatie).

Figuur 53: Evolutie leeftijd aangemelde jongeren – gemeenschapsdienst

Bij gemeenschapsdienst ligt het zwaartepunt qua leeftijd bij de 16 - 17-jarigen. Voor het uitvoeren van de maatregel, merken we op dat dit een gunstige leeftijd is voor het aanleren van bepaalde werkhoudingen.

Veel van onze jongeren kiezen er namelijk voor om aan de leeftijd van 18 jaar school stop te zetten en op zoek te gaan naar een werkplaats. Enige ervaring op vlak van solliciteren, omgaan met regels op de werkvloer en zich houden aan afspraken is op zo'n moment een grote meerwaarde.

Het afgelopen jaar werd enkel bij jongens een gemeenschapsdienst opgelegd.

2.4.7 Positief project

Figuur 54: Aanmeldingen per arrondissement – positief project

Aanmelder	2020	2021	2022
Arrondissement Ieper	1	4	5
Arrondissement Veurne	1	2	2
TOTAAL	2	6	7

In 2023 stond DIVAM in voor de begeleiding van zeven positieve projecten. Net zoals de voorbije jaren werd voornamelijk vanuit Ieper aangemeld.

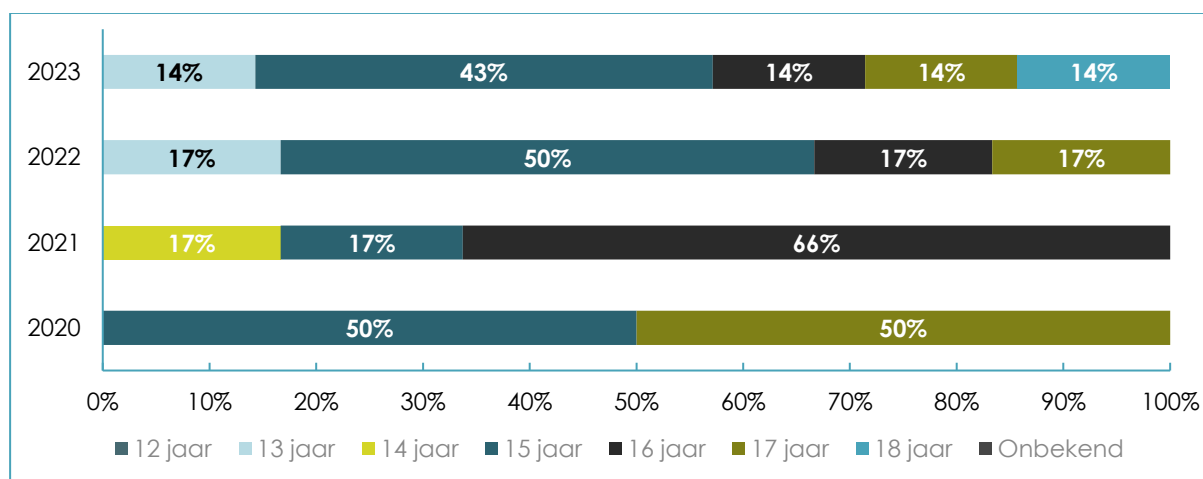
De aanmeldingen gebeurden in volgende verhoudingen: één op niveau van jeugdrechtsbank, zes op niveau van het openbaar ministerie.

Figuur 55: Evolutie aard van de feiten – positief project

Aard van feiten	2020 (N = 2)	2021 (N= 6)	2022 (N= 6)	2023 (N= 6)
Beschadiging/vandalisme/graffiti				2
Diefstal		2	2	1
Diefstal met braak/geweld/inklimming/bedreiging				
Drugsfeiten				1
Opzettelijke slagen en verwondingen	1			2
Afpersing/bedreiging				
Zedenfeiten			1	
Verkeersovertreding vierde graad	1		1	
Computermisdrijven		3	1	
Valsheid in geschrifte		1		
COVID19-overtreding		1		
Aanzet tot discriminatie, racisme en xenofobie		3		
Andere			1	1
TOTAAL	2	10	6	7

Het afgelopen jaar zien we dat er verschillende soorten feiten leiden tot een positief project. Dit zorgt ervoor dat we vanuit verschillende creatieve invalshoeken tot een plan kunnen komen. Zo ging een jongere naar aanleiding van feiten van graffiti aan de slag bij de stadsdiensten om mee in te staan voor het proper houden van de stad.

Figuur 56: Evolutie leeftijd jongeren – positief project

Een positief project wordt hoofdzakelijk uitgesproken bij jongeren binnen een lagere leeftijdscategorie. Mogelijks kan dit verklaard worden door de manier waarop vanuit de verwijzer naar een positief project gekeken wordt. We zien dat ze voornamelijk experimenteren met het aanbod naar aanleiding van minder zware feiten én bij de zogenaamde first offenders. Daarnaast wordt qua geslacht de lijn van de vorige jaren doorgetrokken. Ook dit jaar gingen we enkel met jongens aan de slag met een positief project.

2.4.8 Delictgerichte contextbegeleiding

Sinds september 2019 is DIVAM verantwoordelijk voor de opvolging en uitvoering van twee modules delictgerichte contextbegeleiding.

Figuur 57: Aantal dossiers per aanmelder - DELCO

Aanmelder	2020	2021	2022	2023
Arrondissement Ieper	1	2	2	2
Arrondissement Veurne	1	2	0	1
Arrondissement Kortrijk	0	0	1	0
TOTAAL	2	4	3	3

Het voorbije jaar werden drie dossiers aangemeld. De aanmeldingen kwamen zowel vanuit de jeugdrechtbank Veurne als Ieper. Twee dossiers werden het afgelopen jaar effectief opgestart. Eén dossier staat op de wachtlijst.

Wat betreft het soort feiten is er in alle drie de dossiers sprake van meerdere feiten. Concreet gaat dit over meervoudige diefstal (met geweld), afpersing, bedreiging, opzettelijke slagen en verwondingen, beschadigingen, verboden wapendracht en middelengebruik.

De drie jongeren waren net zoals de voorbije jaren allemaal jongens.

Figuur 58: Uitstroom: regulier/na kortverblijf - DELCO

	2020	2021	2022	2023
DELCO Regulier	2	4	1	3
DELCO na kortverblijf	0	0	2	0

Het voorbije jaar werden in totaal drie dossiers bij onze dienst aangemeld. In twee dossiers kreeg de jongere delictgerichte contextbegeleiding opgelegd in combinatie met verblijf binnen de thuiscontext zonder voorafgaand verblijf in de gemeenschapsinstelling.

In één dossier werd DELCO opgestart in een gedeeld traject met de Zande, waarbij uitstroom uiteindelijk mogelijk werd gemaakt door de intensieve begeleiding van een DELCO.

Er werden geen dossiers aangemeld waarbij de jongere instroomt na kortverblijf in de Zande. Dit betekent dat geen projectmiddelen werden aangewend. Er kwamen afgelopen jaar ook geen aanmeldingen DELCO na oriëntatiefase Grubbe.

Figuur 59: Duur/einde begeleiding - DELCO

	Jongere 1	Jongere 2	Jongere 3
Datum aanmelding	15.02.2023	16.02.2023	28.03.2023
Datum afsluit	15.02.2024		Opstart in 2024
Looptijd	12 maanden	Lopend	Op wachtlijst in 2023

Zowel jongere 1 als jongere 2 werden in hun maatregel verlengd.

2.4.9 Besluit DIVAM en beleidssignalen

In 2023 kunnen we opnieuw een stijging van het aantal dossiers in DIVAM opmerken. Met een totaal van 153 dossiers haalden we opnieuw meer dan 105% waardoor ons kader – na een forse stijging vorig jaar – opnieuw positief kan worden aangepast.

We blijven, net zoals vorig jaar, een belangrijke stijging zien in het aantal dossiers herstelbemiddeling en het aantal leerprojecten. Twee werkvormen waarbij we als dienst enorm inzetten op het sensibiliseren van de verwijzers.

Daarnaast zien we opnieuw een vlotte bezetting van onze twee modules delictgerichte contextbegeleiding. Dit jaar stond voor het eerst een dossier wat langer op de wachtlijst gezien de lopende dossiers een verlenging kenden.

Naar volgend jaar toe zetten we in op scherpstellen van onze visie. Hierbij gaan we aan de slag met het inbedden en het omzetten van onze denkkaders in de praktijk. Als team hebben we blijvend oog voor het efficiënter maken van onze procedures. Dit alles natuurlijk in het licht van een doorheen het voorbije jaar opgebouwde wachtlijst.

2.5 TREKKER

2.5.1 Voorstelling en organigram TREKKER

2.5.2 Agression replacement training (ART)

Figuur 60: Aanmeldingen - ART

	2023 (N = 23)
Aangemeld	23
Opgestart	16
Niet opgestart	7

Procentueel opgestart t.a.v. aangemeld	70 %
--	------

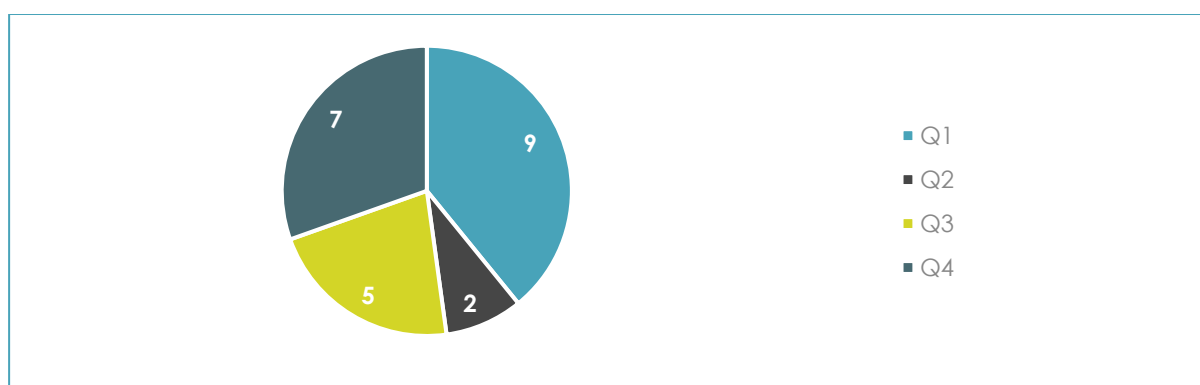
Afgelopen jaar werden bij TREKKER 23 jongeren aangemeld om ART te volgen. We zien hierbij dat we ruim 70% van deze vragen ook effectief konden opstarten.

Zeven dossiers werden niet opgestart als een dossier ART maar werden na een kennismakingsgesprek met jongere en context omgezet naar een andere werkvorm binnen het aanbod van TREKKER.

Het intakegesprek is een belangrijk instrument omdat het ons in staat stelt de hulpvraag nauwkeurig in kaart te brengen, zodat we een passend antwoord kunnen bieden vanuit de meest geschikte werkvorm. In geval van ART werd in de meeste gevallen gekozen voor een KET.

Daarnaast werden twee aanmeldingen niet opgestart. Enerzijds was er een aanmelding waarbij er tijdens het dieper verkennen van de hulpvraag geen specifieke hulpvraag tot ART meer was. Een andere melding viel buiten ons werkingsgebied. In dat geval werd samen met de cliënten in kwestie op zoek gegaan naar een andere dienst die hun vraag kon opnemen.

Figuur 61: Aanmeldingen per kwartaal - ART

Tot slot kunnen we stellen dat de meeste aanmeldingen in de laatste twee kwartalen plaats vonden. Mogelijks gelinkt aan de start van het nieuwe schooljaar of door het feit dat onze dienst steeds verder in het hulpverleningsaanbod ingebed geraakt.

Figuur 62: Aanmelders - ART

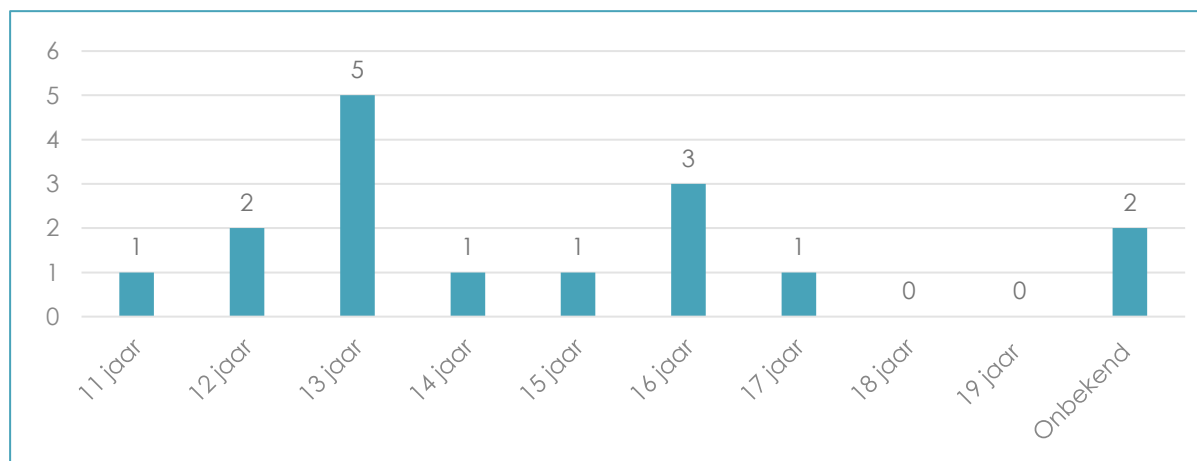
Aanmelders	2023
VOT	11
School	5
SDJ	2
CLB	3
OCJ	2
TOTAAL	23

De meeste aanmeldingen kwamen vanuit onze eigen voorziening. Iets wat logisch is aangezien onze dienst daar ook al het meest bekendheid verwierf. Ook niet onbelangrijk zijn de aanmeldingen van scholen, meer bepaald vanuit het buitengewoon onderwijs type 3 en 9. Dit kan perfect aan de manier waarop kinderen met dergelijke diagnoses redeneren worden gelinkt. Deze jongeren kunnen vaak moeilijk dingen plaatsen, uiten of omgaan met emoties, waardoor ze explosief reageren op bepaalde situaties.

Figuur 63: Regio opgestarte trajecten - ART

Regio	2023 (N = 16)
Poperinge	3
Westrozebeke	1
Ieper	7
Heuvelland	1
Oost-Vleteren	1
Leisele	1
Wervik	1
Staden	1

Onze werkzame regio is hoofdzakelijk de Westhoek. De meeste aanmeldingen komen vanuit Ieper, wat niet onlogisch is gezien onze eigen voorziening daar is gelegen.

Figuur 64: Leeftijd opgestarte trajecten - ART

Op vlak van leeftijd zien we dat voornamelijk jonge kinderen worden aangemeld voor een ART-training.

Dit is niet steeds gemakkelijk aangezien ART een aantal zeer sterk cognitieve elementen bevat. Om hieraan tegemoet te komen, wordt ingezet op een combinatie met Rots & Water én in sommige gevallen wordt binnen bepaalde sessies de context betrokken. Dit niet alleen om de inhoud laagdrempeliger te maken, maar ook om transfer naar de thuiscontext te bewerkstelligen.

2.5.3 Kortdurende ervaringsgericht trajecten (KET)

Figuur 65: Aanmeldingen - KET

	2023
Aangemeld	25
Opgestart	16
Niet opgestart	9

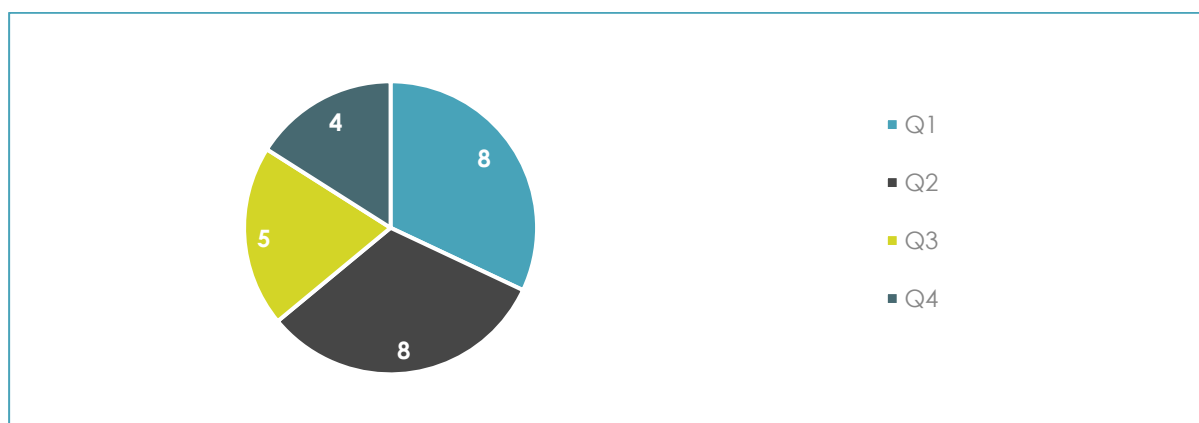
Procentueel opgestart t.a.v. aangemeld	64 %
--	------

Ook binnen de werkvorm KET kreeg TREKKER in 2023 een mooi aantal aanmeldingen binnen. In 64% van de gevallen werd effectief aan de slag gegaan met de jongeren en zijn/haar contextfiguur én/of het volledige gezin. De redenen waarom een aanmelding niet werd omgezet in een effectieve KET zijn verschillend.

Er waren aanmeldingen die buiten het werkingsgebied vielen en waarbij er werd doorverwezen naar collega-diensten, er waren aanmeldingen waarbij er tijdens het intakegesprek onvoldoende motivatie bleek om effectief aan de slag te gaan, ...

Daarnaast waren er ook drie aanmeldingen waarbij de aanmelder of het gezin verder onbereikbaar bleken en er dus geen kennismakingsgesprek kon worden ingepland om de hulpvraag verder uit te klaren.

Figuur 66: Aanmeldingen per kwartaal - KET

We zien op vlak van aanmeldingen een gelijkmatige instroom doorheen het jaar met een zwaartepunt in het voorjaar. Dit is vaak te linken aan het mooiere weer wat ervoor zorgt dat het erop uit trekken op een 'back to basics'-manier net iets meer voor de hand liggend is.

Figuur 67: Aanmelders opgestarte trajecten - KET

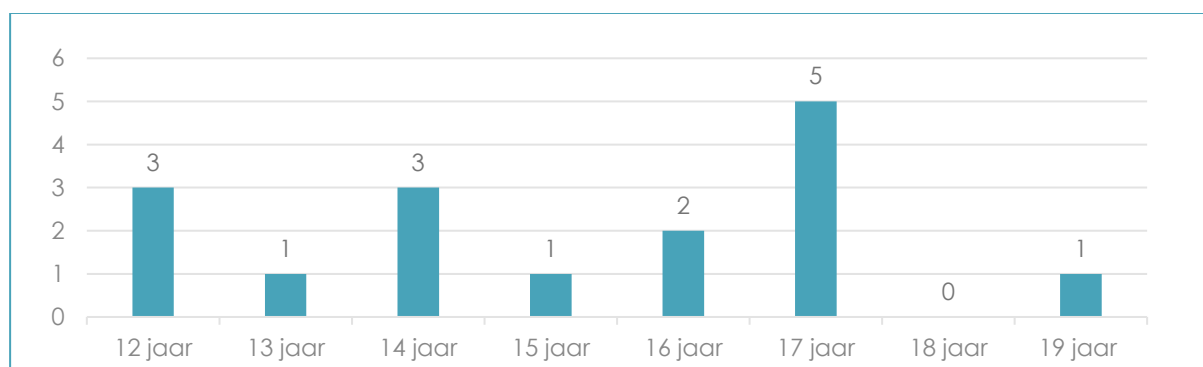
Aanmelders	2023 (N = 16)
VOT	11
School	1
1G1P	1
SDJ	1
Pleegzorg	1
OCJ	1

Op vlak van aanmelders zien we dat, net zoals bij ART, de meeste aanmeldingen vanuit de VOT komen. Vanuit de VOT wordt steeds vaker beroep op onze diensten gedaan bij dossiers waarin onze collega's zijn vastgelopen of waarin er binnen het begeleide gezin een totaal gebrek aan verbinding is. Door aan de hand van een KET de zaken weer open te trekken, wordt perspectief geboden en terug zuurstof aan de begeleiding gegeven, zodat deze wordt hervat. Daarnaast zien we ook aanmeldingen vanuit OCJ, pleegzorg, SDJ, 1G1P Aanzet, ... Allemaal aanmelders waarbij we blij zijn om te zien dat ze de weg naar TREKKER hebben gevonden.

Figuur 68: Regio opgestarte trajecten - KET

Regio	2023 (N = 16)
Ieper	9
Oostnieuwkerke	1
Handzame	1
De Panne	1
Vlamertinge	1
Nieuwpoort	1
Vladslo	1
Langemark	1

Qua aanmeldingen in functie van een KET zien we een ruimer werkingsgebied dan enkel de Westhoek. We zien dat hier vanuit de ruime regio 1G1P Aanzet, met zelfs regio kust, wordt aangemeld.

Figuur 69: Leeftijd opgestarte trajecten - KET

Tot slot kan worden gesteld dat er een ruime spreiding is qua leeftijd. We zien een klein zwaartepunt bij 17-jarigen. Een specifieke verklaring kunnen we hiervoor niet geven. We monitoren dit verder om te achterhalen of we trends kunnen vaststellen.

2.5.4 Rots & water

Binnen TREKKER gaan we met Rots & Water in duo's aan de slag. We maken hierbij een duidelijke scheiding met het aanbod Rots & Water dat door OSiO wordt aangeboden. TREKKER gaat namelijk enkel en alleen aan de slag in complexe situaties waarbij er geen beroep kan gedaan worden op het regulier aanbod van OSiO.

Figuur 70: Aanmeldingen R & W

	2023
Aangemeld	12
Opgestart	10
Niet opgestart	2

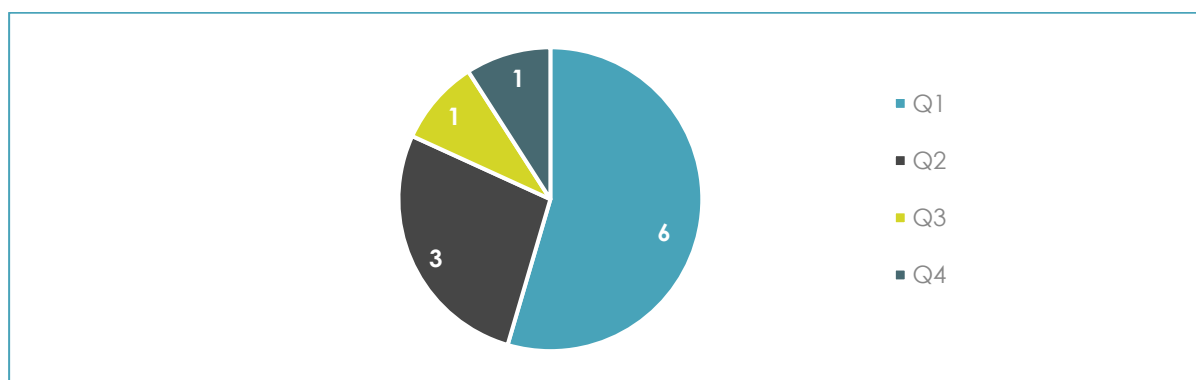
Procentueel opgestart t.a.v. aangemeld

83 %

We stellen vast dat TREKKER het afgelopen jaar 12 aanmeldingen binnenkreeg en in 83% van de gevallen werd een traject opgestart.

Een reden waarom er niet werd opgestart, is een gebrek aan motivatie wat een belangrijke voorwaarde is om te kunnen opstarten. Een andere jongere en zijn/haar context bleek dan weer onbereikbaar om een intakegesprek in te plannen en de hulpvraag verder te verkennen.

Figuur 71: Aanmeldingen per kwartaal - R & W

Aanmelders opgestarte trajecten - R & W

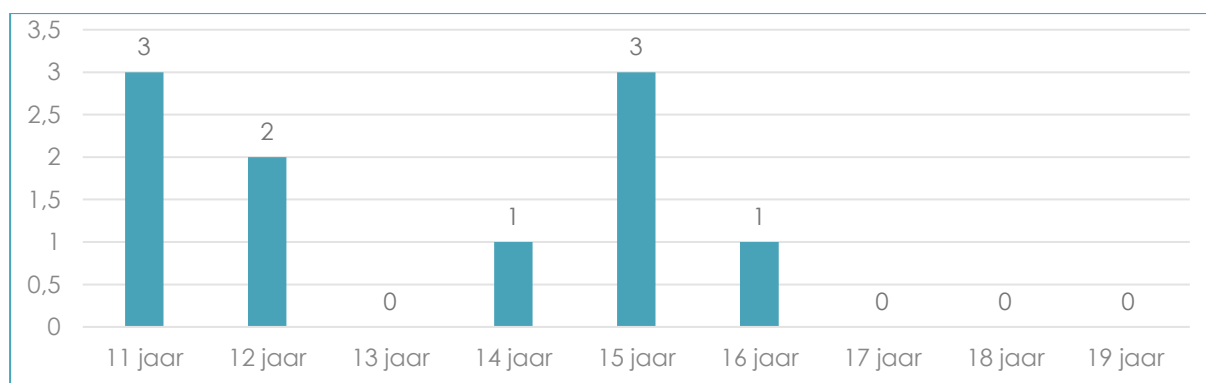
Aanmelders komen hoofdzakelijk vanuit twee hoeken. Enerzijds onze voorziening en anderzijds de thuisbegeleidingsdienst De Golfbreker. Door de vele aanvragen van De Golfbreker werd overgegaan tot het organiseren van een groepstraject waarbij we de verschillende aangemelde duo's ouder-kind samenbrachten.

Daarnaast zijn ook twee aanmeldingen gelinkt aan 1G1P Aanzet.

Regio opgestarte trajecten - R & W

Wat betreft de regio kunnen we opnieuw voornamelijk aanmeldingen regio Westhoek vaststellen (drie uit Diksmuide/vijf uit Ieper). De twee aanmeldingen vanuit 1G1P Aanzet zijn gelinkt aan Nieuwpoort en Houthulst en vertegenwoordigen aldus ons ruimer werkingsgebied dat werd afgestemd op dat van hen.

Figuur 72: Leeftijd opgestarte trajecten – R & W

Hoofdzakelijk jongeren die 11 of 12 jaar zijn, volgen een Rots & water traject. Ook de 14 tot 16 jarigen zijn vertegenwoordigd.

Bij aanmeldingen die onder onze vaste leeftijdsgrenzen gaan – zoals hier 11 jaar – gaan we als team steeds in overleg en maken we een inschatting van de match tussen ons aanbod en de cliënt in kwestie. Wanneer we de inschatting maken dat de cliënt voldoende maturiteit heeft om de zaken die wij vooropstellen te kunnen oppikken, maken we graag de uitzondering. In geval van Rots & Water zijn we vaker geneigd om ook met jongere leeftijden te werken gezien we in duo werken en de volwassene dus extra ondersteuning kan bieden.

2.5.5 Meerdaags traject

Afgelopen jaar organiseerde TREKKER opnieuw een meerdaags traject, namelijk 'De Uitdaging'. We trokken met zes jongeren (vijf jongens en één meisje) richting De Ardennen. De leeftijd lag tussen de 14 en 17 jaar.

Welk profiel van jongeren ging mee? We zien dat alle jongeren een link hadden met jeugdzorg. Drie van hen konden worden gelinkt aan onze eigen voorziening. Twee jongeren vanuit een module verblijf en één jongere die vanuit een module PH deelnam. Daarnaast zien we ook twee jongeren vanuit een collega-voorziening en tot slot één jongere die een link heeft met pleegzorg.

Kijken we naar ons werkingsgebied, dan zien we dat jongeren van her en der in West-Vlaanderen deelnamen.

Figuur 73: Regio deelnemers 'De Uitdaging' – meerdaags traject (N = 6)

Diksmuide	1
Mesen	1
Ieper	2
Kortemark	1
De Panne	1

Qua inhoud van onze meerdaagse was het de bedoeling om samen met onze jongeren te werken aan twee thema's. Enerzijds is de hoofddoelstelling van de Uitdaging om grenzen te verleggen en jongeren kleine succesjes laten ervaren. Anderzijds dienen de jongeren ook een persoonlijke doelstelling voorop te stellen. Op het tempo van hun eigen verhaal en op basis van hun eigen vaardigheden, trachten ze hier, doorheen de Uitdaging, met behulp van de groep en de begeleiders stappen in te zetten.

2.5.6 Groeps- en teamdynamica

Binnen TREKKER kregen we in 2023 de kans om met verschillende teams en groepen aan de slag te gaan in functie van groepsdynamica. In totaal mochten we vijf teams en zes groepen begeleiden.

Binnen teamdynamica gaan we steeds aan de slag met een groep van begeleiders. De vooropgestelde doelstellingen verschillen van team tot team. Afgelopen jaar gingen we aan de slag in het kader van verbinding, verbindend communiceren, feedback binnen teamverband én kregen we de kans om onze eigen hoofdbegeleiders enkele groepsdynamische tools aan te leren die zij vervolgens konden inzetten als leidinggevende binnen hun eigen teams.

We gingen zowel met interne als externe teams aan de slag. Zo werkten we met drie teams uit onze eigen voorziening en twee externe teams (De Lovie en 1G1P Aanzet). In totaal ging het over een 95-tal individuen.

Daarnaast werkten we ook met volledige groepen in kader van verbinding. Dit betekent dat de groep bestaat uit zowel begeleiders als jongeren. In totaal deden we met zes groepen een oefening. Dit varieerde van een eenmalig moment tot meerdere momenten waarin de groep op basis van enkele interactieve oefeningen en methodieken aan concepten zoals vertrouwen, communicatie, ... bouwden.

We gingen aan de slag met vier groepen uit onze eigen voorziening en twee externe groepen (De Loods en Overkophuis).

2.5.7 Besluit TREKKER en beleidssignalen

In 2023 had TREKKER er terug een druk jaar opzitten. Dit voor het eerst vanuit erkende modules en niet langer meer als innovatief project. We zien hierbij dat we kunnen voortbouwen op een mooie basis die we tijdens onze twee projectmatige jaren uitwerkten.

Dit zorgde ervoor dat we een mooi aantal aanmeldingen binnen verschillende trajecten van ons aanbod konden opstarten. Ook in de toekomst zetten we hier verder op in.

Het blijft belangrijk om aandachtig te blijven voor de grootte van onze dienst in verhouding tot het aantal aanmeldingen. Als dienst met slechts twee medewerkers en een groot werkingsgebied blijven we voortdurend monitoren waar we moeten schakelen om onze werking zo efficiënt mogelijk te blijven afstemmen op de aanwezige hulpvragen.

Tot op vandaag kunnen we bijvoorbeeld nog steeds vrij snel opstarten, mogelijks dienen we in de toekomst – bij een stijgend aantal aanmeldingen gezien we steeds beter gekend zullen zijn – op zoek te gaan naar manieren om weg te kunnen blijven van wachtlijsten.

2.6 OSiO

2.6.1 Voorstelling OSiO en organigram

	Opvoedingsondersteuning en weerbaarheidsverhogend werken	
<u>Aanbod</u>		
<u>Voor wie?</u>	• Pedagogisch advies • Ouderreeksen • Ouderbijeenkomsten • Individuele SOVA • GroepsSOVA • Rots & water • Oké workshop • Oké training • Traject op maat • Vorming aan professionelen	
Ouders en andere opvoedings- verantwoordelijken Kinderen en jongeren Ouder-kind Professionals		
<u>Werkingsgebied?</u>		
OSiO werkt nauw samen met verschillende lokale besturen en Huizen van het Kind		
'Versterken van weerbaarheid en opvoedingsondersteuning bieden de veerkracht die nodig zijn om uitdagingen te trotseren.'		Adres: Poperingseweg 30, 8900 Ieper Tel: 057 22 62 89 E-mail: OSiO@votjeugdhulp.be website: www.votjeugdhulp.be

2.6.2 Aanbod aan ouders

2.6.2.1 Pedagogisch advies

Figuur 74: Aantal contacten per gemeente over de jaren heen - pedagogisch advies

	2019	2020	2021	2022	2023
Wervik	44	40	29	18	20
Ieper	92	116	47	20	15
Poperinge	19	25	12	6	4
Koksijde					3
Kortrijk	14	12	31	1	
Waregem	27	27	19	19	12
Vleteren	11	11	3	0	2
Nieuwpoort		3	0	2	0
Zorgregio Ieper					
Langemark - Poelkapelle	9	7	0	2	3
Zonnebeke	22	19	10	4	0
Mesen			4	4	1
Lo-Reninge			0	2	0
Heuvelland	9	3	7	0	4
TOTAAL	247	263	162	78	64

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit lokaal bestuur/Huis van het Kind niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Het voorbije jaar verzorgde OSiO 64 pedagogische adviesgesprekken, iets wat net zoals het voorgaande jaar opnieuw een daling betekent. Hiervoor kunnen verschillende redenen worden aangehaald.

In eerste instantie is het bijvoorbeeld zo dat het aanbod ouderbijeenkomsten en voornamelijk ook ouderreeksen inzet op een aantal thema's die gelijklopen met de vragen die voorgaande jaren aan bod kwamen tijdens individuele pedagogische adviesgesprekken.

Op vandaag kunnen we vaststellen dat we heel wat ouders die voorheen beroep deden op een individueel traject steeds vaker mogen verwelkomen tijdens een groepsaanbod. De kracht van het leren van elkaar tijdens de bijeenkomsten blijkt een sterke factor.

Daarnaast bemerken we dat het blijven inzetten op bekendmaking tevens een belangrijke factor is. De voorbije twee jaar lag onze focus dan ook op het 'drempelverlagend' maken van ons aanbod. Door in te zetten op bekendmaking via sociale media, hopen we opnieuw meer mensen te bereiken en de stap om bij een opvoedingsvraag naar ons toe te stappen kleiner te maken.

Tot slot blijft het ook belangrijk constante aandacht te vestigen op het bekendmaken van ons aanbod bij doorverwijzers.

Figuur 75: Aantal gesprekken per gemeente - pedagogisch advies

AANTAL GESPREKKEN	1	2	3	4	5	TOTAAL AANTAL OUDERS
Wervik	9	2	1	1	0	13
Ieper	8	2	1	0	0	11
Poperinge	2	1	0	0	0	3
Koksijde	1	0	0	0	0	1
Kortrijk						
Waregem	0	2	1	0	1	4
Vleteren	0	1	0	0	0	1
Nieuwpoort	0	0	0	0	0	0
Zorgregio Ieper						
Langemark - Poelkapelle	1	1	0	0	0	2
Zonnebeke	0	0	0	0	0	0
Mesen	1	0	0	0	0	1
Lo-Reninge	0	0	0	0	0	0
Heuvelland	2	1	0	0	0	3
TOTAAL	24	10	3	1	1	39

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit lokaal bestuur/Huis van het Kind niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Figuur 76: Aantal contacten per ouder - pedagogisch advies

OP HOVEEL GESPREKKEN DOEN MENSEN BEROEP?	1	2	3	4	5
2022	21	12	4	4	1
2023	24	10	3	1	1

Figuur 77: Aantal ouders bereikt - pedagogisch advies

TOTAAL AANTAL OUDERS	Aantal
2022	42
2023	39

Net als vorig jaar vinden we het belangrijk om een overzicht weer te geven van het aantal gesprekken waarop ouders beroep doen. Dit geeft namelijk een belangrijke indicatie over het soort opvoedingsvragen dat we binnenkrijgen en de visie die we er als preventieve dienst op nahouden.

We stellen namelijk voorop om ouders snel weer op weg te helpen en ouders die nood hebben aan een intensiever traject in een vroeg stadium al richting de juiste hulpverlening door te verwijzen.

We zijn dan ook blij te zien dat het merendeel van onze ouders aan één à twee gesprekken een antwoord hebben dat tegemoetkomt aan hun noden.

Daarnaast toont de tabel aan dat we het voorbije jaar 39* ouders op weg hielpen aan de hand van pedagogisch advies.

** Hierbij werd geen rekening gehouden met het feit dat één of beide ouders aansluiten op het gesprek. In realiteit kan het aantal dus hoger liggen aangezien sommige ouders samen naar het gesprek kwamen. Het exacte getal is moeilijk in kaart te brengen aangezien ouders op de eerste afspraak soms samen komen en er bij de tweede afspraak (om praktisch-organisatorische redenen) wordt gekozen voor de aanwezigheid van slechts één van beide ouders. We kiezen er dus voor om per traject altijd één ouder te tellen.*

Figuur 78: Gezinssituatie bij start – pedagogisch advies

	Eénouder- gezin	Kerngezin	Nieuw samengeste ld gezin	Professione el	TOTAAL
Ieper	4	4	3	0	11
Zorgregio Ieper					0
Langemark- Poelkapelle	0	2	0	0	2
Zonnebeke	0	0	0	0	0
Mesen	1	0	0	0	1
Lo-Reninge	0	0	0	0	0
Heuvelland	1	0	0	0	1
Wervik	4	5	4	0	13
Poperinge	1	1	1	0	3
Koksijde	0	3	0	0	3
Kortrijk					
Waregem	3	1	0	0	4
Vleteren	0	1	0	0	1
Nieuwpoort	0	0	0	0	0
TOTAAL	14	17	8	0	39

** De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit lokaal bestuur/Huis van het Kind niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.*

Wat betreft de gezinssamenstelling tonen de verzamelde gegevens van het voorbije jaar aan dat er voornamelijk beroep wordt gedaan op pedagogisch advies door kerngezinnen. Dit op de voet gevolgd door éénoudergezinnen.

Figuur 79: Aanmelder - pedagogisch advies

	Brug- figuur sociaal huis	School	CLB	Eigen initiatief	Huis van het Kind	CAW	OCJ	OSiO	Andere
Ieper	0	1	1	4	1	0	0	0	4
Zorgregio Ieper									
Langemark- Poelkapelle	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Zonnebeke	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mesen	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Lo-Reninge	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Heuvelland	1	0	0	1	0	0	0	0	1
Wervik	3	0	0	6	2	0	0	2	0
Poperinge	0	0	0	1	0	0	0	0	2
Koksijde	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Kortrijk									
Waregem	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Vleteren	0	0	0	1	0	0	0	0	0
TOTAAL	10	1	1	15	3	0	0	3	9

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Een laatste belangrijke indicator betreffende pedagogisch advies is de aanmelder en de manier hoe mensen bij OSiO terechtkomen. We zien dat het grootste deel van onze ouders een aanvraag tot pedagogisch advies doet op eigen initiatief.

Daarnaast werd ook een groot deel aangemeld door de brugfiguur van het sociaal huis. Dit is voornamelijk zo in Waregem. Een verklaring hiervoor betreft het feit dat Waregem ervoor kiest om zo goed als alle aanmeldingen via deze weg te laten verlopen.

Ouders die aangemeld worden door OSiO zijn ouders die na bijvoorbeeld het volgen van een ouderbijeenkomst of -reeks alsnog beroep doen op een individueel traject.

2.6.2.2 Ouderbijeenkomsten

OSiO organiseert ook vormingen aan ouders onder de vorm van een ouderbijeenkomst of een ouderreeks.

In kader van een bijeenkomst wordt samen met 15 ouders éénmalig samengekomen rond een bepaald thema. De insteek van deze bijeenkomst is een mix van theorie en het interactief kunnen delen van eigen ervaringen als ouder met als uiteindelijke doel leren van elkaar.

Daarnaast wordt ook ingezet op ouderreeksen. OSiO biedt op heden twee verschillende thema's aan, namelijk 'Iedereen Ouder' (gebaseerd op de vijf ouderlijke vaardigheden) en 'Een puber in huis? Een ander aanpak' (gebaseerd op geweldloos verzet en nieuwe autoriteit). Hierbij wordt samen met een groep van 12 ouders gedurende vijf sessies aan de slag gegaan.

Figuur 80: Aantal ouderreeksen – ouderbijeenkomsten

Soort	2019	2020	2021	2022	2023
OUDERREEKS					
'Iedereen ouder'	1	0	0	2	0
'Puber in huis'	1	2	2	4	2
TOTAAL	2	2	2	6	2
OUDERBIJEENKOMST	26	2	0	13	11
TOTAAL	26	2	0	13	11

Bovenstaande tabel geeft het overzicht weer van het aantal ouderbijeenkomsten en -reeksen die het voorbije jaar plaatsvonden.

Wat betreft de ouderbijeenkomsten zien we voornamelijk een groot aantal bijeenkomsten voor Kortrijk. Daar kiest men er bewust voor om een groot deel van hun aanbod in te zetten op ouderbijeenkomsten in scholen.

Net zoals vorig jaar kiezen we er bewust voor om onze thema's aan te passen en af te stemmen op de huidige maatschappelijke tendensen.

De ouderbijeenkomst die het meest aan bod kwam, was die met het thema 'Grenzen en structuur'.

Figuur 81: Aantal ouders bereikt – ouderbijeenkomsten en -reeksen

AANTAL OUDERS BEREIKT - OUDERBIJEENKOMST	2023
Ieper	
Zorgregio Ieper	
Langemark-Poelkapelle	
Zonnebeke	
Mesen	
Lo-Reninge	
Heuvelland	
Wervik	28
Poperinge	
Kortrijk	83
Waregem	
Vleteren	
Koksijde	14
TOTAAL	125

AANTAL OUDERS BEREIKT - OUDERREEKS	2023
Ieper	10
Zorgregio Ieper	
Langemark-Poelkapelle	
Zonnebeke	
Mesen	
Lo-Reninge	
Heuvelland	
Wervik	9
Poperinge	
Kortrijk	
Waregem	
Vleteren	
Koksijde	
TOTAAL	19

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Nog belangrijker dan het aantal reeksen of bijeenkomsten die doorgingen, zijn het aantal mensen die we via deze weg konden bereiken. Het voorbije jaar namen 144 ouders deel aan ons groepsaanbod.

2.6.3 Aanbod aan kinderen en jongeren

2.6.3.1 Individuele sociale vaardigheidstraining

Tijdens een sociale vaardigheidstraining (SOVA) worden een aantal belangrijke vaardigheden aangeleerd, versterkt en toegepast. De thema's en de methodieken worden op maat uitgewerkt. Heel vaak gaat het hierbij om opkomen voor jezelf, omgaan met groepsdruk, zelfvertrouwen, zelfbeeld, gevoelens, ...

In een traject van tien sessies (inclusief intake- en eindgesprek) wordt volledig op maat van de jongere aan de slag gegaan.

De doelgroep voor individuele sociale vaardigheidstraining situeert zich vanaf het vijfde leerjaar t.e.m. het zesde middelbaar.

Figuur 82: Aantal trajecten - individuele sociale vaardigheidstraining

	2019	2020	2021	2022	2023
(Zorgregio) Ieper	13	7	6	20	19
Koksijde					
Kortrijk	3	1	0	0	0
Poperinge	6	5	4	3	6
Waregem	5	13	0		
Wervik			1	6	7
TOTAAL	27	26	11	29	32

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Het voorbije jaar kunnen we opnieuw een mooie stijging in het aantal trajecten individuele SOVA vaststellen. Waar we in 2021 een serieuze terugval kenden, zien we dat we nu net zoals vorig jaar opnieuw richting onze cijfers van voorgaande jaren evolueren.

We bemerkten het voorbije jaar opnieuw een grote toestroom aan aanmeldingen voor deze werkvorm. Dit, in combinatie met het beperkt aantal beschikbare plaatsen, zorgde er voor dat we binnen het team en in communicatie met de aanmelder zeer sterk op zoek zijn gegaan naar een concrete vraagverheldering.

Aan de hand van een duidelijk aanmeldformulier en een verkennende intake werd enkel en alleen aan de slag gegaan met jongeren die duidelijk binnen onze vooropgestelde doelgroep vallen, alsook zij waarvan er zeker sprake is van een intrinsieke motivatie.

Figuur 83: Aanmelders - individuele sociale vaardigheidstraining

	Brug- figuur Sociaal huis	School	CLB	Eigen initiatie f	Huis van het Kind	CAW	OCJ	OSiO	Andere
Ieper	0	2	4	6	0	0	0	0	4
Zorgregio Ieper									
Langemark- Poelkapelle	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zonnebeke	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mesen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lo-Reninge	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Heuvelland	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Wervik	0	5	0	2	0	0	0	0	0
Poperinge	0	1	1	1	0	0	0	1	2
Kortrijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waregem									
Vleteren									
Nieuwpoort									
TOTAAL	0	8	5	11	0	0	0	1	7

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Bovenstaande tabel geeft weer hoe jongeren worden aangemeld voor een individuele SOVA bij OSiO. We kunnen hierbij vaststellen dat het grootste aandeel aanmeldingen op eigen initiatief gebeurt. Dit betekent dat ouders zelf contact met ons opnemen om hun hulpvraag te schetsen.

Daarnaast zien we ook in scholen en het CLB een belangrijke doorverwijspartner. De categorie 'andere' tot slot bestaat uit een hele reeks aan aanmelders los van onze bestaande categorieën: psychologenpraktijk 'De Lettergreep', voorzieningen bijzondere jeugdzorg, Twoape, ...

2.6.3.2 Groepssova

Groepssova betreft net zoals individuele trajecten, een aanbod waarbinnen een aantal belangrijke vaardigheden worden aangeleerd, versterkt en toegepast.

De kinderen/jongeren krijgen tijdens kringgesprekken de mogelijkheid om ervaringen te delen en via rollenspellen bepaalde zaken in te oefenen.

De insteek om met een groepsgebeuren te werken, versterkt het kunnen reflecteren over zichzelf en anderen in de groep.

Thema's die binnen dit traject aan bod komen zijn:

- Contact maken met anderen
- Hoe zie ik mezelf?
- Hoe ga ik om met zelfvertrouwen?
- Leren omgaan met gevoelens
- Bewustwording van lichaamstaal en de betekenis hiervan
- Omgaan met grenzen en groepsdruk
- Beheersing

Qua doelgroep richt groepssova zich op kinderen vanaf het vijfde leerjaar t.e.m. het tweede middelbaar. Hierbij wordt telkens de opsplitsing gemaakt tussen een groep vijfde-zesde leerjaar en eerste-tweede middelbaar.

Figuur 84: Aantal trajecten en deelnemers per gemeente - groepssova

AANTAL TRAJECTEN	2021	2022	2023
Ieper		2	0
Koksijde			
Kortrijk			1
Poperinge		1	1
Waregem	2	4	4
Wervik			1
TOTAAL	2	7	7

AANTAL JONGEREN BEREIKT	LAGER	SECUNDAIR
Ieper	5	0
Koksijde		
Kortrijk		5
Poperinge		6
Waregem	15	29
Wervik		20
TOTAAL	20	60

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Het voorbije jaar vonden in totaal zeven trajecten groepssova plaats. In Kortrijk en Poperinge werd geopteerd om te werken met vrij in te stappen groepen. Dit betekent dat kinderen zich kunnen inschrijven via onze kalender.

In Waregem daarentegen vonden het voorbije jaar vier trajecten plaats waar er specifiek geopteerd werd om kinderen te laten deelnemen op doorverwijzing van de brugfiguur. In Wervik werd een reeks toegekend aan een specifieke klas.

Er namen 20 kinderen uit het lager en 60 uit het secundair onderwijs deel aan een traject.

2.6.3.3 Weerbaarheidstraining in groep (cfr. Rots en water)

In de psychofysieke weerbaarheidstraining, gebaseerd op de methodiek 'Rots & Water', leren kinderen en jongeren krachtiger te worden om op een aanvaardbare manier op te komen voor zichzelf. Ze leren in groep hun grenzen kennen en aangeven. Daarenboven leren ze zich bewust te worden van hun lichaam, het te beheersen en het onder controle te houden.

De focus van de groepstraining ligt op een afwisseling tussen kringgesprekken, fysieke oefening en rollenspellen. Hierbij is er aandacht voor stevig staan, lichaamstaal, grenzen en groepsdruk, alsook mentale kracht.

Qua doelgroep richt groepssova zich op kinderen vanaf het vijfde leerjaar t.e.m. het tweede jaar van het secundair onderwijs. Hierbij wordt telkens de opsplitsing gemaakt tussen een groep vijfde-zesde leerjaar en eerste-tweede jaar van het secundair onderwijs.

Figuur 85: Aantal trajecten per gemeente over de jaren heen - weerbaarheidstraining

AANTAL TRAJECTEN	2019 (N=26)		2020 (N=6)		2021 (N=10)		2022 (N=8)		2023 (N=11)	
	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP
Ieper	4	3	2	0	1	5	1	0	1	
Kortrijk	1	8	0	1	0	0				
Poperinge	0	6	0	0	0	0	1	0	1	
Waregem	0	3	0	2	0	3	0	4		5
Wervik	1	0	1	0	1	0	0	2		4
TOTAAL	6	20	3	3	2	8	2	6	2	9

Binnen het aanbod Rots & Water wordt een opsplitsing gemaakt tussen bestaande en vrij in te stappen groepen (VIS). Bij bestaande groepen wordt aan de slag gegaan binnen een reeds gevormde klasgroep. Wanneer het om vrij in te stappen groepen gaat, wordt gewerkt met inschrijvingen.

Hierbij kunnen we een kleine stijging vaststellen in vergelijking met 2022. Ieper en Poperinge opteerden voor een groep 'VIS'. Waregem en Wervik gaven scholen de kans om een traject aan te bieden binnen een welbepaalde klasgroep.

Figuur 86: Aantal jongeren bereikt - weerbaarheidstraining

AANTAL JONGEREN BEREIKT	LAGER	SECUNDAIR
Ieper	5	
Kortrijk		
Poperinge	5	
Waregem		55
Wervik	52	
TOTAAL	62	55

** De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.*

Bovenstaand figuur geeft een overzicht van het aantal deelnemers tijdens het voorbije jaar. In totaal volgden 117 kinderen/jongeren een traject van vijf sessies psychofysieke weerbaarheidstraining bij OSiO. Ten opzichte van vorig jaar betekent dit een stijging van een kleine 30-tal deelnemers. Dit komt voornamelijk door het feit dat, in vergelijking met vorig jaar, in Wervik twee extra klassen een traject doorliepen.

2.6.4 Aanbod aan ouder – kind

Naast een aanbod aan ouders en kinderen/jongeren afzonderlijk voorziet OSiO ook een aanbod voor beiden samen.

Tijdens een Oké!-training, gebaseerd op de principes van 'Rots en Water', volgen ouders en kinderen samen een training in groep. Via actie, spel en korte zelfverdedigingsoefeningen leren ze elkaar, zichzelf en hun lichaam beter kennen. Het aanbod spitst zich toe op kinderen vanaf het derde tot en met het zesde leerjaar en betreft vijf sessies.

De Oké!-workshop betreft een éénmalige sessie 'Rots en Water' Ouder-kind. Tijdens deze sessie nodigen we ouders met hun kind uit om samen in groep stil te staan bij het concept 'weerbaarheid': Wat houdt het in? Hoe kunnen ouders en kinderen hiermee samen aan de slag? Wat is een stevige basishouding? Waar liggen de grenzen van de ouder en die van het kind?

De meerwaarde om aan de slag te gaan met duo's zit hem in de mogelijkheid tot transfer. Aangezien zowel ouders, alsook kinderen/jongeren de handvaten krijgen aangereikt, is het veel makkelijker om deze in de thuiscontext ook blijvend in te zetten.

Figuur 87: Aantal trajecten per gemeente - Oké-training (OKT)/workshop (OKW)

AANTAL TRAJECTEN	2021 (N=2)		2022 (N=6)		2023 (N=6)	
	OKW	OKT	OKW	OKT	OKW	NOV
Ieper				1		1
Zorgregio Ieper						
Langemark-Poelkapelle						
Zonnebeke						
Mesen						
Lo-Reninge			1		1	
Heuvelland						
Kortrijk	1		1		1	
Poperinge		1	1	1	1	1
Waregem						
Wervik						
Vleteren				1		1
TOTAAL	1	1	3	3	3	3

2.6.5 Aanbod aan professionals

Tot slot staat OSiO ook in voor een aanbod aan professionals. Dit door middel van vormingen gelinkt aan het thema opvoedingsondersteuning. Doelgroep van deze vormingen zijn professionals die in contact komen met ouders of andere opvoedingsfiguren zoals maatschappelijk werkers, jeugdwerkers, leerkrachten, begeleiders kinderdagverblijven, vrijwilligers in buurtwerkingen, ...

Sinds dit jaar maakten we de keuze om alleen nog te werken met vormingen uitgewerkt op maat van een specifieke vraag.

2.6.6 Projecten

2.6.6.1 Het project 'Klimop'

Het project 'Klimop' is ontstaan vanuit een samenwerking met Huis van het Kind Zorgregio Ieper en heeft als doel een opvoedingsondersteunend traject te kunnen aanbieden aan anderstalige mama's.

Aan de hand van een traject met acht contactmomenten wordt ingezet op groepsdynamische activiteiten, alsook wordt er stil gestaan bij weerbaarheid, emoties, zelfbeeld, talenten en kwaliteiten, zelfvertrouwen, sociale vaardigheden, ... Dit alles vanuit een link met het thema 'opvoeden'.

Binnen het project wordt ingezet op twee trajecten per jaar. Dit steeds met verschillende groepen en nieuwe mama's.

2.6.6.2 'Ouderschap over de grenzen heen'

Binnen dit project – in samenwerking met Huis van het Kind Zorgregio Ieper – ligt de focus op vier verschillende doelgroepen waarvoor ons regulier aanbod 'opvoedingsondersteuning' vaak minder toegankelijk is.

Het traject bestaat telkens uit drie sessies. De invulling hiervan wordt op maat afgestemd op de verschillende doelgroepen: mantelzorgers, kinderen die verblijven in Fedasil, kinderen van ouders in detentie en het inloophuis.

2.6.7 'In verwachting, wat nu?'

Dit jaar kregen we de kans mee in te stappen in een samenwerking met het Jan Yperman-ziekenhuis. In het project 'In verwachting, wat nu?' wordt vanuit het ziekenhuis ingezet op het informeren van aanstaande ouders. Mama's en papa's die een kindje verwachten kunnen deelnemen aan vier sessies die elk een thema belichten wat te maken heeft met zwanger zijn, bevallen, de eerste weken na de bevalling, ouder zijn, ...

OSiO verzorgt één van deze sessies en gaat in op het 'ouder zijn'. Hierbij nemen we ouders op een heel laagdrempelige manier mee in de taak van 'ouder zijn'. Zo staan we bijvoorbeeld stil bij de opvoedingsstijl die ze als ouder graag willen hanteren, maar daarnaast geven we hen ook belangrijke tips en handvaten mee waarop ze kunnen terugvallen in het prille ouderschap.

2.6.8 Kamp OSiO

Tijdens ons externaat kamp wordt qua doelgroep aan de slag gegaan met kinderen van het eerste t.e.m. het zesde leerjaar.

Aan de hand van verschillende ervaringsgerichte methodieken en spelvormen ligt de focus op het trainen van sociale vaardigheden. De kinderen leren via verschillende activiteiten hun eigen interesses en talenten ontdekken.

Daarnaast wordt ingezet op thema's zoals weerbaarheid, zelfvertrouwen, veerkracht, het (h)erkennen van grenzen, maar ook het kunnen stellen en het verleggen ervan, ...

Tevens worden de kinderen tijdens het kamp ondergedompeld in de wereld van 'Rots & Water'.

Na het succes van KAMP OSiO in 2022 besloten we het dit jaar opnieuw te herhalen. We kozen ervoor om niet één, maar drie kampen te organiseren. Eentje in de paasvakantie en twee in de zomervakantie. In totaal mochten we tijdens de paasvakantie 30 kinderen, in juli 24 en in augustus 25 kinderen ontvangen. Dit brengt het totaal op 79 kinderen.

2.6.9 Besluit OSiO en beleidssignalen

Het voorbije jaar bleven we inzetten op het verder finetunen van onze bestaande werking. We hadden hierbij aandacht voor innovatie en efficiëntie. Ouderbijeenkomsten bijvoorbeeld kregen een nieuw jasje en er werd plaats gemaakt voor nieuwe thema's.

Bij ouderreeksen experimenteerden we voor het eerst met drie langere sessies in plaats van vijf, wat een heus succes bleek.

Daarnaast bleven we ook aan de slag in projectwerk. Zowel 'Klimop' als 'Ouderschap over de grenzen heen' kende een vervolg waardoor we als OSiO onze expertise in verschillende specifieke doelgroepen verder konden uitbouwen. 'In verwachting, wat nu?' kwam op ons pad, waardoor we de samenwerking konden aangaan met het Jan Yperman ziekenhuis.

Tot slot organiseerden we afgelopen jaar als team drie kampen. Het hoofddoel hierbij was in eerste instantie tegemoetkomen aan onze grenzen qua leeftijd en woonplaats, daarnaast wilden we ook kinderen spelenderwijs bepaalde aspecten van weerbaarheid en sociale vaardigheid bijbrengen. Dit resulteerde afgelopen jaar in 79 blijde gezichtjes en tal van positieve reacties van ouders. Kortom, een groot succes!

Wat 2024 brengt, is nog even afwachten. We blijven hierbij inzetten op de verdere uitbouw van onze reguliere werking en het vasthouden van de projecten waar we in 2023 een steentje aan mochten bijdragen.

Daarnaast blijft het zoeken naar een manier die ervoor kan zorgen dat de werking van OSiO – op vandaag zonder erkenning en bijgevolg zonder subsidie – op lange termijn bestendig kan worden.

3 ORGANISATIE IN BEELD

3.1 Kwaliteitsplanning 2023

Verbeteracties	SD	P of A	Niveau	Status op 31/12/2023
1. LEIDERSCHAP				
Uitwerken kader omtrent coaching en leidinggevenden volgen opleiding dienend leidinggeven	2	A	VOT	Gerealiseerd
Uitwerken strategie en visie om het werkklimaat en de organisatiecultuur van de VOT te bevorderen Weerhouden acties werden opgenomen in reeds bestaande overlegstructuren Staat on hold in functie van monitoren resultaat acties	2	P	VOT	On hold
2. BELEID EN STRATEGIE				
Verder leidraad 'Organisatiebeheersing voor lokale besturen' toepassen op VOT ikv audit door Audit Vlaanderen	-	A	VOT	Gerealiseerd
Evalueren en waar nodig bijsturen van strategische doelstellingen Deze priac wordt gelinkt aan de nieuwe meerjarenbegroting 2026	-	P	VOT	On hold

Actualiseren en implementeren van het herstel-, ervarings- en contextgericht werken binnen DIVAM	4	P	DIVAM	Lopend
We werken een kader uit om te werken aan mediawijsheid	4	P	VOT	Lopend
Meerwaarde inkanteling contextbegeleiding in de leefgroepen onderzoeken	5	P	HDO	Gerealiseerd
Evalueren en bijsturen jaarverslag	-	A	VOT	Lopend
Evalueren en bijsturen kwaliteitsbeleid in functie van huidige organisatiestructuur	-	A	VOT	Lopend
Uitwerken aankoopbeleid	-	P	VOT	Lopend
Uitwerken van visie op personeelsinzet/-organisatie binnen de nieuwbouw HDO	2/3	P	HDO	Lopend
3. PERSONEELSBELEID				
Uittesten en waar nodig bijsturen van vernieuwde VTO-beleid	2	P	VOT	Gerealiseerd
Volgens vastgelegd tijdpad personeelsprocessen actualiseren en optimaliseren	2	P	VOT	Lopend
Uitwerken van gedragen retentiebeleid • Geïntegreerd in andere personeelsprocessen.	2	P	VOT	Geschrapd
4. MIDDELEN EN SAMENWERKING				
Meerwaarde om data voor jaarverslag, handelingsplan en teamverslag in eCQare te integreren onderzoeken • On hold, gezien prioriteit aan priac sharepoint wordt gegeven.	-	P	VOT	On hold
Opzetten van intersectoraal samenwerkingsverband met psychiatrische diensten • Via JUMP-overleg zijn er contacten met psychiatrische diensten en wordt samenwerking opgevolgd.	6	P	VOT	Geschrapd
Realisatie van de nieuwbouw HDO	3	P	HDO	Lopend
Vorbereiden overstap naar SharePoint	-	P	VOT	Lopend
Verder ontwikkelen van nieuwe en eigentijdse website voor VOT	-	P	VOT	Gerealiseerd
5. KERNPROCESSEN				
Actualiseren visietekst 'theorieën en modellen'	4	A	VOT	Gerealiseerd
Visie effect van hulpverlening toepassen op DIVAM	4	A	DIVAM	Gerealiseerd
Innovatief en commercieel aanbod van OSiO verder uitwerken aan de hand van themagerichte cursussen • On hold omwille van andere zaken die prioriteit hebben.	10	P	OSiO	On hold
Verankeren werking TREKKER in de VOT en afstemmen op het werkingsgebied van 1G1P AanZet en de brede instap	9	P	TREKKER	Gerealiseerd
Uitwerken pedagogische visie op emotie regulerende ruimte • Visie en keuze is duidelijk. Uitvoering is afhankelijk van wanneer we financiële middelen werven.	3/4	P	VOT	Gerealiseerd
Verder uitwerken en implementeren van project 'aan het stuur'	4	P	VOT	Lopend
Opvolgen en evalueren van het gebruik van onze observatieruimte	4	P	VOT	Gerealiseerd
Verder implementeren van vernieuwd dagbestedingsbeleid	4	P	HDP	Gerealiseerd

Evalueren en bijsturen procedure handelingsplanning adhv participatieladder	5	P	VOT	Lopend
In kaart brengen van en aanbevelingen doen over de mate van relationele continuïteit binnen de VOT	-	A	VOT	Gerealiseerd
Verkennen hoe we Open-Hart-Cirkels implementeren binnen onze eigen modules of als extern aanbod	4	A	HDO	Lopend
Creëren meer openheid/bewegingsvrijheid binnen de besloten setting van Veilig verblijf	4	A	JEZ11	Gerealiseerd
Verkennen of we zelf interne vorming positieve heroriëntering mogen geven	4	A	HDO	Gerealiseerd
Optimaliseren aanmeldingsprocedure positieve heroriëntering	4	A	HDO	Gerealiseerd
6. TEVREDENHEID VAN CLIËNTEN EN VERWIJZERS				
Actualiseren van instrument om ervaringen van gebruiker te meten • On hold, gezien prioriteit en link met priac SharePoint	4/5	P	VOT	On hold
7. TEVREDENHEID VAN MEDEWERKERS				
Evalueren priac 'opvoeden en grenzen stellen'	4	A	HDO	Gerealiseerd
8. WAARDERING DOOR DE MAATSCHAPPIJ				
-				
9. PERFORMANTIE				
Inzetten op mailhygiëne	-	A	VOT	Gerealiseerd

3.2 (Verbeter-)projecten 2023 in de kijker

Elk jaar realiseren we heel wat verbeterprojecten. De meeste realisaties vloeien voort vanuit de vooropgestelde kwaliteitsplanning. Doorheen het jaar komen er ook steeds verbeterprojecten op ons pad die geen plaats hebben binnen de kwaliteitsplanning, maar waar we voldoende belang aan hechten om op in te zetten. Ook die realisaties wensen we binnen dit luik in de kijker te zetten. We kunnen opnieuw met trots terugblikken op alle realisaties van het afgelopen jaar.

3.2.1 Leiderschap

Focus op leiderschap

Bij VOT geloven we dat sterke leiders de basis vormen voor een sterke organisatie. Onze leidinggevendenden hebben hierbij een sleutelpositie, maar die rol is niet altijd gemakkelijk waar te maken.

Om onze leidinggevendenden de nodige ondersteuning te bieden, hebben we in 2023 de hulp ingeroepen van een organisatiecoach van Roedel Consult. Tijdens een aantal workshops zijn we aan de slag gegaan met de fundamenteën van dienend leiderschap. We bekijken hoe een leidinggevende verschillende rollen kan aannemen, afhankelijk van de situatie: als manager die maximale autonomie geeft, als coach die focust op competenties, of als inspirerende leider die binding creëert tussen medewerkers en organisatie. De rode draad hierbij is het principe "hard voor resultaten, zacht voor mensen".

Het belang van dienend leiderschap binnen onze organisatie is essentieel. Door onze leidinggevendenden te coachen in deze benadering, streven we naar een cultuur van samenwerking, betrokkenheid en groei.

Dit leidt niet alleen tot tevreden medewerkers, maar ook tot betere prestaties en het behalen van onze missie en doelstellingen. We blijven de geleerde principes levendig houden tijdens de intervisies met de leidinggevenden, die twee keer per jaar plaatsvinden.

We zijn trots op de vooruitgang die we hebben geboekt op het gebied van leiderschap en blijven ons inzetten voor de groei en ontwikkeling van al onze leidinggevenden. Samen streven we naar een positieve en blijvende verandering.

Pensionering Filip en aanstelling nieuwe directeur Sofie

Op 1 augustus 2023 ging Filip De Baets op pensioen. 33 jaar lang gaf hij het beste van zichzelf voor de Vereniging Ons Tehuis, een levenswerk waar zijn hart en ziel in ligt. Filip drukte zijn stempel op de organisatie door in te zetten op kwaliteit en innovatie, twee zaken die ondertussen stevig in het DNA van de voorziening verweven zitten. Op deze manier werd de VOT uitgebouwd tot een sterke organisatie die zich dagelijks inzet om kinderen, jongeren en hun gezinnen te ondersteunen.

Sofie Ducatteeuw volgt Filip op als directeur. Zij was tien jaar aan de slag als verantwoordelijke van JEZ11 en kent de voorziening dan ook goed. Met enthousiasme en energie staat zij klaar om samen met alle medewerkers verder te bouwen aan de Vereniging Ons Tehuis.

3.2.2 Beleid en strategie

Inkanteling contextbegeleiders in de leefgroepen?

Het is nooit slecht om vanzelfsprekendheden in vraag te durven stellen. Eén van die vanzelfsprekendheden was het feit dat wij binnen de leefgroepen van HDO werken met een apart contextteam. Dit betekent dat de ouders van geplaatste jongeren worden ondersteund door een contextbegeleider die niet in de leefgroep staat.

Bij de ombouw van de leefgroep Vijverhuis naar een infant leefgroep in 2021 werd de keuze gemaakt om te werken met ingekantelde contextbegeleiders. De contextbegeleider draait dus ook als begeleider mee in de leefgroep. Het voordeel hierbij is dat de contextbegeleider een goed zicht heeft op het functioneren van het kind en zo gerichte adviezen kan geven naar de ouders.

In het voorjaar van 2023 stonden we stil bij de mogelijkheid om de contextbegeleiding ook in te kantelen in de leefgroepen Hagekant en Sneppe. We wilden onderzoeken wat de meerwaarde zou kunnen zijn voor deze cliënten en of dit opweegt tegenover de praktische belemmeringen. Elk team maakte afzonderlijk een SWOT-analyse en deze bevindingen werden teruggekoppeld op een overleg met alle hoofdbegeleiders en zorgcoördinatoren. De conclusie was dat de voordelen niet opwogen tegen de nadelen en dat er bijgevolg geen gedragenheid is binnen de teams om te werken met contextbegeleiders die ook als begeleider meedraaien in de leefgroep.

Aanpassen werking instroomoverleg Veilig verblijf

In West-Vlaanderen werd, in samenspraak met ACT Jeugdhulpregie en de betrokken voorzieningen veilig verblijf, beslist om vanaf 1 januari 2023 niet langer in te zetten op een instroomoverleg Veilig Verblijf.

Het instroomoverleg belemmerde een vlotte instroom in de beperkt werkzame veilig verblijven (St. Idesbald en Vereniging Ons Tehuis) gezien er slechts om de x aantal tijd werd samengezeten en een vrije plaats soms nodeloos lang leeg bleef. Sinds 1 januari 2023 worden vrije plaatsen in de voorziening veilig verblijf gemeld ten aanzien van ACT Jeugdhulpregie, waarna iedere Sociale Dienst van de Jeugdrechtbank een prioriteitenlijst opmaakt van jongeren met een indicatiestelling veilig verblijf. Uiteindelijk maakt ACT Jeugdhulpregie een weloverwogen keuze tussen alle aangeleverde namen en meldt deze dit ten aanzien van de betrokken voorziening. Hulpverlening laat op deze manier niet op zich wachten.

3.2.3 Personeelsbeleid

Versterken van ons VTO-beleid

De laatste jaren hebben we de nodige inspanningen geleverd om ons VTO-beleid (vorming, training en opleiding) naar een hoger niveau te tillen. Het belang van voortdurende ontwikkeling en groei van onze medewerkers staat immers voorop binnen VOT. Het voorbije jaar stond in teken van het uittesten van dit nieuwe VTO-beleid en het bijsturen ervan.

Eén van de grote sterktes van VOT is de enorme hoeveelheid kennis en expertise die we in huis hebben. Het delen ervan via interne opleidingen is dan ook een grote meerwaarde, en al zeker voor de nieuwe medewerkers.

Al onze eigen interne opleidingen werden gebundeld in een handige Excel-tool, "de opleidingsmatrix". Deze tool biedt een overzichtelijke inventarisatie van al onze interne opleidingen per functiecategorie. Dit vereenvoudigt en verbetert de coördinatie van onze opleidingen, waardoor we effectiever kunnen inspelen op de behoeften van onze medewerkers en onze eigen opleiders beter kunnen ondersteunen. In de loop van 2023 werden de opleidingen inhoudelijk verder verfijnd, alsook de frequentie ervan, de doelgroep en de opleiders.

Om het beheer van ons opleidingsbudget te verbeteren, hebben we nog een nieuwe Excel-tool ontwikkeld in samenwerking met de financieel verantwoordelijke. Deze tool biedt een transparant overzicht van ons opleidingsbudget en maakt nauwkeurige monitoring en planning door de verantwoordelijke mogelijk. Op het einde van 2023 werd deze tool door alle verantwoordelijken samen herbekeken en bijgestuurd waar nodig.

Een belangrijke update was verder de introductie van een nieuw aanvraagformulier voor opleidingen. Dit formulier maakt het eenvoudiger om opleidingen bij te houden en op te volgen. Daarnaast nodigt het zowel de medewerker als de vormingsverantwoordelijke uit om kritisch te kijken naar de relevantie van de opleiding, de kosten, het vervoer en andere belangrijke aspecten. Hierdoor kunnen we een meer doelgerichte aanpak hanteren bij het selecteren van opleidingen. In deze tijd van financiële voorzichtigheid is dit zeker al een nuttig hulpmiddel gebleken.

Na evaluatie en kritische bijsturing aan het einde van 2023 zijn we ervan overtuigd dat deze initiatieven ons VTO-beleid verder versterken. Belangrijk is wel om op regelmatige basis opnieuw te evalueren. We blijven investeren in de groei en ontwikkeling van al onze medewerkers, met als doel onze organisatie te versterken en onze missie als "lerende organisatie" te verwezenlijken.

Samenwerking met CVO Miras rond opleidingstraject werkpleklers voor begeleiders

Eind 2021 trok de verantwoordelijke personeelszaken aan de alarmbel. Het werd steeds moeilijker om vacatures voor begeleidersfuncties in te vullen. Dit probleem werd deels veroorzaakt door de impact van corona, maar er was ook duidelijk sprake van een bredere trend in de sector die al voor de pandemie was ingezet.

In eerste instantie contacteerden we de VDAB om te brainstormen over mogelijke acties die we konden ondernemen. Dit initiatief kreeg al snel bijval, en ook CVO Miras en andere organisaties binnen de jeugd- en gehandicaptenzorg werden erbij betrokken. Samen met deze partners hebben we in de loop van 2022 een nieuw opleidingstraject ontwikkeld voor opvoeder-begeleider, met een sterke nadruk op werkpleklers.

Dit resulteerde in een opleidingstraject van 1 jaar en 3 maanden, waarbij de focus ligt op praktijkervaring: 24 uur per week leren op de werkplek en 1 dag per week les. Naast het aanbieden van theoretische kaders, richt de opleiding zich op het leren begeleiden van mensen en groepen, communiceren met diverse doelgroepen, het ontwikkelen van een eigen begeleidingsstijl, ...

De opleiding is succesvol van start gegaan op 4 september 2023. Hoewel we tot op heden nog niemand binnen onze organisatie hebben kunnen begeleiden, hopen we in de toekomst enthousiaste stagiairs te kunnen verwelkomen!

Vernieuwde interne dienst bescherming en preventie op het werk

Binnen Vereniging Ons Tehuis vinden we het belangrijk dat er ingezet wordt op preventie en welzijn waarbij de 'wet welzijn op het werk' wordt toegepast. Aangezien er gewerkt wordt met een complexe en diverse doelgroep en het gegeven dat we gevestigd zijn op een groot domein zorgt ervoor dat er verschillende mogelijke risico's om de hoek komen loeren.

Beleid

Ons beleid rond preventie en welzijn krijgt vorm via de opmaak en bijsturing van het Globaal Preventieplan (GPP). Binnen dit preventieplan worden de grote lijnen op vlak van preventie en welzijn over een periode van vijf jaar weergegeven.

Vanuit het globaal preventieplan maken we jaarlijks een actieplan op om concrete stappen te zetten naar een veiligere werkomgeving. Aangezien er in 2023 een nieuwe interne preventieadviseur is aangesteld, werd er een audit uitgevoerd om na te gaan waar de knelpunten van VOT lagen om van daaruit acties te koppelen.

Opleiding

De nieuwe interne preventieadviseur volgde bij de aangekoppelde externe dienst voor bescherming en preventie op het werk, IDEWE, de opleiding tot preventieadviseur niveau drie. Dit tot doel om zich te verdiepen in de verplichte materie van de wet welzijn op het werk.

Ieder jaar, en dus ook in 2023, wordt er voor begeleidend personeel vanuit Rode Kruis Vlaanderen themalessen aangeboden om nieuwe 'tips and tricks' aan te leren op gebied van EHBO. Verder volgden de twaalf bedrijfseerstehulpers, die aangesteld zijn uit alle units van VOT (dus niet enkel begeleidend personeel), de jaarlijkse opfrissingscursus om zich verder te verdiepen in noodsituaties.

Daarnaast volgde nieuw begeleidend personeel een speciale brandopleiding om ervoor te zorgen dat ze goed voorbereid zijn op noodsituaties. Tot slot volgden de twee vertrouwenspersonen ook een supervisie om de 'good practices' op vlak van correcte begeleiding nog meer onder de knie te krijgen.

Schade en risico

In ons streven naar het minimaliseren van schade en risico's, maakten we gedetailleerde risicoanalyses op voor alle functies binnen onze organisatie. Deze werden nadien samen met de hiërarchische lijn besproken en overlopen. Eind 2023 werden deze afgerond. Deze risicoanalyses zijn dan een vertrekpunt om begin 2024 werkpostfiches uit te rollen.

In kader van brandveiligheid werd de brandprocedure geüpdatet waarbij er specifiek aandacht was voor de evacuatie bij brand van alle paviljoenen van VOT. Vervolgens werd een specifieke procedure (brand)evacuatie voor HDO Vijverhuis opgemaakt die werd voorgesteld aan alle medewerkers die betrokken zijn in het interne ondersteuningsteam.

In 2023 was er ook een update noodzakelijk voor de EHBO-procedure. Deze procedure is ook herzien en voorgesteld aan het personeel van VOT.

Materieel en uitrusting

Naast het implementeren van de bovenstaande maatregelen, zorgen we er voor dat al ons (technisch) materieel en uitrusting voldoet aan de veiligheidsnormen. Dit betreft voornamelijk materiaal waarmee de technische dienst mee aan de slag gaat.

We volgen de technische keuringen op en stelden een gedetailleerde inventaris op van al onze schoonmaakproducten. Daarnaast maken we SDS-fiches op om ervoor te zorgen dat alle relevante informatie over deze producten gemakkelijk toegankelijk is voor de huishoudelijk logistiek medewerkers.

Kortom, bij ons krijgt preventie en welzijn een prominente rol en we blijven ons inzetten om een veilige en gezonde werkomgeving voor iedereen te garanderen.

3.2.4 Middelen en samenwerking

Life city app

In 2023 werd met de proefversie van de Life City App geëxperimenteerd met een tweetal jongeren, samen met een stagiair master orthopedagogiek. LifeCity is een app die aan deze noden wil tegemoet komen en volgende doelstellingen vooropstelt:

- 1) LifeCity motiveert kinderen om deel te nemen aan gesprekken voor individuele begeleiding door aan te sluiten bij hun digitale leefwereld.
- 2) LifeCity faciliteert moeilijke gesprekken door middel van beelden, metaforen, methodieken, audio en filmpjes.
- 3) LifeCity zet in op hulpcontinuïteit door alle informatie digitaal bij te houden.

De digitale tool is gericht op kinderen van de lagere schoolleeftijd, namelijk van zes tot twaalf jaar. Deze leeftijdsgrenzen zijn echter geen exclusiecriteria voor oudere kinderen. De leeftijd werd vooral gekozen omwille van het kinderlijke ontwerp van de virtuele stad. Indien dit voor een +12 jarige alsnog aanspreekt, kan dit zeker ook nog gebruikt worden.

Ondertussen is men ook bezig met de ontwikkeling van de app LifeTree. Deze heeft een wat stoerder ontwerp en focust meer op jongeren van secundaire schoolleeftijd. De proefversie van LifeTree waar we eveneens aan zullen deelnemen, komt in 2024 op de markt.

De drie doelstellingen van de app, namelijk kinderen motiveren voor individuele begeleidingsgesprekken, moeilijke gesprekken faciliteren en hulpcontinuïteit bevorderen zijn zeker interessant voor onze organisatie. Vanuit de experimenteefase merkten we op dat de app sommige jongeren aansprak en dit zeker een hulpmiddel kan zijn om in gesprek te gaan, zaken bij te houden, ... Bij andere jongeren sprak de app hen minder aan. Het blijft een tool die afhankelijk van persoon tot persoon ingezet kan worden.

Aangezien er in 2023 nog een hoog kostenplaatje verbonden was aan het gebruik van de app, werd vanuit onze organisatie beslist om dit na de experimenteefase nog even on hold te zetten. We hebben tot augustus 2024 wel nog 10 betalende accounts die we kunnen inzetten.

Nieuwbouw HDO

Na jarenlang plannen en dromen over de nieuwbouw voor de leefgroepen van HDO, was het in augustus 2023 eindelijk zo ver. De bouwwerken gingen van start, het werfverkeer op het domein werd drukker en dag na dag kunnen we de evoluties opvolgen. We duimen voor een vlotte bouw en kijken uit naar 2025 om te verhuizen met de leefgroepen.

Naast de effectieve bouwwerken zijn we ook reeds volop bezig met nadenken over de impact van een nieuwbouw op de kinderen, jongeren, ouders en medewerkers. Vanuit de principes van een veilig leef- en werkklimaat, worden de praktische consequenties van de verhuis onder de loep genomen. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat we in 2025 niet enkel kunnen genieten van een nieuw gebouw, maar streven we ook naar maximale verbinding en afstemming tussen de leefgroepen.

Project 'jongeren aan het stuur'

In 2023 werd een projectaanvraag goedgekeurd door het Hulpfonds van de Koningin voor een periode van 3 jaar. Het project kreeg de naam 'Aan het stuur', richt zich op jongeren vanaf de leeftijd van 15-16 jaar en bestaat uit 2 luiken:

- Het behalen van een rijbewijs: hierbij wordt er getracht jongeren letterlijk aan het stuur te krijgen. Aan de hand van financiële tussenkomst wordt ervoor gezorgd dat de (financiële) drempel verlaagd wordt zodat jongeren hun rijbewijs kunnen behalen. Hiervoor hebben we een constructieve samenwerking met de rijschool van VTI Ieper.
- Vaardigheidsateliers voor het beheer van een logement: Aan de hand van vaardigheidsateliers wordt er getracht dat jongeren figuurlijk opnieuw aan het stuur van hun leven worden gezet. Er wordt getracht om via de vaardigheidsateliers vaardigheden bij te brengen aan jongeren zodat men leert een eigen woning te onderhouden. Er worden zowel groenateliers, ateliers maatschappelijke vorming, atelier schilderen & behangen en ateliers bouw & renovatie georganiseerd.

VOT goes world wide web

In kader van een noodzakelijke digitale evolutie binnen onze voorziening stonden de afgelopen, alsook komende periode enkele digitale projecten op de planning. Eentje hiervan was het creëren van een nieuwe en eigentijdse website.

Vanuit de werkgroep website gingen we hiervoor de samenwerking aan met Copixa, die ons bijstond in het bouwen van onze nieuwe virtuele omgeving die het verhaal van onze voorziening vertelt. De slogan 'professionaliteit met een hart' willen we weerspiegeld zien in wat mensen te zien krijgen als ze onze webpagina bezoeken.

We kozen er – vanuit laagdrempeligheid – dan ook specifiek voor om onze webpagina's vorm te geven op maat van onze doelgroep. We deden dit door middel van toegankelijke en overzichtelijke teksten én korte 'klik-ketens' zodat jongeren, ouders, professionals, ... snel een antwoord op hun vraag kunnen terugvinden. Daarnaast vonden we het belangrijk dat het hart een gezicht kreeg. Dit resulteerde in bijzonder mooie teamfoto's van begeleiders, ondersteunende diensten, ... die één voor één een ereplaats kregen. Want elk van hen zorgt ervoor dat we dag in dag uit kunnen waarmaken waar we voor staan.

Het resultaat van dit proces werd in januari 2024 voorgesteld op de nieuwjaarsreceptie. Klinkend op de mooie nieuwe website luidde dit de start van het 'VOT goes digital'-tijdperk in. Een verhaal waar de komende jaren nog veel fijne nieuwe hoofdstukken aan toegevoegd zullen worden.

Uitdagingen binnen de samenwerkingen met andere diensten

We vinden het belangrijk om zowel op casusniveau als casusoverschrijdend een goede samenwerking op te bouwen met diensten die onze jongeren en ouders mee kunnen ondersteunen op verschillende levensdomeinen. Zo hebben we reeds jaren een nauwe samenwerking met het CAW. Onze jongvolwassenen maken tijdens hun traject binnen onze voorziening steeds kennis met de werking van het CAW. Ze doen dit via de jongvolwassenencoach die instaat voor loopplankbegeleidingen van jongeren binnen de Bijzondere Jeugdzorg. Om deze samenwerking optimaal te houden vindt er tweejaarlijks een overleg plaats tussen beide diensten.

Afgelopen jaar nam onze organisatie ook deel aan de opmaak van het toewijzingsbeleid bij de fusie van sociale verhuurkantoren en sociale woonmaatschappijen. Er werd besloten om een medewerker uit onze organisatie te delegeren in naam van voorzieningen De Loods, De Walhoeve en VOT binnen de doelgroepencommissie van sociale woonmaatschappij Ons Onderdak. Binnen deze commissie zal onze organisatie over de mogelijkheid beschikken, samen met medewerkers van het OCMW en CAW om 12 doelgroepwoningen over 2 jaar toe te wijzen aan de doelgroep 'thuis- en daklozen'. Naast een nauwe samenwerking met CAW en sociale woonmaatschappijen, nemen we ook deel aan overleggen met OCMW's, psychiatrie, scholenoverleg leper en Poperinge, ...

Tot slot werd een medewerker binnen onze organisatie afgevaardigd als 'Onderwijsambassadeur' die de samenwerking tussen scholen en onze voorziening extra zal behartigen.

3.2.5 Kernprocessen

De ideale wereld en planmakers

Vanuit VOT werd een medewerker in 2023 gedetacheerd naar het project vanuit de Ideale Wereld, namelijk Planmakers. Binnen dit project worden, binnen een intersectoraal team, jongeren, gezinnen en betrokken hulpverleners begeleid in hun vastgelopen jeugdhulptraject. De externe, kritische maar vooral frisse blik werd ingezet om terug zuurstof te installeren bij betrokken hulpverleners om verder aan te slag te gaan met deze jongeren en context en (verdere) breuken vermeden worden. De opdracht hierin was tweeledig: enerzijds werd de medewerker ingezet als trajectbegeleider, anderzijds diende de medewerker de situatie ook te overstijgen. Zo was het nodig om binnen het project planmakers te reflecteren over de factoren op micro-, meso- en macroniveau die ervoor zorgen dat het traject dreigt te blokkeren of is geblokkeerd.

Ook binnen VOT werden meerdere casussen aangemeld. De samenwerking met het project werd als uitdagend en leerrijk ervaren. De inzet van de medewerker werd niet gecontinueerd, wat niet betekent dat we het project niet verder een warm hart toedragen en er heel wat inzichten worden meegenomen binnen onze werking.

Peer2peer

In West- en Oost-Vlaanderen engageerden acht private jeugdhulpvoorzieningen zich tot de oprichting van een Veilig Verblijf. Om de voorzieningen te ondersteunen bij zowel de opstart als de effectieve werking van hun Veilig Verblijf, werd de keuze gemaakt tot het organiseren van praktijkgerichte ondersteuning, via een vorm van peer support. Voor West- en Oost-Vlaanderen nemen VZW Organisatie Broeders van Liefde, St-Idesbald en Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen deze taak op zich.

Het Peer2Peer project is gestart met een noden- en behoeftebevraging. Aan de hand van de resultaten uit de bevragingen werden gemeenschappelijke thema's gehaald om dieper op in te gaan, dit in de vorm van interviews en vormingen. Naast het organiseren van interviews en vormingen gaan we ook bij teams langs en organiseren we wissellende. De doelstelling van het peer2peer-project is om veilige verblijven dicht bij elkaar te brengen en te laten leren van elkaar. Vanuit JEZ11 ervaren wij alvast de onderlinge betrokkenheid en de meerwaarde ons steentje te mogen bijdragen aan dit project.

Veilig Traject

Op 4 juli 2023 werd in JEZ11 gestart met een veilig traject voor een meisje van 15 jaar. Uit de eerste ervaringen kan afgeleid worden dat, gezien de contextbegeleider halftijds tewerkgesteld is, er daadkrachtig gehandeld kan worden om informatie te verzamelen en te werken richting een onderbouwd én veilig hulpverleningstraject. Verder kan opgemerkt worden dat de onvoorwaardelijke begeleidershouding noodzakelijk is binnen een veilig traject. Zo lopen zaken veelal niet zoals gepland, besproken of gehoopt, maar moet je in staat blijven om er te blijven staan als begeleiding en te focussen op mogelijkheden in plaats van struikelblokken. Ook dit zorgt voor de nodige veiligheid.

Vanuit JEZ11 wensen wij, naast het bestaan van ons veilig verblijf, het veilig trajectmatig handelen verder te omarmen. Wij zijn van mening dat, voor bepaalde jongeren, de inzet op relationele veiligheid voldoende krachtig kan zijn om een verblijf te vermijden, maar ook doelstellingen te behalen op verschillende levensdomeinen.

Week van het leefklimaat

In de week van 9 oktober werd de week van het leefklimaat georganiseerd. Deze had niet de bedoeling om het leefklimaat louter deze week in de kijker te zetten, maar wel uit te lichten zodat er, zoals reeds beschreven in 2022, blijvend aandacht is voor het leef- en werkklimaat in VOT.

De week van het leefklimaat startte met de algemene personeelsvergadering, waar de week visueel voorgesteld werd en medewerkers ook warm gemaakt werden om vol enthousiasme deel te nemen. Zo zetten we bijvoorbeeld op vlak van het werkklimaat in op een *verborgen vriendje*, waarbij het de bedoeling was om een collega, niet werkzaam in de eigen leefgroep/dienst, te verwennen en/of in de bloemetjes te zetten.

Op vlak van het leefklimaat werd er onder andere ingezet op leefgroepschallenges, waarbij de leefgroepen het opnamen tegen elkaar, met een wisselbeker als inzet. Ook de context werd niet vergeten, zo werd een 'één tegen allen'-namiddag georganiseerd waarbij zowel kinderen, jongeren en hun (ruime) context konden aansluiten om samen een 100-tal (kleine) activiteiten tot een goed einde te brengen.

De week kreeg ook een formele invulling met behulp van een VTO-voormiddag, vormgegeven door Delphine Levrouw en Jan Naert. Delphine gaf een uiteenzetting over het thema leefklimaat, waarbij zij interessante insteken uit haar doctoraatsstudie toelicht. Jan gaven we het woord over participatie van kinderen, jongeren en ouders. Om te voorzien in een diepgaand uitwisselings- en dialoogmoment over de aangereikte thema's werden collega-voorzieningen uitgenodigd om eveneens aan te sluiten op ons vormingsmoment, wat een absolute meerwaarde bleek te zijn.

Aanpak agressie in leefgroepen

Agressie-incidenten in een leefgroep hebben ongetwijfeld een grote impact op zowel de begeleiders als de andere jongeren. Gevoelens van onzekerheid en angst kunnen begeleiders doen wankelen en de andere jongeren kunnen het gevoel krijgen niet meer veilig te zijn. Omdat we in het voorjaar te maken kregen met serieuze agressie-incidenten in HDO, beslisten we om eens over het muurtje te kijken en na te gaan wat we kunnen leren van onze collega's binnen JEZ11. We stelden ons de vraag hoe we het aantal incidenten en vooral de impact ervan kunnen doen dalen. Wat kan de hoofdbegeleider, zorgcoördinator en verantwoordelijke hierin betekenen? Het was een boeiend overleg waarbij de procedure werd herbekeken alsook het verloop van de teambespreking en de nazorg. Er werden enkele handvaten aan de teams meegegeven zoals het gebruik van een signaleringsplan bij bepaalde jongeren. Voor de teambesprekingen werd de noodzaak van de aanwezigheid van de betrokken zorgcoördinator benadrukt. Tot slot werd stil gestaan bij het belang van een goede nazorg voor de betrokken begeleiders en welk engagement de verschillende functies hierin kunnen opnemen.

Onderwijs in JEZ11

Sinds september 2022 werkt Vereniging Ons Tehuis, meer specifiek JEZ11, actief samen met Penta voor het vormgeven en ondersteunen van het onderwijsaanbod in JEZ11. Aanvankelijk startte het onderwijsaanbod met één voltijdse leerkracht. De alledaagse praktijk leerde ons dat één leerkracht onvoldoende kon inspelen op de uiteenlopende diversiteit die de doelgroep Veilig Verblijf kenmerkt. Bijgevolg zijn er sinds september 2023 twee voltijdse leerkrachten werkzaam in JEZ11. Zij staan in voor het onderwijs, één van de belangrijkste

pijlers waarop het schoolvervangend programma van JEZ11 steunt. Onderwijs vormt, naast vele andere levensdomeinen, in JEZ11 namelijk een prioriteit. In 2023 werd het onderwijs in JEZ11 verder verfijnd, wat ondertussen een gevestigde waarde is binnen de werking van JEZ11.

Om de groei en ontwikkeling van iedere jongere in JEZ11 ook vanuit het onderwijsaanbod (verder) te bevorderen moet er tijd genomen worden om de noden van de jongere in kaart te brengen en samen te zoeken naar een haalbaar schooltraject. Elk kind is anders, ook op vlak van onderwijs.

Penta speelt via maatwerk dan ook in op de noden en behoeften van elke individuele leerling. Rekening houdend met de moeilijkheden en de mogelijkheden, wordt er voor elke jongere een haalbaar leerpakket opgesteld. Enerzijds is er sprake van een groepsaanbod, waarbij de jongeren in JEZ11 vanuit een eerder klassikaal aanbod onderwijs genieten. Anderzijds wordt er ingezet op onderwijs op maat waar mogelijk en nodig.

Verder implementeren van vernieuwd dagbestedingsbeleid

Binnen onze organisatie werd de afgelopen jaren sterk ingezet op een duidelijke visie en reactiebeleid omtrent 1 van de 7 regels, namelijk *'het hebben van een zinvolle dagbesteding'*. Vanuit deze PRIAC, verbonden aan HDO, werden volgende zaken onderstreept:

Preventief vlak: bewerkstelligen van een nauwe samenwerking tussen onze voorziening en scholen binnen onze regio en dit zowel op casusniveau als casusoverschrijdend. Op casusniveau wordt maximaal ingezet op need to know informatiedeling met school en CLB zodat de jongere een goede schoolstart kan maken. Ook casusoverschrijdend neemt de onderwijsambassadeur deel aan scholenoverleg in Ieper en Poperinge. Er wordt verder ook ingezet op rondleidingen, vormingen van leerkrachten uit scholen waar onze jongeren schoollopen, dit opdat deze voldoende zouden weten wat onze werking inhoudt en wie onze doelgroep is.

Reactief vlak: dagdagelijks wordt het schools functioneren opgevolgd door begeleiding via smartschool, agenda of andere kanalen. Bij blijk van mogelijke problemen neemt de individueel begeleider (IB) contact op met school voor verdere afstemming. Indien een schorsing wordt uitgesproken, zijn er duidelijke afspraken omtrent verdere opvolging vanuit de organisatie. Zo wordt met de verschillende betrokken partijen (school en hulpverlening) op zoek gegaan naar een oplossing op korte en middellange termijn. Zo kan op korte termijn een dagpermanentie worden ingezet met personeel uit het hoofdgebouw, op middellange termijn wordt gekeken naar mogelijkheden binnen het alternatief aanbod van onze alternatieve dagbestedingscoach. De buddycoach binnen onze voorziening kreeg deze functie toegeschreven en bouwde een poule van mogelijke werkplaatsen voor vrijwilligerswerk uit voor onze jongeren binnen de regio. Daarnaast investeert onze voorziening ook in de continuering van Ambrajaze binnen onze regio.

Ondanks de inzet op een duidelijke visie, aanpak en rolverdeling omtrent het thema dagbesteding blijven we dagdagelijks geconfronteerd met jongeren die uitvallen op schools vlak, werkzoekend zijn of de weg hierin kwijt zijn. Aangezien er geen voltijds alternatief programma voorhanden is binnen onze organisatie dienen we zeer creatief aan de slag te gaan. Zo werd beslist om binnen ons kamertrainingscentrum de diensten te herorganiseren en meer in te zetten op aanwezigheid overdag tijdens de week ipv in het weekend. Op deze manier hopen we onze jongeren aanklappend te kunnen opvolgen en zo te activeren tot

een constructieve vorm van dagbesteding. Binnen de organisatie zijn we er ons van bewust dat de regel 'je moet een zinvolle dagbesteding hebben' voor veel jongeren niet haalbaar is. Bij +18 jarigen is dit extra moeilijk aangezien de druk van de leerplicht hier ook niet langer aanwezig is. Daarom zijn we genooddaakt om onze visie en aanpak hierin aan te passen. In 2024 wordt dan ook een nieuwe visie uitgewerkt omtrent 'activering van meerderjarigen' binnen onze werking.

Opmaken van handelingsplan samen met jongeren, hun netwerk en verwijzers

Doorheen het hulpverleningsproces zijn we steeds op zoek naar hoe we jongeren en hun ouders maximaal kunnen laten participeren aan de hulpverlening. In 2023 stonden we stil hoe we onze handelingsplannen op vandaag opmaken en waar er nog winsten zitten m.b.t. participatie van de cliënten. We startten in HDO en JEZ11 met een proefperiode waarin we zoveel als mogelijk de handelingsplannen opmaakten in de gezinnen, met onze jongeren en ouders mee aan tafel, alsook de betrokken verwijzers.

Dossiers uit veilig verblijf, gezinnen met jonge kinderen tot onze jongvolwassenen, iedereen werd zoveel als mogelijk betrokken bij de opmaak van hun handelingsplan. We leerden van elkaar, probeerden verschillende methoden uit en hielden ook een document bij met de positieve ervaringen en zaken waar we tegenaan liepen. Met alle zorgcoördinatoren over de deelorganisaties heen maakten we een evaluatie op eind november. Het is duidelijk dat iedereen, en in het bijzonder de cliënten, enthousiast is over deze manier van werken. Doordat iedereen betrokken wordt bij de opmaak van de doelstellingen is er meer consensus en worden bepaalde zaken al onmiddellijk besproken tussen bv. ouders en kinderen. We beslisten om nu ook te experimenteren met onze huidige sjablonen en gaan hiermee verder aan de slag in 2024.

Creëren van meer openheid/bewegingsvrijheid binnen de besloten setting van Veilig Verblijf

Zowel uit de meting leefklimaat 2023, als uit de lokale kwaliteitsstuurgroep van mei 2023, bleek dat zowel de jongeren als begeleiders van JEZ11 de vraag stelden tot het creëren van meer openheid/bewegingsvrijheid binnen de geslotenheid van JEZ11. In de lokale kwaliteitsstuurgroep van mei 2023 werd op basis van de plattegronden van JEZ11 een oefening gedaan om na te gaan op welke manier en in welke mate meer openheid gecreëerd kon worden. Hierna werden een aantal infrastructurele aanpassingen gedaan (bv. vrije toegang tot de vestiaire), maar wordt er ook verder gewerkt aan het vrij kunnen instellen van badges per jongere. Wij hopen per jongere een badge te kunnen instellen waarbij vlot geschakeld kan worden afhankelijk van de tweewekelijks vastgelegde gefaseerde domeinen.

3.2.6 Tevredenheid cliënten en verwijzers

Evalueren priac 'opvoeden en grenzen stellen'

Vorig jaar stonden we stil bij wat we preventief kunnen doen om het aantal incidenten te doen dalen en welke acties we kunnen nemen om de veerkracht van begeleiders te versterken. De zeven basisregels werden door de verschillende leefgroepen onder de loep genomen en terug onder de aandacht van de jongeren gebracht.

Daarnaast werden enkele pedagogische procedures vereenvoudigd en werd gesleuteld aan de communicatie tussen de verschillende functies (hoofdbegeleider, aangeklikte zorgcoördinator, zorgcoördinator van dossier, contextbegeleider, verantwoordelijke).

Tot slot werden de verschillende theoretische kaders en de visie rond omgaan met ongewenst gedrag tijdens de teamvergaderingen opgefrist.

Dit jaar wilden we evalueren of we met deze acties het gewenste effect hebben bereikt m.a.w. treden de begeleiders als reactie op het gedrag van de jongeren daadkrachtiger op en nemen ze zelf beslissingen volgens de visie en het beleid van de voorziening. Via google forms werd een vragenlijst opgemaakt en verspreid naar alle functies binnen de leefgroepen. De resultaten werden per team verwerkt, teruggekoppeld en besproken.

Algemeen kunnen we stellen dat bij incidenten de communicatie nu beter verloopt, dat onnodige tussenstappen in procedures zijn weggewerkt, dat de theoretische kaders zijn opgefrist en begeleiders nu meer handvaten hebben om de incidenten aan te pakken en daadkrachtiger op te treden.

3.2.7 Maatschappij

Bezoek minister Crevits

Op 7 juli 2023 mochten we minister Crevits ontvangen in de Vereniging Ons Tehuis. We gingen actief van start met een demonstratie 'rots en water'. Hieraan gekoppeld gingen we in gesprek over de werking van OSiO en hoe deze gelinkt kan worden aan de nota 'Vroeg en Nabij'.

Vervolgens werden we ontvangen door de jongste kinderen in het Vijverhuis, waar we dieper in gingen op de pedagogische werking van een infantleefgroep. Eindigen deden we in JEZ11, waar de samenwerking met Penta werd toegelicht om onderwijs mogelijk te maken voor de jongeren in veilig verblijf.

In een open gesprek konden we good practices naar voor brengen en werden praktische en financiële noden verwoord. We vinden het belangrijk om deze te blijven signaleren en kijken uit naar hoe hierop beleidsmatig wordt ingespeeld, zodat we samen kunnen werken aan een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid.

3.3 Kwaliteitsplanning 2024

Verbeteracties	SD	Niveau	Status op 01/01/2024
1. LEIDERSCHAP			
Uitwerken strategie en visie om het werkklimaat en de organisatiecultuur van de VOT te bevorderen	2	VOT	On hold
Vertaling aanbevelingen goed bestuur welzijnsvereniging naar VOT	-	VOT	Op te starten
2. BELEID EN STRATEGIE			
Vorbereiden evaluatie strategische doelstellingen	-	VOT	Op te starten
Actualiseren en implementeren van het herstel-, ervarings- en contextgericht werken binnen DIVAM	4	DIVAM	Lopend
We werken een kader uit om te werken aan mediawijsheid	4	VOT	Lopend
Evalueren en bijsturen jaarverslag	-	VOT	Lopend
Evalueren en bijsturen kwaliteitsbeleid in functie van huidige organisatiestructuur	4	VOT	Lopend
Uitwerken aankoopbeleid	-	VOT	Lopend
Uitwerken visie en strategie warm partnerschap	-	VOT	Op te starten
Actualiseren visietekst suïcidebeleid	4	VOT	Op te starten
We werken de visie op de personeelsinzet/-organisatie binnen de nieuwbouw uit	2/3	HDO	Lopend
3. PERSONEELSBELEID			
Volgens vastgelegd tijdpad personeelsprocessen actualiseren en optimaliseren	2	VOT	Lopend
Teamdynamisch traject 'En Route' - Dreve	2	HDO	Op te starten
Uitschrijven rechtspositieregeling VOT	2	VOT	Op te starten
Evaluatie en bijsturing inzet nachtteam Vijverhuis	2	HDO	Op te starten
Evaluatie functieprofiel zorgcoördinator HDO	2	HDO	Op te starten
4. MIDDELEN EN SAMENWERKING			
Realisatie van de nieuwbouw HDO	3	HDO	Lopend
Vorbereiden overstap naar SharePoint	-	VOT	Lopend
Opzetten en verankeren van afspraken rond het actueel houden van de vernieuwde website	-	VOT	Op te starten
Samenwerking met verwijzers van OCJ, SDJ en jeugdhulpregisseurs: 'Wat is goed genoeg ouderschap'	6	HDO	Op te starten

5. KERNPROCESSEN			
Innovatief en commercieel aanbod van OSiO verder uitwerken aan de hand van themagerichte cursussen	10	OSiO	On hold
Praktische uitwerking visie op emotieregulerende ruimte	3/4	VOT	Lopend
Verder uitwerken en implementeren van project 'aan het stuur'	4	VOT	Lopend
Evalueren en bijsturen procedure handelingsplanning adhv participatieladder	5	VOT	Lopend
Verkennen hoe we Open-Hart-Cirkels implementeren binnen onze eigen modules of als extern aanbod	4	HDO	Lopend
Activering van meerderjarigen	11	HDO	Op te starten
Verkennen Polyvagaaltheorie en traumasensitief werken	4	VOT	Op te starten
6. TEVREDENHEID VAN CLIËNTEN EN VERWIJZERS			
Actualiseren van instrument om ervaringen van gebruiker te meten	4	VOT	On hold
7. TEVREDENHEID VAN MEDEWERKERS			
Personeelstevredenheidsvragenlijst uitwerken en afnemen van medewerkers	2		Op te starten
8. WAARDERING DOOR DE MAATSCHAPPIJ			
-			
9. PERFORMANTIE			
Optimaliseren IT-omgeving nieuwbouw HDO en hoofdgebouw	3	HDO/ VOT	Op te starten
Uitdoven Filemaker	-	VOT	Op te starten

3.4 VOT en AWL

Academische werkplaats leefklimaat

Erkend aanbod

Met wie?

In samenwerking met Prof. Dr. Stijn Vandeveld en Prof. Dr. Rudi Roose

Waar?

Vakgroep orthopedagogiek
Universiteit Gent

- Ondersteuning bieden bij opbouwen positief leef- en werkklimaat in de residentiële jeugdhulp in Vlaanderen
- Coördinerende rol op lerend netwerk en andere overlegorganen om leef- en werkklimaat blijvend onder de aandacht te brengen
- Beleidsaanbevelingen overbrengen aan het Agentschap Opgroeien

'Werken aan een positief leef- en werkklimaat zou deel moeten uitmaken van het **DNA van elke organisatie.**'

Adres: Poperingseweg 30,
8900 Ieper
E-mail: j.naert@votjeugdhulp.be
website: www.votjeugdhulp.be

De academische werkplaats leefklimaat kent zijn oorsprong in 2016 met een focus op het opzetten van leertrajecten omtrent de vormgeving van het leefklimaat. Doorheen de afgelopen jaren was er een evolutie in de werkvorm en het aanbod van de academische werkplaats, maar de focus op het onder de aandacht brengen van het leefklimaat bleef uiteraard behouden.

De kracht van de Academische Werkplaats zit in de (verbinding van de) drie pijlers: beleid, wetenschap en praktijk. Ook in het streven naar de gewenste duurzame verankering is niet de bedoeling dat één van deze pijlers losgekoppeld wordt, net omwille van de meerwaarde die iedere pijler heeft in het werken rond een positief leefklimaat. Ook de meerwaarde van de verbinding tussen de drie pijlers blijft bestaan: het geheel is meer dan de som van de delen.

In 2023 nam Jan Naert de fakkel over als coördinator en nam hij een breed gamma van de ondersteuningsopdrachten aan voorzieningen op. Zo organiseerde hij procesbegeleiding in verschillende voorzieningen jeugdhulp, coördineert hij de peer2peer ondersteuning voor Veilig Verblijf en is er expertisedeling in verschillende werkgroepen die aanleunen bij het thema leefklimaat.

3.5 VOT en 1G1P AanZet

Erkend aanbod:

Voor wie?
kinderen, jongeren tussen 0 en 25
jaar en hun gezinnen

Werkingsgebied?
ELZ Houtland - Polder
ELZ Westkust - Polder
ELZ Westhoek
ELS Rits
ELZ Midden West-Vlaanderen

VOT - 1G1P AanZet:
VOT is kernpartner en werkgever van het
intersectoraal samenwerkingsverband.

- Gezinscoaches
- Eerstelijnspsychologische hulp voor minderjarigen
- Dit in vroeg interventie of overbrugging naar rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp

Adres: Poperingseweg 30,
8900 Ieper
Tel: 057 22 62 89
E-mail: info@1gezin1planaanzet.be
website:
www.1gezin1planaanzet.be
www.votjeugdhulp.be

Vereniging Ons Tehuis heeft als ambitie om zich in te zetten voor intersectorale samenwerking. Vanuit deze ambitie is de Vereniging Ons Tehuis sinds 2018 de kernpartner van het samenwerkingsverband 1Gezin 1Plan AanZet.

De subsidiërende overheid, het Agentschap Opgroeien, hecht veel belang aan intersectorale samenwerking en geeft de samenwerkingsverbanden 1Gezin 1Plan de komende jaren een prominente rol in het jeugdhulplandschap. Vanuit de vaststelling dat de organisatiestructuur van 1Gezin 1Plan AanZet hiervoor niet helemaal klaar was, nam de stuurgroep van 1Gezin 1Plan AanZet externe expertise onder de arm. Onder leiding van een extern consultant, in co-creatie met het team en de stuurgroep, werd er een nieuwe organisatiestructuur uitgetekend. Aan de missie en visie van 1Gezin 1Plan AanZet werd niets gewijzigd.

Vereniging Ons Tehuis fungeert niet langer alleen als werkgever van de algemeen coördinator maar ook als werkgever van de 2 regionale teamcoördinatoren. Daarnaast blijft Vereniging Ons Tehuis ook medewerkers inzetten als gezinscoach in het team. Deze nauwe betrokkenheid heeft als voordeel dat bepaalde perspectieven vanuit 1Gezin 1Plan mee vorm kunnen geven aan het pedagogisch beleid van de Vereniging Ons Tehuis.

3.6 Zorggarantie

	Aantal dagen 2023/cliënt	
Zorggarantie - mobiele begeleiding	103	nog steeds lopend
Zorggarantie - residentieel aanbod	94	in ons contextapp rugzakfinanciering

We hebben dit jaar een gezin begeleid binnen zorggarantie. Het was een alleenstaande, dakloze mama met drie kleine kinderen. Een verblijf in ons contextappartement was dan ook noodzakelijk. Bij aankomst had het gezin niets van gerief mee en was administratief met niets in orde. Het regelen van de verblijfsvergunning werd dan ook de eerste prioriteit in de begeleiding. Ook het in orde brengen van de mutualiteit, de paspoorten, toegang tot de voedselbank, kledijhulp via het Sociaal Huis, ... moest gebeuren.

De kinderen werden ingeschreven op scholen en voor de oudste was er een oriëntering naar buitengewoon onderwijs.

Ondertussen zochten we naar ondersteunende netwerkfiguren en een verblijfplaats voor langere termijn. Via de Evangelische Kerk vonden we een appartementje waar het gezin kon verblijven en schakelden we het OCMW in die het gezin administratief verder opvolgde. Er wordt op dit moment nagegaan of een thuisbegeleidingsdienst dicht bij de huidige verblijfplaats van dit gezin de begeleiding kan overnemen.

Uiteindelijk verbleef het gezin drie maanden in het contextappartement in plaats van de vooropgestelde één maand bij opstart.

3.7 Uitstroom GI en contextbegeleiding kortdurend intensief (CBKI)

Algemeen

De vaststelling gemaakt in het jaarverslag van 2022, blijft ook in 2023 gelden: onze CBKI-modules (2) raken niet ingevuld vanuit de richtlijn 'gedeeld traject en/of uitstroom De Zande'. Meer en meer wordt CBKI wel ingezet na veilig verblijf. In 2023 betrof het hierbij het ondersteunen van de 'eigen' jongeren uit veilig verblijf JEZ11, maar we staan ook open voor het inzetten van onze CBKI-modules voor collega-voorzieningen veilig verblijf.

Om het verloop van een Contextbegeleiding Kortdurend Intensief in goede banen te leiden, werd in 2023 ingezet op visie, procedures en checklists.

Contextbegeleiding

In 2023 werd de CBKI-module vanuit verschillende doelstellingen ingezet. Eén meerderjarige (19 jaar) jongere stroomde in binnen het intersectoraal netwerk, van waaruit verblijf mogelijk werd gemaakt in VAPH-organisatie De Lovie. De contextbegeleiding werd op zijn beurt 3 maanden ondervangen door JEZ11 met behulp van één van onze CBKI-modules. Deze contextbegeleiding bereikte grotendeels zijn doelen.

Verder was er sprake van één externe opname, hoewel deze jongere kort ervoor een verblijf kende in JEZ11. De desbetreffende jongere werd, op eigen vraag, uitgeschreven op de leeftijd van 18 jaar. Ruim 3 maanden later gaf de jongere aan toch open te staan voor hulpverlening, waarna CBKI ingezet werd, met akkoord vanuit ACT Jeugdhulpregie.

De bedoeling van de CBKI was om het zelfstandig wonen van deze jongere verder te ondersteunen. Uit haar nazorg bleek namelijk dat zij ronddoolde zonder vaste woonplaats. Hoewel de sterk aanklampende houding en het engagement van de betrokken contextbegeleider, bleek deze jongere in de praktijk absoluut niet open te staan voor de geboden hulpverlening. Na vijf maanden werd de CBKI eenzijdig stopgezet gezien de jongere zich onvoldoende begeleidbaar opstelde. De doelrealisatie werd bijgevolg aangeduid als 'nee'.

Om de overstap van veilig verblijf naar huis in goede banen te leiden van een andere jongere, werd eveneens een CBKI-module ingezet. Deze kende zijn start in de zomervakantie en zal doorlopen tot eind februari 2024.

3.8 Krachtgericht kortdurende contextbegeleiding/ positieve heroriëntering

Elke hulpverlener met een verontrusting kan een vraag voor positieve heroriëntering stellen. Ook gezinnen zelf kunnen hier rond contact opnemen.

Elk traject start met een coaching. Vroeger zetten we vooral in op het coachen van de aanmelder: samen bekijken welke mogelijkheden er nog zijn, wie wat hierin kan betekenen, wat de meerwaarde van een PH zou zijn, ... Sinds september 2023 gaan we, naast coaching van de aanmelder, veel meer inzetten op live/life-coaching van aanmelder en gezin samen.

Het gezin wordt van bij de start een actievere partner. We sluiten aan bij een gesprek met aanmelder en het gezin. We beluisteren de verontrusting en samen zoeken we naar nieuwe perspectieven.

Wanneer we samen besluiten dat een traject positieve heroriëntering een meerwaarde is, starten we dit aansluitend op. We merken dat op deze manier grondiger en actiever nagedacht wordt over alle mogelijke opties. Een eventuele opstart positieve heroriëntering is dan ook een meer doordachte keuze van het gezin.

Doordat er in 2023 veel voorbereidende coachingsgesprekken een positief gevolg kenden, d.w.z. niet hebben geleid tot opstart van een PH begeleiding of instroom in de OvBJ, telt er nog één module PH als volzet mee. Dit betekent dat we bovenop de 34 opgestarte begeleidingen nog 3 begeleidingen mogen meetellen.

3.9 Reconversie

Na de oproep van het Agentschap Opgroeien eind 2021, werd in 2022 nagedacht hoe we het aanbod van de Vereniging Ons Tehuis anders konden inzetten in functie van een optimalisatie van de dienstverlening.

In het pedagogisch overleg op VOT-niveau werden diverse pistes tot optimalisatie overlopen. Aangezien uitbreiding onmogelijk was en er via ombouw diende gewerkt worden, werden moeilijke keuzes gemaakt. Volgende consensus werd bereikt:

- Trekker in erkenning via twee ondersteunende modules;
- Herschikking ambulante modules met inzet van twee modules Signs of Safety, maar ook meer gezinnen begeleiden met dezelfde middelen door het aantal begeleidingscontacten meer op maat en flexibel in te zetten.

Deze reconversieaanvragen werden goedgekeurd door het Agentschap en gingen in op 1 januari 2023. Met deze reconversie was het afgelopen jaar mogelijk om de werking van Trekker structureel te verankeren en uit te breiden.

Met de keuze voor twee modules Signs of Safety slaagden we erin om de expertise binnen het contextteam te verbreden wat ervoor zorgde dat we beter tegemoet konden komen aan de noden van de gezinnen.

INDEX FIGUREN

Figuur 1: Instroom HDO	22
Figuur 2 : Crisismeldpunt verzekerd aanbod autonome crisisbegeleiding.....	23
Figuur 3 : Realisatie doelstellingen bij einde verzekerd aanbod autonome crisisbegeleiding ..	23
Figuur 4 : Crisismeldpunt verzekerd aanbod crisisverblijf en -begeleiding.....	24
Figuur 5 : Crisismeldpunt mogelijks aanbod crisisverblijf.....	24
Figuur 6 : Module kortdurend crisisverblijf.....	25
Figuur 7 : Evolutie aanmeldende instantie - contextbegeleiding	25
Figuur 8 : Instroommodaliteit - contextbegeleiding	26
Figuur 9 : Gezinssamenstelling - contextbegeleiding	26
Figuur 10 : Evolutie begeleidingsduur - contextbegeleiding	27
Figuur 11 : Realisatie doelstellingen - contextbegeleiding	28
Figuur 12 : Duur begeleiding - zorggarantie	30
Figuur 13 : Evolutie aanmeldende instantie - PH.....	30
Figuur 14 : Uitkomst validatie coaching - PH.....	31
Figuur 15 : Gezinssamenstelling - PH.....	31
Figuur 16 : Realisatie doelstellingen - PH.....	32
Figuur 17 : Dagbesteding jongere - CBAW	33
Figuur 18: Arbeidssituatie en inkomsten jongeren - CBAW	34
Figuur 19 : Evolutie begeleidingsduur - CBAW	35
Figuur 20 : Realisatie doelstellingen bij einde - CBAW	35
Figuur 21 : Dagbesteding jongeren - KWE.....	36
Figuur 22 : Inkomsten jongeren - KWE.....	36
Figuur 23 : Aanmeldende instantie bij start begeleiding - verblijf	38
Figuur 24 : Instroommodaliteiten - verblijf.....	38
Figuur 25 : Leeftijdsverdeling - verblijf	39
Figuur 26 : Dagbesteding jongere - verblijf	39
Figuur 27 : Gezinssamenstelling - verblijf.....	40
Figuur 28 : Aantal + soort time out met terugkeer in module verblijf.....	41
Figuur 29 : Evolutie verblijfplaats - verblijf	42
Figuur 30 : Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding - verblijf	42
Figuur 31 : Realisatie doelstellingen - verblijf	43
Figuur 32 : Instroom JEZ11	48
Figuur 33 : Bezettings- en benuttingsgraad - veilig verblijf	49
Figuur 34 : Verblijfplaats voor start begeleiding - veilig verblijf.....	50
Figuur 35 : Leeftijdsverdeling - veilig verblijf	50
Figuur 36 : Dagbesteding jongere - veilig verblijf	51
Figuur 37 : Gezinssamenstelling - veilig verblijf	52
Figuur 38 : Aantal + soort time-out met terugkeer in veilig verblijf	54
Figuur 39 : Evolutie verblijfplaats - veilig verblijf	55
Figuur 40 : Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding - veilig verblijf	56
Figuur 41 : Wachtijd tot opstart vervolg(hulp)	56
Figuur 42 : Realisatie doelstellingen bij einde begeleiding JEZ11	57
Figuur 43 : Aantal aanmeldingen per werkvorm - laatste 10 jaar - DIVAM	61
Figuur 44 : Aantal aanmeldingen per kwartaal	61
Figuur 45 : Aantal aangemelde jongeren per arrondissement per afhandeling	62

Figuur 46 : Evolutie aard van de feiten in aangemelde dossiers - herstelbemiddeling	62
Figuur 47 : Evolutie volledig doorlopen herstelbemiddelingen	63
Figuur 48 : Aard van herstel in volledig doorlopen en afgesloten dossiers 2023	63
Figuur 49 : Evolutie percentage directe/indirecte bemiddeling in afgesloten dossiers	64
Figuur 50 : Aangemelde dossiers per arrondissement - leerproject.....	64
Figuur 51 : Evolutie leeftijd bij plegen feiten - leerproject	65
Figuur 52 : Evolutie aard van de feiten - gemeenschapsdienst.....	66
Figuur 53 : Evolutie leeftijd jongere - gemeenschapsdienst	67
Figuur 54 : Aanmeldingen per arrondissement - positief project	67
Figuur 55 : Evolutie aard van de feiten - positief project.....	68
Figuur 56 : Evolutie leeftijd jongeren - positief project	68
Figuur 57 : Aantal dossiers per aanmelder - DELCO	69
Figuur 58 : Uitstroom regulier/na kortverblijf - DELCO.....	69
Figuur 59 : Duur/einde begeleiding - DELCO.....	69
Figuur 60 : Aanmeldingen - ART.....	73
Figuur 61 : Aanmeldingen per kwartaal - ART	73
Figuur 62 : Aanmelders - ART.....	74
Figuur 63 : Regio opgestarte trajecten - ART	74
Figuur 64 : leeftijd opgestarte trajecten - ART.....	74
Figuur 65 : Aanmeldingen - KET	75
Figuur 66 : Aanmeldingen per kwartaal - KET	75
Figuur 67 : Aanmelders opgestarte trajecten - KET	76
Figuur 68 : Regio opgestarte trajecten - KET	76
Figuur 69 : Leeftijd opgestarte trajecten - KET	76
Figuur 70 : Aanmeldingen R & W.....	77
Figuur 71 : Aanmeldingen per kwartaal - R&W	77
Figuur 72 : Leeftijd opgestarte trajecten - R&W.....	78
Figuur 73 : Regio deelnemers 'de uitdaging' - meerdaags traject	78
Figuur 74 : Aantal contacten per gemeente over de jaren heen - pedagogisch advies	82
Figuur 75 : Aantal gesprekken per gemeente - pedagogisch advies	83
Figuur 76 : Aantal contacten per ouder - pedagogisch advies	83
Figuur 77 : Aantal ouders bereikt - pedagogisch advies	83
Figuur 78 : Gezinssituatie bij start - pedagogisch advies	84
Figuur 79 : Aanmelder - pedagogisch advies	85
Figuur 80 : Aantal ouderreeksen - ouderbijeenkomsten	86
Figuur 81 : Aantal ouders bereikt - ouderbijeenkomsten en -reeksen	86
Figuur 82 : Aantal trajecten - individuele sova	88
Figuur 83 : Aanmelders - individuele sova	88
Figuur 84 : Aantal trajecten en deelnemers per gemeente - groepssova	89
Figuur 85 : Aantal trajecten per gemeente over de jaren heen - weerbaarheidstraining.....	90
Figuur 86 : Aantal jongeren bereikt - weerbaarheidstraining	91
Figuur 87 : Aantal trajecten per gemeente - oké-training/workshop.....	92